

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski kombinat
edvarda kardelja

december '80

leto XVI

št. 12

srečno

* * * * *

*Vsem
članom
kolektiva
Revizskega
energetskega
kombinata
Edvarda Kardelja
in njihovim družinam,
poslovnim prijateljem,
občanom in krajanom
srečno in uspešno
novo leto 1981!*

Samoupravni organi,
družbenopolitične
organizacije
in poslovodni organi
SOZD, DO, TOZD in DS

Novoletni motiv

Ob novem letu 1981

V vseh TOZD, v vseh delovnih skupnostih, bomo ob novem letu zaželeli obilo zdravja in sreče prijatelju, sodelavcu družini. Člani samoupravnih organizacij na sejah pred novim letom izrekajo čestitke po svojih delegatih vsem članom kolektiva. Čestitke izrekajo tudi vodilni in vodstveni delavci, vsi skupaj pa z enako željo, da bi bilo naslednje leto čim manj bolnih, čim manj nezgod, pa čim več delovnih uspehov.

Novo leto je tudi čas, ko delamo številne bilance našega dela.

V letošnjem letu nam ni bilo lahko. Zaradi svojih napak in splošnih gospodarskih težav smo zabredli v težko ekonomsko situacijo, vendar naša patriotična zavest ne sme biti nič manjša, kot je bila doslej. S težavami smo se spopadli odkrito in na celi fronti. Nekje bolj zaigrano, drugod manj, kajti da hranimo to, kar imamo, se je vredno bojevati.

* * * * *

V bodoče se bomo borili še za večjo materialno blaginjo, ki bo temeljila na boljši disciplini, boljši organizaciji dela, boljši medsebojni povezavi dela, skratka na delu. Od tod tudi potreba po učinkoviti ekonomski stabilizaciji, ki je prav v tem času, ko se tudi v svetu dogajajo velike spremembe, tako na ekonomskem kot političnem področju, še kako potrebna. In pri tem nismo domišljavi, če hkrati poudarimo, da smo storili že mnogo, čeprav tega ne znamo videti, še manj pa ceniti.

Problemi, ki nas pestijo, so številni, vendar tudi premagljivi. Nihče ne more in tudi ne sme biti le sopotnik, vsak med nami mora prispevati svoj delež za realnejšo rast duhovnega in materialnega blagostanja. Svojo usodo poznamo in zanjo ni druge alternative kot prav samoupravna demokratična skupnost dela.

Naj bo novo leto 1981 tudi čas za tihi premislek o vsem, kar nam je storiti, da izpolnimo zastavljene naloge, da bi manj govorili in več naredili, da bi bili manj razsipniški in bolj varčni, predvsem pa, da bi se redno zavzemali za takšna družbena razmerja, ki so po naši meri, torej skladno z izročili našega preteklega boja in socialistične, samoupravne revolucije.

Vsem članom kolektiva, ki so združeni v Revirski energetski kombinat, ki nosi ime velikega revolucionarja in misleca Edvarda Kardelja, kakor tudi svojcem, želimo obilo zdravja, osebne sreče, predvsem pa veliko delovnih uspehov v novem 1981. letu.

Samoupravni organi in
družbenopolitične organizacije
SOZD REK
Edvarda Kardelja

Pričenjamo novo leto 1981

Izteka se leto 1980, zato kot vedno pogledimo, kaj smo opravili in kaj nam je še ostalo za prihodnje leto.

Kot vse delovne ljudi Jugoslavije je tudi delavce v SOZD Revirski energetski kombinat Edvarda Kardelja pritisnila, v še bolj odgovorno gospodarjenje, stabilizacija,

Razen DO Zasavski premogovniki Trbovlje so vse delovne organizacije poslovno nalogo, planirano proizvodnjo, dosegli. Kljub temu, da rudarji niso izkopali predvidenih 1.400.000 ton premoga, ampak samo toliko kot lani, to je okrog 1.300.000 ton, jim je treba čestitati skupaj z drugimi, za izredno požrtvovalno delo.

V letu, ki je minilo, so pestile rudarje pri delu pod zemljo velike nepravilnosti. V Trbovljah so bili v 7. polju neenak boj z blatom in vodo ter morali popustiti in se umakniti, kljub uporabi najmodernejšega podpora Becorit.

V Hrastniku je blato zalilo široko čelo v C polju, široko čelo v Javorju pa smo komaj rešili pred požarom le z največjo požrtvovalnostjo rudarjev. V kclikor toliko normalnih razmerah so delali rudarji v Zagorju, s tem da so šele začeli uvajati modernejše podporje, vendar zaenkrat brez odkopnih ali nakladalnih strojev.

Najhujše pa je doletelo delavce v DO Rudarska gradbena dejavnost, saj smo se po strahotni nesreči, dne 25. avgusta 1980, morali za vedno posloviti od treh sotovarišev, ki jih je pokosila smrt pri delu v novem velenjskem šahtu. Slava jim!

V preteklo leto smo stopali krajžno, prepričani, da smo le uredili temelj za gospodarje-

nje, to je dohodkovne odnose z EGS in ISE. Vendar so nam uveljavitev te samoupravne dogovorjene cene za elektriko in premog preprečili ukrepi oblastvenih organov, ki so videli v manjšem in kasnejšem povečanju cene za električno energijo in premog enega izmed stabilizacijskih ukrepov.

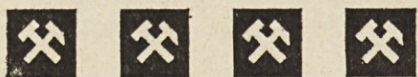
No, in tako smo se večji del kolektiva, predvsem v DO Zasavski premogovniki in DO Termoelektrarna, znašli v položaju, ki traja že peto leto, da že od vsega začetka do konca gospodarimo z nižjim dohodkom, kot smo planirali in se na osnovi normativov s porabniki v okviru ISE in premogovništva dogovarjati za izpad dohodka oziroma kritje izgube.

Posledica tega so napetosti v kolektivu, saj komaj razumemo, da se ravno delavcem v tej panogi ne da možnosti zagospodariti s svojim in takšnim dohodkom, ki jim po delu gre, in to tem bolj ker to razgllašamo kot vodilo samoupravljanja vedno in povsod.

Ko se oziramo za dosežki v letu 1980 moramo ugotoviti, da smo zakoračili v modernizacijo jam, da smo odločneje zastavili hitrejšo izgradnjo stanovanj, se dogovorili o izgradnji samskih domov in počitniškega doma na Rabu. Precej bolje je razjasnjena tudi gradnja Termoelektrarne-toplarne, kajti program in projekti za novo deponijo v Lakonci se uresničujejo.

DO Rudarska gradbena dejavnost uspešno nadaljuje svoje delo, čeprav je v lanskem letu prenehala delati v Švici in Italiji.

V elektrostrojni dejavnosti pa je vendarle zapihal nov veter, ko so se delavci dogovorili

o delitvi dela, čemur je sledilo združevanje dela in sredstev za organizirano in bolj učinkovito delo te zvrsti v SOZD REK EK, ki je tako potrebno ob dobavah nove in drage opreme.

Vse, kar ni bilo postorjenega v letu 1980, nam ne bo ušlo. Še bolj se bo potrebno zagristi v delo, da se prej navadimo na več reda in učinkovitosti ter začnemo govoriti o napredku.

Predvideni napredek imamo pa zapisan v naših dokumentih za naslednje srednjeročno obdobje in je obetaven z novimi odpiralnimi deli, modernizacijo vse proizvodnje in pričetkom izgradnje nove termoelektrarne -toplarne. S tem prihaja nov čas tudi za energetiko v revirjih. Na teh osnovah bomo tudi gospodarili in si z višjim dohodkom tudi prigospodarili sredstva za boljše življenje.

Zelo zmotna je misel, da je ustalitev gospodarjenja le varčevanje, in še to le pri osebnih dohodkih, ampak je resnica obratna. Ustalitev gospodarjenja pomeni nenehno zvišanje življenjske ravni delavcev na čvrstih temeljih, boljše in večjo proizvodnjo in produktivnost z učinkovito uporabo čimboljših strojev, izkoristek delovnega časa in znanja.

V tem znamenju bomo pričeli novo leto 1981, v katerem vam želim čimveč uspehov pri delu ter sreče in zadovoljstva v vsakdanjem življenju.

Srečno!

Srečko Klenovšek

Prepričani smo

da bomo kos vsem nalogam

Srečujemo se z obračunom del, ki smo jih izvršili v letu 1980, istočasno pa sprejemamo načrte za poslovno leto 1981 in za novo srednjeročno obdobje 1981-1985.

Ko se oziramo nazaj, moramo ugotoviti, da nismo bili tako

uspešni, kot smo načrtovali in da se ves pretekli odnos do premogovništva iz dneva v dan bolj odraža v naših rezultatih. Vendar pa smo v naših prihodnjih snovanjih z realnimi ocenami naših zmogljivosti postavili takšne načrte, ki nam bodo kljub hudim stabilizacijskim ukrepom prinesli dosti ugodnejše rezultate in zagotavljali mnogo uspešnejše delo. Naš delež pri uresničevanju tako zastavljenih načrtov pa mora biti mnogo bolj učinkovit, kot je bil dosedaj. Pri tem bi posebno rad povedal, da moramo vse naše slabosti, ki jih ni malo, in katere lahko in moramo sami obvladati, brez omiljevala razgaliti in z vso odločnostjo odpraviti. Dvig proizvodnje, ob najboljši možni organizaciji, skupni disciplini, mora biti osnovno vodilo za perspektivo v bodoče ter pri takih stremeljenjih oz. hotenjih skupni cilj za družbenopolitične organizacije, samoupravne organe, vodstva TOZD oz. DS in slehernega člana našega kolektiva.

Vsi pričakujejo od nas, da bomo dali največji možni delež pri omilitvi energetske krize, ki se nam kaže v čedalje hujši obliki. Zato tudi upravičeno pričakujemo, da bo naša družba znala vlagati sredstva za našo razširjeno reprodukcijo in nam tako omogočila izpolnitev vseh

naših načrtov in s tem obveznosti do nje.

Prepričan sem, da bomo vsem nalogam kos in da bomo že prihodnje leto ugotavljali mogoč boljše rezultate ter v tem prepričanju želim vsem delavcem Zasavskih premogovnikov, pa tudi vsem delavcem REK-EK, njihovim družinam, čimveč delovnih uspehov, osebne sreče in vesel vstop v novo leto 1981.

Ivan Berger

Ob vstopu v novo leto 1981

Zaostreni pogoji gospodarjenja, ki jih pogojuje splošna gospodarska situacija, so bili spremljevalec našega dela v leto, ki se izteka. Stare iztrošene naprave v naši delovni organizaciji so bile slaba osnova, na kateri bi se lahko izkazali z dobrimi rezultati, trdim pa lahko, da smo s povečano skrbnostjo in delom tudi iz takih naprav »iztisnili« precej kilovatnih ur električne energije. Vsa naša

Priprava na izdelavo nadkopa N-73 v jami Kotredež.

Foto: L. Vozelj

prizadevanja so bila bolj kot kdaj prej usmerjena v pripravo programov za dokončanje začelih del, obnovo in gradnjo novih naprav. Posebno pozornost pri tem moramo vsekakor posvetiti gospodarnemu načrtovanju in možnostim, ki jih naša družba ima, saj vemo, da so naložbe v objekte za proizvodnjo električne energije naložbe, pri katerih mora sodelovati in zbirati sredstva vsa družba. V juniju 1971 bomo za štiri mesece ustavili 125 - MW blok in ga obnovili, glavno skrb pa moramo prav v tem letu posvetiti tudi začetku gradnje nove elektrarne — toparne. Pripravljalna dela za ta objekt kažejo, da lahko porabnikom električne energije ponudimo eno najracionalnejših možnosti za vlaganje v razvoj naprav za proizvodnjo te energije, obenem pa je gradnja kombiniranega objekta za ogrevanje revirskih občin tudi garant za zmanjšanje onesnaženja reke Save in ozračja v tem delu. Neposredna bližina Zasavskih premogovnikov in možnost uporabe pepela v trboveljski Cementarni in zagorskem Siporexu, vrsta že zgrajenih objektov in kader, ki je zrasel skozi tradicijo enega najstarejših elektrarniških kolektivov, so dodatni faktorji, ki govorijo o gospodarnosti izgradnje TE—TO Trbovlje III. Vsa navedena dejstva so osnova, da z optimizmom gledamo v naslednje srednjeročno obdobje. Kljub temu pa se zavedamo, da je pred nami obdobje težkega dela in izredne odgovornosti, ko bo treba od vsakega posameznika zahtevati odgovornejše delo. Prehono leto je v naši zavesti vsekakor že dvignilo zavest o pomenu odgovornega dela, zato nam v novem letu ne bo težko še z večjo zavzetostjo pristopiti k novim nalogam. **Obsežnost** načrtov in odgovornost za realizacijo pa bosta zahtevali angažiranost vseh delavcev v našem kombinatu, zlasti strpnega dogovarjanja in medsebojne pomoči.

V pričakovanju skupnega pristopa pri zvedbi vsega načrtovanega želim vsem delav-

cem v našem kombinatu veliko sreče in delovnih uspehov v novem 1981. letu.

Miro FLORJANC

Izteka se leto 1980

Željenih in načrtanih nalog je bilo v tem letu toliko, da je v kratkem sestavku nemogoče podati celoviti pregled opravljenega dela v naši delovni organizaciji.

Vse želje in plani niso bili v celoti doseženi, vendar pa bo tudi v tem letu poslovni rezultat delovne organizacije Rudarsko gradbene dejavnosti dober.

Poslovno uspešne bodo temeljne organizacije:

Rudarsko investicijske gradnje, Elektrostrojne mehanične delavnice, in Avtoprevoz Zasavje, dočim bo temeljna organizacija GRAMAT tudi to poslovno leto zaključila z izgubo.

Poslovni rezultat in zadovoljstvo opravljenega dela v tem letu pa bi bilo precej boljše, če ne bi prišlo 25. avgusta do težke rudarske nesreče ob eksploziji metana pri globljenju šahta Nove Preloge v Velenju. Prizadeti sta TOZD RIG in TOZD ESMD, ki je ob nesreči izgubila tri člane svojega kolektiva.

Končni številčni podatki o poslovanju DO RGD in njenih TOZD pa bodo podani v letni bilanci poslovanja.

Nezavidno stanje v temeljni organizaciji Gramat je poznano tako članom DO RGD in SOZD REK EK, kakor tudi družbenopolitičnim organizacijam Sob Trbovlje. TOZD Gramat zaradi visokih obveznosti za odplačilo anuitet za rekonstrukcijo opekarne v prejšnjih letih nima sredstev iz naslova amortizacije niti za enostavno reprodukcijo. Podražitev reprodukcijskega materiala, posebno vrste ener-

gije, ki jo uporabljajo pri svoji proizvodnji opečnih izdelkov pogojujejo izgubo v poslovanju. Energija je najvišja postavka stroškov v strukturi cene opekarne in znaša 35 % vseh stroškov, medtem ko so sredstva za osebne dohodke nižja od 30 % lastne cene. Vedno težje pa je združevanje sredstev za pokrivanje izgub TOZD Gramat in ostalih TOZD DO RGD iz razloga, ker pogoji za pridobivanje dohodkov v tej temeljni organizaciji kljub doseganju finančnega obsega plana niso dovoljni in perspektivni. Ni pa tudi dohodkovne soodvisnosti med ostalimi TOZD DO RGD in temeljno organizacijo Gramat.

Za izboljšanje stanja te temeljne organizacije bo potrebno izdelati temeljit sanacijski program stanja, kar pa mora biti tudi interes Sob Trbovlje in ne samo DO RGD. Dohodkovni odnos med TOZD RIG in ESMD pa so dobri.

Najpristnejši tudi niso odnosi med skupnimi službami DO RGD na eni in posameznimi TOZD na drugi strani. Delavci v skupnih službah in TOZD se moramo zavedati, da je pogoj uspešnega dela v TOZD in DS SS usklajevanje skupnih interesov in stališč ter pravočasno opravljanje tekočih nalog.

V skupnih službah bo potrebno več zavesti in samodisciplin celotnega osebja in se zavedati, da smo soodgovorni za poslovanje v temeljnih organizacijah.

Pogoji gospodarjenja in pridobivanja dohodka bodo v naslednjih letih terjali trdo delo in disciplino pri delu vseh delavcev v delovni organizaciji.

Menim, da smo tudi leto 1981 sposobni poslovno zaključiti vsaj tako uspešno kot leto 1980.

Vsem članom REK EK, poslovnim partnerjem, družbenopolitičnim delavcem in samoupravnim organom želim v letu 1981 dosti zdravja in osebnega zadovoljstva.

Boris Dolanc

Kratek opis opravljenega dela v delavni organizaciji IMD-v letu 1980 in želje za prihodnje leto

Poslovanje je potekalo v DO IMD v letu 1980 precej dinamično in nestabilno. Problematika v zvezi z nabavo osnovnih repromaterialov, rezervnih delov, zamujanjem internih in eksternih plačil za opravljena dela in storitve so bili glavni vzroki za motnje pri realizaciji planske proizvodnje in dohodka, predvsem v TOZD SIMD.

V letu 1980 je bila dejavnost DO IMD osredotočena na izvajanje remontov, večjih popravil, izdelovanje rezervnih delov za potrebe drugih delovnih organizacij v okviru SOZD REK Edvarda Kardelja. Proste kapacitete smo usmerili v zunanja pogodbeno dela.

Zaradi slabe organiziranosti elektro-strojne dejavnosti (ESD) v preteklem obdobju, zapostavljenih investicijskih vlaganj za razvoj te dejavnosti, je bila tudi vloga DO IMD v okviru SOZD delno nedoločena. Kolektiv je iskal izhod iz tega stanja v povezovanju in iskanju poslov izven SOZD REK EK.

V leto 1981 stopamo z razčiščenjo vloge DO IMD, ki bo v bodoče nosilec razvoja ESD. Delo, ki ga je v letu 1980 opravila komisija za organiziranost ESD v SOZD ob podpori strokovnega kolegija direktorjev vseh DO in politične koordinacije SOZD, je na področju organiziranosti ESD izoblikovala smernice razvoja in na osnovi delitve dela določila vlogo vsake TOZD, ki se ukvarja z ESD.

Modernizacija na področju proizvodnje premoga zahteva dobro organizirano službo tekočega vzdrževanja, montaže opreme, hitro in ceneno izvajanje remontnih popravil ter izdelavo rezervnih delov. Prav na tem področju pa bo vloga DO IMD v naslednjem srednjeročnem obdobju velikega pomena za nemoteno proizvodnjo premoga in s tem v zvezi proizvodnjo električne energije.

Naše želje za leto 1981 so, da bi se bolj dohodkovno povezali z drugimi DO v SOZD, izpeljali zastavljene cilje razvoja ESD na osnovi dogovorjene delitve dela in dolgo pričakovanih investicijskih vlaganj za izboljšanje delovnih pogojev ter produktivnosti dela.

Veliko uspehov v novem 1981 letu želimo tudi vsem drugim delovnim organizacijam, delovnim skupnostim in družbenopolitičnim organizacijam z željo, da bi v bodoče še bolj tesno in plodno sodelovali.

Mihael Eržen

Naloge v DS ASO v letu 1981

Letošnje leto lahko na splošno ocenimo kot izredno dinamično obdobje. Poleg rednega dela, ki ga opravljamo delavci v delovni skupnosti v skladu s sporazumom o svobodni menjavi dela, smo se letos ukvarjali še z nizom drugih opravil in nalog, ki so bile prisotne med celim letom. Med te spada predvsem problematika neurejenih pogojev poslovanja na področju dejavnosti energetike, ki je na nivoju vseh strokovnih služb maksimalno angažirala delavce s ciljem iskanja začasnih in premostitvenih rešitev in z namenom, da omogoči vsaj glede na dane pogoje maksimalno poslovanje in nemoteno izplačilo osebnih dohodkov. Poleg teh izjemnih del in nalog tekočega poslovanja so bili delavci maksimalno obremenjeni z opravi priprave dokumentov srednjeročnih planov. Med te spada izdelava plana za preteklo plansko obdobje z oceno razvojnih možnosti v naslednjem obdobju, dalje izdelava smernic temeljev plana in elementov za samoupravne sporazume v temeljih planov za posamezne TOZD in DO ter končno za SOZD. V zaključni fazi izdelave je že tudi osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD. Dejavnost v zvezi s srednjeročnim planom je po svoji vsebini

zajela izredno široko področje, tako da je deloma vplivala na kvaliteto in tudi obseg rednih delovnih nalog in opravil.

V novem letu stojijo pred nami pomembne in odgovorne naloge. Med temi je na prvem mestu izdelava planov za srednjeročno obdobje in izvršitev vseh nalog, ki so programirane v prvem letu planskega obdobja. Sem spadajo naloge za organizacijo posebne finančne službe in ustanovitev interne banke, dalje predvideva za ustanovitev posebne delovne skupnosti za družbeni standard, ki bo upravljala z združenimi sredstvi družbenega standarda temeljnih organizacij ter končno tudi naloge organizacijskega značaja. Sem spadajo spremembe poslovodne funkcije SOZD in uvedba poslovnega odbora, dalje naloge v zvezi s pridružitvijo rudnika Kanižarica in Senovo ter končno tudi vse zadeve na področju razvijanja in utrjevanja samoupravljanja v REK. Poleg zadev organizacijskega področja stojijo pred nami pomembne zadolžitve pri dograjevanju dohodkovnih odnosov in naposled tudi aktivnosti pri realizaciji skupno dogovorjenih ciljev, ki temeljijo na združevanju dela in sredstev vse z namenom, da že v začetku srednjeročnega obdobja izkoristimo

vse razpoložljive možnosti za uresničitev nalog in obveznosti, ki jih kot zadolžitev prevzemamo s srednjeročnim in letnim planom za leto 1981.

Vse našete obveznosti bodo poleg rednih poslovnih zadev

terjale maksimalno angažiranost vseh delavcev v delovni skupnosti in bo zato prvenstveno treba urediti odnose na področju delitve dohodka ter hkrati v čim večji meri uveljaviti sistem nagrajevanja po delu. Slednje

je tudi pogoj za uspešno in kvalitetno delo delovne skupnosti v celoti.

Janko Lapornik

Kratek opis opravljenega dela v letu 1980 in želje za leto 1981

Običajno je, da se ob izteku leta ozremo v preteklost in pogledamo tako na uspehe kot tudi na neuspehe v našem delu. Tudi za DS TSO to velja, posebno še, ker je bilo za našo delovno skupnost leto, ki se izteka, leto pričetka intenzivnega angažiranja izpolnjevanja nalog, ki jih narekujejo programi vlaganj v razvoj premogovništva. Ker DS še ni dokončno formirana, sektor za razvoj in razširjeno reprodukcijo termoelektričnih objektov se kljub napotkom še ni vključil v DS TSO, je bilo delo usmerjeno predvsem v premogovniški del REK. Ne glede na to, je DS v mejah možnosti sodelovala tudi pri reševanju problematike drugih DO. Sodelovanje s strokovnimi službami DO se je v preteklem letu izboljšalo, čeprav so bile marsikje in marsikdaj formalne ovire ali težave. V splošnem pa lahko ocenimo, da je bilo delo

DS uspešno na vseh področjih delovanja. Kadrovske ojačitve, ki smo jih dosegli v tem letu, pomenijo predvsem kvalitetnejši prispevek pri delu DS, ki bo opazen v večji meri šele v prihodnjem obdobju. Mislim, da ne smemo pozabiti tudi prispevka, ki ga je DS, oziroma posamezniki v njej, vložila v priprave planov samoupravnih interesnih skupnosti za naslednje srednjeročno obdobje. Tu mislim predvsem na tiste skupnosti, ki so bistvenega pomena za razvoj REK, tj.: energetika, raziskovalna dejavnost, izobraževanje, varstvo okolja in drugo.

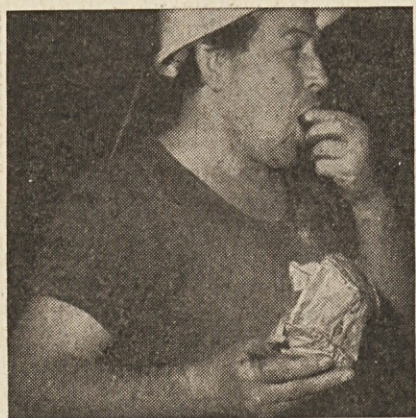
Če se kratko ozremo na opravljeno delo v posameznih sektorjih, lahko ugotovimo, da je kem. tehn. laboratorij postal vse bolj iskana institucija za opravljanje raznih tehnoloških uslug za potrebe vseh vej rudarstva, ne samo v okviru Slovenije. V naslednjem letu naj bi se dosežen renome, ki ga uživa, ne le ohranil, temveč tudi ojačal. Sektor AOP — čeprav občasno izpostavljen tudi kritikam, se marljivo pripravlja na kvaliteten skok, katerega prva faza bo realizirana, tako upamo in želimo, že v naslednjem letu. Sodelovanje na tem področju s strokovnjaki v TET je uspešno. Ker smo v preteklem letu pripravili študijo o razvoju informativnega sistema (IS) v REK, se pripravljamo na izdelavo investicijskega programa, njegova realizacija bo omogočila na eni strani kreiranje IS REK, na drugi strani pa vključevanje tega sistema v IS EGS oziroma Zasavski računski center. Kot sem omenil, je bilo preteklo le-

to za sektor za izvajanje investicij leto preizkušenj. Kljub določenim težavam in zatikanju smo le lahko optimisti, čeprav nas še vedno presenečajo in ovirajo nezadostno obdelani koncepti razvoja in restrikcije na vseh področjih. V primerjavi s preteklimi leti je bilo delo le kvalitetneje opravljeno. Verjetno pa bodo potrebni še večji napor, da bi realizirali s srednjeročnim planom zastavljene naloge, ki niso ravno majhne in neambiciozne.

Sektor za razvoj in projektiranje je opravljal v bistvu najmanj hvaležne naloge. Ne toliko zaradi zahtevnosti, v glavnem zaradi opravljanja takih nalog, katerih rok dokončanja je bil, kot po pravilu, že »včeraj«.

Razumljivo, pri takem delu trpi kvaliteta. Mislim, da bo za naslednje leto potrebno predvsem preciznejše definiranje projektnih nalog in realno planiranje. Na vsak način pa večja usmeritev v razvojne probleme.

Ta kratek prikaz ne bi bil popoln, če se ne ozremo še na organiziranost delovne skupnosti. Leto, ki se izteka, je bilo leto konsolidacije organiziranosti DS. Doumeli smo bistvo oziroma temelje svobodne menjave dela. Samoupravna organiziranost je v vseh bistvenih točkah zaživela in dokazala svojo življenjsko sposobnost, kar je še posebej vredno v obdobju stabilizacije vsega gospodarstva in družbenega življenja. V naslednjem letu bo potrebno, še bolj kot doslej, stabilizacijsko obnašanje, ki ne pomeni le varčevanja na vseh področjih, tem-

Janez Kukavica si je pripravil dober zalogaj žvečilnega tobaka za nadaljnje delo v jami TOZD Premogovnik Kotredež.

Leopold Vozelj

več racionalno in dosledno opravljanje vseh nalog v rokih in kvalitetno, kot to pričakuje in

zahteva naša skupnost in ves kolektiv.

Rudi Šikovec

Srečno v letu 1981

**VESTNO
OPRAVLJANJE DELA,
MEDSEBOJNO
RAZUMEVANJE
IN HOTENJE,
KI NAM DAJE MOČ,
SO POTI DO SREČE...**

**Razgovor z delavci
našega kombinata**

Ivan Zupančič

V DO Termoelektrarna Trbovlje zaposlen šest let.

Ivan Zupančič iz DO TET — TOZD PEE PP Plinsko parna.

Foto: D. Bregant

V novem letu želim vsem delavcem zdravja. Če si zdrav, lahko delaš in uresničuješ vse, kar si želiš.

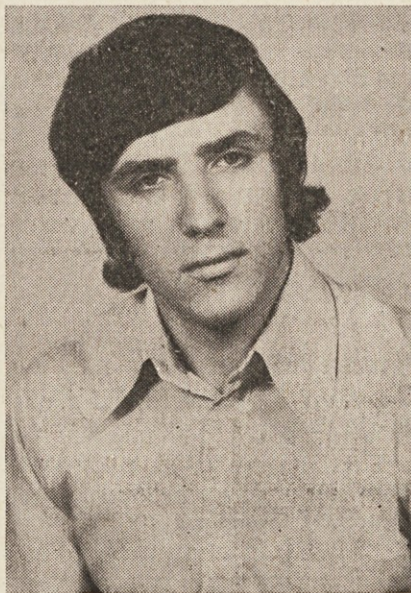
Delavcem v elektrarni, predvsem kurjačem, precej otežkoča delo slab in zablaten premog,

pri delu smo napeti, nesigurni in imamo več ročnega opravljanja. Posledice se kažejo na zastojih na mlinih, ki drobijo premog, na precejšnji porabi ostalih goriv, vse skupaj pa povečuje ceno električne energije.

Novo leto bom dočakal na delovnem mestu, kar pa me ne moti, saj se s sodelavci zelo dobro razumemo. Takšnega razumevanja si želim tudi v prihodnjem letu.

Miha Gosak

TOZD Premogovnik Trbovlje, rudar, ki dela na čelu od leta 1967.

Na prvo mesto mojih novoletnih želja bi postavil harmonijo v družini, na drugo pa zdravje, zadovoljstvo in iskrene človeške odnose, razumevanje med delavci in tehničnim kadrom v podjetju. Vse to pogojuje tudi boljše delovne upehe.

Želel bi, da bi v prihodnjem letu premostili krizo v DO ZPT. Planí proizvodnje naj bi bili realno postavljeni.

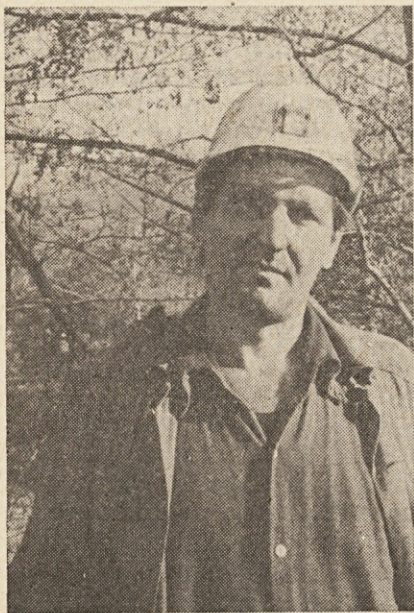
Letos so bili namreč planirani na uporabo mehanizacije, ki je »zatajila«, saj niso pogoji v jami takšni, da bi jo lahko uporabljali. Bili smo priča nenehnim vodnim vdorom. V takih pogojih je delo petdeset-odstotno, otežkočeno, kar povzroča včasih med nami malodušje. Želimo si uspeha pri delu, ki pa ga v takšnih pogojih ne moremo doseči. V prihodnjem letu naj bi omogočili čim več našim delavcem izboljšati družbeni standard; mislim na stanovanja, primerno letovanje, dvig osebnih dohodkov na raven s cenami, ki skokovito naraščajo. Ob zaključku bi še povedal, da nisem Trboveljčan, vendar tega kraja ne bi zamenjal z nobenim drugim, in to zaradi ljudi. Pod navidez trdim knapovskim značajem biva široko srce s tankim posluhom pomagati sočloveku.

Življenje nas ni naučilo sentimentalnosti. pač pa trdega dela, ki bi ga, ob uresničitvah želja, ki sem jih omenil, v prihodnjem letu še bolje opravljali.

Sam pravi o knapih takole:

Hladni kot bron,
močni kot jeklo,
dobri kot kruh...

Tovariš Miha je velik ljubitelj kulture, tudi sam rad seže po peresu. Poslal nam je pesmi Rov do jaška tri, Prlek gre med knape in Varnostna svetilka. Eno objavljamo v tej številki.

Dušan Pogačnik

Dušan Pogačnik, DO ZPT TOZD Premogovnik Ojstro.

Foto: D. Bregant

Rudar sem že 17 let. Delam na čelu. Delovni pogoji se zboljšujejo.

Sedaj naprimer delamo z nakladalcem, kar nam precej olajšuje delo, ki pa je še vedno dokaj naporno in premalo nagrajeno.

Sicer pa sem zadovoljen, predvsem ker sem se letos iz podstrešnega preselil v novo stanovanje.

Podobne misli je povedal tudi **Stane Goluh**, zaposlen v TOZD Premogovnik Hrastnik že dvajset let.

Stane Goluh iz DO ZPT — TOZD Premogovnik Hrastnik.

(Foto: D. Bregant)

Boštjan Šuntajs

Zaposlen v delovni organizaciji RGD, TOZD ESMD.

Foto: D. Bregant

Naša največja želja je, da bi v bližnji prihodnosti zgradili delavnico. Sredstva zbiramo, pripravljani smo tudi delati ob prostih sobotah. Predvidevamo, da bi v letu 1981 postavili vsaj železno konstrukcijo in streho hale. S tem, ko bi dobili delavnico, bi se dvignila produktivnost in gotovo zmanjšali tudi izostanki zaradi bolezni.

V dežju, snegu in mrazu delati na prostem, odbirati material, ki je pod snegom, je, čeprav imamo primerno delovno obleko, precej neprijetno. Z mehanizacijo, ki jo pri rudniku uvajamo, je naše delo v delavnicah vedno večjega pomena, do sedaj pa smo bili precej zapostavljeni. Naš kolektiv je razmeroma mlad, delavci radi delamo, in ob takšnih pogojih dela dosegamo kar dobre rezultate; v šali pravimo: »Slab, cajg pa dober delavec.«

Marjan Bokal

Zaposlen 10 let v TOZD Separacija Zagorje.

V prvi vrsti želim tudi v bodoče takšnega razumevanja med sodelavci kot dozdaj.

Naš cilj, ki bi ga radi uresničili v prihodnjem letu, je zain-

teresirati mlade za delo na različnih področjih. Do tega, da je treba nekaj ukreniti, nas je pripeljalo spoznanje, da je ravno pri mladih največ odsotnosti z dela zaradi bolezni; kar pa je še slabše, veliko je tudi simulantov. Zato smo mlade pritegnili v družbenopolitične organizacije, vendar niso pokazali velike zainteresiranosti. Nismo obupali in prepričani smo, da se bo stanje popravilo. V športu, zaenkrat pri kegljanju in nogometu, pa se mladi dobro udeležujejo.

Marjan Bokal iz DO ZPT — TOZD Separacija Zagorje.

Foto: D. Bregant

Želel bi, da bi v prihodnjem letu dosegli boljše proizvodne rezultate. To pa ni odvisno samo od nas. Veliko težkoč v prevaževalnicah jamskih vozičkov povzroča zablatenost premoga. Upamo, da bo prihodnje leto bolje.

Jože Vidmar,

DO IMD, zaposlen 25 let.

V prihodnjem letu želim vsem delavcem v našem kombinatu veliko uspeha pri delu, medsebojnega razumevanja in predvsem čim boljše gospodarjenje.

Vsaj del želja, ki jih bom povedal, upam, da bomo v prihodnjem letu uresničili.

Naši delovni pogoji so zelo slabi, zato bi dal na prvo mesto

Jože Vidmar, DO IMD TOZD
SIMD.

Foto: D. Bregant

izgradnjo delavnice, saj delamo v starih, mrzlih prostorih, kjer se spusti temperatura včasih pod ničlo.

Pripravljamo tudi spremembo pravilnika o nagrajevanju, v katerega bomo vnesli zahteve Gospodarske zbornice. Prepričan sem, da bo v novem pravilniku vsak delavec našel svoje mesto in bo upoštevano predvsem fizično delo.

Če bomo to uresničili, bodo tudi naši proizvodni rezultati večji.

Srečno v novem letu 1981!

Dragica Bregant

Mihael Gosak

Prlek gre med knape

Kjer se lena Drava vije,
krompirjev cvet ustvarja harmonijo,
in koruza, žitni klas se maje,
tam pustil sem hišo s slamo krito,
pustil sem drage svoje.

Le potegni črni vlak,
da v očeh mi solza prej ugasne,
grem med knape,
grem med sočne kletve,
grem med te hudiče.

Črni skladi kruh mi dajte,
da si dom ustvarim in družino.
Razumeli črni skladi so njegovo prošnjo,
dali so mu kruh, družino.

Postal hudič je sam,
naučil sočne se je kletve,
za nič na svetu ne zamenja,
črne sklade, njih zavetje.

Rad vrača se nazaj,
v svojo Prlekijo,
v srcu nosi košček domačije,
krepak, močan postal je knap,
kovač je svoje sreče.

ju kjer je upoštevana 70 % verjetnost nastopa hidrologije, to pomeni, da je bila v 30 % obdelanih let hidrologija še slabša 70 % let pa boljša. He bodo v letu 1981 proizvedle 2 977 GWh, kar pomeni 4,3 % manj, kot ocenjujemo v letu 1980.

Plan proizvodnje TE in NE Krško predvideva v letu 1981 proizvodnjo v višini 4 911 GWh, kar pomeni 19,7 % več, kakor ocenjujemo realizacijo v letu 1980. Glavno povečanje proizvodnje bo nosila NE Krško, in sicer 588 GWh. V okviru proizvodnje TE načrtujemo v DO TET proizvodnjo električne energije v višini 497 GWh. Podrobnejša obrazložitev plana proizvodnje in porabe goriva je razvidna iz priložene tabele. V okviru vzdrževalnih del načrtujemo v letu 1981 tudi štirimesečno ustavitev turboagregata TA-4 in kotla K-4 zaradi zamenjave grelnika vode kotla in navitja generatorja. Stanje tega bloka je izredno slabo in so že sedaj potrebne pogoste zaustavitve.

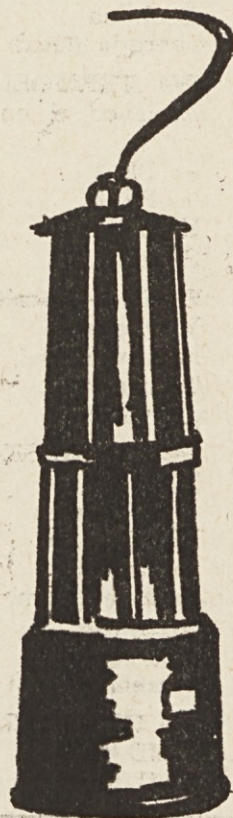
Peter Jamnik

Plan proizvodnje električne energije za leto 1981

Skupne porabe po električni energiji v elektroenergetskem sistemu Slovenije bodo v letu 1981 znašale 8 756 GWh, kar je 8,3 % več od pričakovanih realiziranih potreb za leto 1980.

V preteklih letih so skupne potrebe rasle v povprečju s 5,7 % letno.

Plan proizvodnje HE je izdelan na osnovi podatkov o pretokih vode v 40-letnem obdobju.

Izpolnjevanje delovnega načrta v času od 1. I. do 15. XII. 1980

DO Zasavski premogovniki

Proizvodnja premoga

Del. organ. TOZD	načrt ton	dosež. ton	+— ton	%	ob dela prostih sobotah
P. Hrastnik	289.007	271.444	— 17.563	93,9	21.843
P. Ojstro	267.984	250.554	— 17.430	93,5	20.103
P. Trbovlje	498.201	419.252	— 78.949	84,2	30.543
P. Kisovec					
P. Kotredež	238.885	233.290	— 5.595	97,7	16.920
RŠC					
jama Trb.	31.602	29.081	— 2.521	92,0	2.471
Skupaj	1.325.679	1.203.621	—122.058	90,8	91.880
sep. pr. Trb.	1.086.794	970.331	—116.463	89,3	74.960
Zag.	238.885	233.290	— 5.595	97,7	16.920

Proizvodnja gradbenega materiala

Hrastnik	letna načrt	doseženo	%
— betonara (kos)	—	69.915	—
Zagorje			
— kamnolom (m ³)	135.000	140.493	104,1

Storitve delavnic — 30. XI.

RESD			
Hrastnik (din)	65,746.000	61,959.817,10	94,2
RESD			
Trbovlje (din)	69,613.000	69,302.779,20	99,6
RESD			
Zagorje (din)	47,293.000	44,725.560,90	94,6
Pred. jam.			
lesa (din)	29,048.000	28,424.566,20	97,9
Toplotna energija (Gcal)	16.520	14.912	90,3

DO TERMOELEKTRARNA

Proizvod. el. energije	MWh načrt	MWh doseženo	%
— PE 1	48.285	13.100	27,1
— PE 2	516.610	417.885	80,9
Kombi el.	20.975	165	—
Skupaj	585.870	430.820	73,5

Ostalo — storitve — 30. XI.

Vzdrževanje naprav (din)	70,200.000	52,129.031,90	74,3
Transport goriva (din)	33,650.000	44,759.260,65	133,0

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST

TOZD	letni načrt	doseženo	%
— RIG (din)	256,770.000	310,309.022,05	120,9
ESMD (din)	55,832.000	56,624.954,20	101,4
Avtoprevoz Zasavje (t/km)	8,600.000	9,501.731	110,5
GRAMAT (kos) opeka	10,000.000	9,506.085	95,1
kamnolom (m ³)	40.000	56.143	110,4

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE

SIMD (din)	41,265.000	45,149.416,05	109,4
EIMD (din)	22,782.000	25,189.510,35	110,6

Hidravlična oprema za pridobivanje premoga

V Zasavskih premogovnikih Trbovlje smo pričeli s poizkusnim uvajanjem hidravličnega podporja razmeroma pozno. Ostali premogovniki v Sloveniji in Jugoslaviji so že imeli določene izkušnje po poizkusih s hidravličnim podporjem različnih tipov v svojih jamah.

Kot prva tipa hidravličnega podporja sta se v naših jamah preizkusila tip okvirnega podporja z izvedbo za pridobivanje Hydro-Marrel in tip drsnega podporja prav tako z izvedbo za pridobivanje Salzgitter.

Poizkus s podporjem Hydro-Marrel so izvedli v jami Trbovlje v polju Južna Sava na k. 238. Poizkusno čelo je bilo izbrano tako, da je bilo locirano popolnoma samostojno od ostalih polj, da smo lahko eksaktno ugotavljali vse dosežene rezultate. Čelo je bilo locirano v področju, kjer so vsaj za trboveljske razmere ugodni pogoji odkopavanja (kvaliteten premog, dobra nosilnost tal, majhni dotoki vode, minimalna konvergenca stropa), čeprav smo pri napredovanju prečkali nekaj starih del, imeli v delu napredovanja čela v tleh stara dela z lesom in pri pridobivanju ogret premog.

Na čelu smo obratovali od marca do julija 1973, pri poizkusu pa smo dosegli naslednje rezultate:

DEJALI SO

France Popit, predsednik CK ZKS

»... Nismo še do kraja razčistili, kaj je vloga samoupravnih interesnih skupnosti. Neprestano govorimo o svobodni menjavi dela med uporabniki in izvajalci. Vendar do nje nikakor ne moremo priti. To pa zato, ker pripovedujejo, da za nekatera področja ni mogoče izračunati, koliko stane proizvod oziroma usluga, po drugi strani pa zato, ker se v samoupravnih interesnih skupnostih formira aparat, ki naj bi delal za uporabnike in izvajalce. Mislimo pa, da za to ni nobene potrebe. Samoupravna interesna skupnost naj postane mesto, samo kraj, kamor se pridejo pogovarjat uporabniki in izvajalci na podlagi programov, zahtev itd., ki so izdelane v OZD, bodisi v tistih, ki predstavljajo uporabnike, bodisi v tistih, ki predstavljajo izvajalce. Za to pa ni treba velikega in dragega aparata...«

Vinko Hafner, predsednik Republiškega sveta ZSS

»... Naš sedanji gospodarski položaj je dokaj težaven. Deloma iz celovitih težav svetovnega gospodarstva, položaja, ki ga delimo z vsemi drugimi v svetovnem gospodarstvu, s katerimi smo že v precejšnji meri povezani v gospodarskih tokovih. Drugi del težav pa izvira iz nesorazmerij v našem lastnem notranjem gospodarskem in družbenem razvoju, predvsem iz pretirane potrošnje nad ustvarjenim dohodkom, pa tudi iz nedoslednosti uveljavljanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. V tem trenutku je za sindikat seveda izjemno pomembno, v kakšni meri smo delavcem sposobni predstaviti stvaren položaj vsake temeljne organizacije posebej in družbe kot celote in koliko smo jih sposobni mobilizirati za realno odstranjevanje teh težav. Realno odstranjevanje teh težav pa je možno samo z boljšim delom, z večjo produktivnostjo dela, z boljšim gospodarjenjem, s pametno delitvijo novoustvarjenega proizvoda in še posebej s pametnim investiranjem. Pogoji za vse to pa je seveda tudi uveljavljanje sistema delitve po delu in rezultatih dela. Predvsem vas moram opozoriti na zelo pomembno okoliščino, da smo v letošnjem letu dosegli največje, najboljše rezultate na tistih področjih stabilizacije in v tistih oblikah delitve dohodka, kjer delavci v še največji meri samoupravno odločajo...«

Rezultati poizkusa so bili izredno ugodni, tako če primerjamo, kaj so dosegli ostali premogovniku pri poizkusih s hidravličnim podporjem, kot če primerjamo, kaj je premogovnik Trbovlje takrat dosegal pri proizvodnji v jami.

V letu 1973 je bila odkopna storitev v jami Trbovlje 14,09 t/moža, na pizkusnem čelu pa 16.15 t/moža, s tem da smo dosegali v Polaj polju 15,70 t/m², v Zg. VII. polju 13.85 t/m² in v Karolina polju 15,17 t/m², v Južni Savi pa le 9,75 t/m², ker smo odkopavali ploščo premoga med starimi deli.

Res pa je tudi, da je bil poizkus pripravljen in izveden z največjo možno prizadevnostjo in odgovornostjo. Na vseh treh tretjinah so bile izbrane posadke odličnih kopačev, oddelčni nadzorniki so bili starejši z bogatimi izkušnjami in rudarskim znanjem, poizkus pa je vodil neposredno rudarski inženir.

Tudi najmanjši problemi, ki so se pojavili, so bili takoj in neposredno pravilno tehnično ocenjeni in s primernimi ukrepi odpravljeni, tako da je čelo cele štiri mesece obratovalo praktično nemoteno.

Rezultati poizkusa so dali realno osnovo za postopno uvajanje hidravličnega podporja v jamo Trbovlje, tako da smo v naslednjih letih postopoma večali del proizvodnje iz čel s hidravličnim podporjem, in sicer v Zg. VII. polju k. 267 čelo Hydro-Marrel širine 60 m s strojem Ravageuse, Zg. VII. polje k. 245 čelo Hydro-Marrel, širine 60—90 m, s strojem Ravageuse in delno brez stroja, Zg. VII. polje k. 323 dve čeli Hydro-Marrel eno s strojem Ravageuse, drugo brez stroja, Zg. VII. polje k. 312 90 m čeli Hydro Marrel (2 x 45 m), kjer pa so izredno težki pogoji (konvergenca) zahtevali, da smo del čela demontirali, Zg. VII. p. —k. 302 odsek čela 25 m s podporjem Hydro-Marrel.

Proizvodnja čel s hidravličnim podporjem je dosegla največji obseg v letu 1975, ko

Mesec	Povpr. višina čela (m)	Mes. napredek (m)	Proizv. t	t/m ²	Storitev t/š.
III (od 5. do 31.)	17.5	41	7454	10.35	14.70
IV	18.0	43	9457	12.2	18.91
V	21.4	50	8801	8.23	15.74
VI (1. do 30.)					
zaklj.	22	30	5012	7.60	14.92
Skupaj:	19.7	41	30724	9.75	61.15

je znašala 44 % celotne proizvodnje. V tem letu je rudnik Trbovlje dosegel tudi največjo jamsko proizvodnjo, in sicer 718.020 ton.

Odkopna storitev je znašala 16,23 ton/moža, in sicer dosežena odkopna storitev na klasičnih čelih, je bila 15,78 ton/moža in na hidravličnih čelih 20,67 t/moža.

Večletne izkušnje z odkopavanjem s hidravličnim podporjem Hydro-Marrel so pokazale, da je optimalna širina čela s strojem Ravageuse 40 do 45 m ter brez stroja do 25 m ter da je ta tip podporja primeren za ugodnejše in normalne pogoje odkopavanja v jami Trbovlje, medtem ko v težkih pogojih, kjer nastaja povečana konvergenca stropa ter drobeča čelna stena in kjer nosilnost tal ni dovolj velika pa podporje Hydro-Marrel ni dovolj stabilno in ne daje zadostne varnosti zaposlenim na čelu niti zadovoljivih proizvodnih rezultatov.

Na osnovi navedenega smo pristopili k iskanju tipa podporja za odkopavanje v najtežjih pogojih v večjih kompleksih.

Pogojem, ki nastopajo v jamah ZPT in so z ozirom na druge premogovnike precej specifični, ustreza, poleg že uporabljenih tipov podporja, edino še blok sistem podporja, zato smo iskali podporje tega sistema in se odločili za poizkus s podporjem Becorit.

V dogovoru s proizvajalcem smo ustrezno prilagodili tip podporja, ki se je uporabljal pri odkopavanju slojev do tri m debeline z zasipom, tako da smo namesto zadnje varovalne plošče vgradili »banano« za pridobivanje.

Prvotno predvideno čelo za poizkus podporja Becorit v Zg. VII. p. na k. 312 se je izkazalo kot neprimerno za izvedbo poizkusa, ker smo že kmalu po pričetku napredovanja naleteli neposredno v stropu na bistveno ponížana stara dela, ki so bila ob velikem dotoku vode praktično tekoča, tako da na-

predovanje pod njimi ni bilo mogoče. Zato smo poizkusno čelo prestavili na k. 302, vzporedno s klasičnim čelom, neposredno pod čelom, kjer smo morali demontirati SHP Hydro-Marrel, ker z njim nismo zdržali velikih pritiskov in konvergenca stropa.

Hidravlično podporje smo še dopolnili, tako da smo podaljšali prednjo stropnico za 50 cm in namestili varovalne lopute za čelno steno. Širina osnovnega transporterja stroja Ravageuse je namreč toliko večja od transporterjev ostalih pridobivalnih strojev, da je rob transporterja segal 30 do 40

cm pred prvo stropnico, kar povečuje rušenje čelne stene.

V izvedbo poizkusa smo angažirali vse, kar je bilo v danih razmerah mogoče. Izbrali smo kopače z večletnimi izkušnjami na hidravličnih čelih, nadzornike Premogovnika Trbovlje in razvojnega oddelka ZPT ter mlajše inženirje z vseh treh področij.

Poizkusno čelo je bilo locirano v razmeroma težkih pogojih, v mejnem delu etaže proti talnini oziroma dolomitu, s precejšnjimi dotoki vode.

Rezultati, ki smo jih dosegli pri poizkusu, so bili naslednji:

mesec	povpr. šir. čela (m)	mes. napr. (m)	proizv. ton	ton/m ²	storitev ton/š.
I.	25	21.6	5.632	10.43	11.61
II.	24.4	32.0	17.111	21.94	29.60
III.	25.0	27.6	18.266	26.47	32.10
IV.	25.0	30.8	18.507	24.04	30.69
V.	25.0	28	19.668	28.10	29.36
VI.	25.0	25.6	22.520	35.19	31.10
VII.	25.0	22.4	14.554	25.99	20.94
VIII.	25.0	18.0	8.140	18.09	9.88
IX.	24.0	21.7	10.447	20.09	13.89
X.	25.0	30.0	14.459	19.28	17.21
XI.	25.0	22.0	9.549	17.36	13.23
XII. zaklj.	24.0	5.8	3.035	21.68	12.49
Skupaj:			161 888	22.83	21.01

Odkopna storitev na klasičnih čelih v l. 1979—11,01 t/moža.

Rezultati poizkusa so bili torej ugodni, če upoštevamo, da smo na čelu obratovali v težkih pogojih, da se je v zadnjih 100 m napredovanja med obratovanjem krajšalo zaradi zoženja ob kontaktu z dolomitom, da so bili skoraj po vsej dolžini napredovanja razmeroma veliki dotoki vode ter da je bil transport is čela vezan na transportni sistem Zg. VII. polja, tako da smo imeli stalne zastoje pri transportu premoga.

Poizkus je pokazal, da moramo za nadaljnje uvajanje hidravličnega podporja v Trbovljah nujno preiti na drug tip pridobivalnega stroja, katerega transporter ne bo segal pred predstopnico podporja, pred-

vsem pa je postalo jasno, da bolj zahtevna in višje produktivna tehnologija odkopavanja zahteva dosledno organizacijo in disciplino pri izvajanju delovnih nalog.

Medtem, ko se napake na klasičnih čelih lahko odpravijo takoj ali vsaj na naslednji tretjini, pa ima lahko nepravilno delo (predstava sekcij, pridobivanje, rezanje) na hidravličnih čelih in predvsem na Becoritu posledice, ki jih ni moč odpraviti na nekaj naslednjih tretjinah ali celo dneh, s tem pa jasno pada hitrost napredovanja čela ter ponovno vpliva na poslabšanje pogojev na čelu.

Vzporedno s poizkusom smo odpirali na k. 292 novo čelo za podporje Becorit, in sicer širine 60 m, kjer smo računali že

na nov pridobivalni stroj, ki naj bi olajšal in pospešil napredovanje čela.

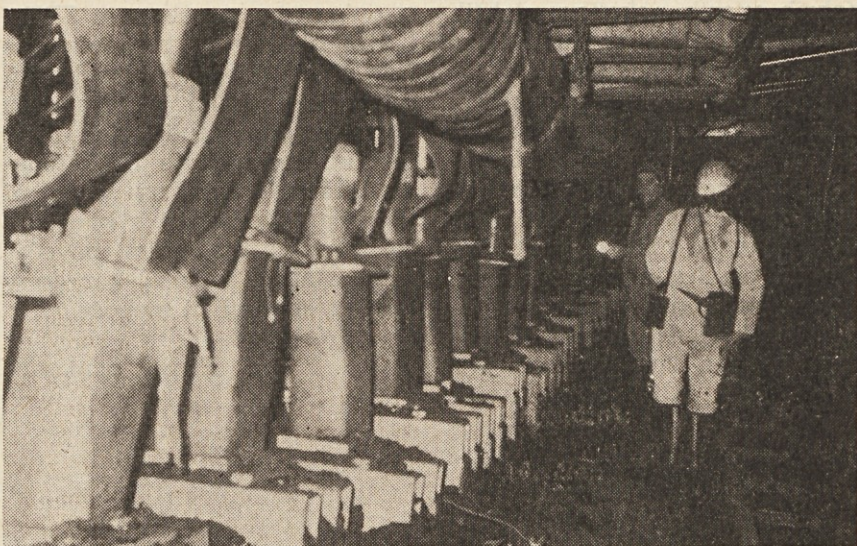
Na novem čelu smo pričakovali težje pogoje odkopavanja, ker je to področje, ki sega že praktično v dno kadunje, v sedlu, ki ga tvori dolomit, ki pada od Ferdinand polja proti Vode polju ob jašku VII v eni smeri in grebenu med Zg. VII. poljem in Polaj poljem v drugi smeri.

Celotno področje smo raziskali z raziskovalnim vrtanjem iz etaže k. 302 sproti pri napredovanju na k. 292, tako da so vrtnice razporejene praktično na vsakih 20 m. Z vrtalno garnituro Diamic smo lahko ugotavljali v glavnem kontakte premog-talnina oziroma premog-dolomit, medtem ko podatki za kvaliteto pri vrtanju z Diamecom niso zanesljivi. Prav tako nastopajo na prehodu iz talninskega premoga v talnino vložki talnine in peščenjaka v premogu, katerih razsežnost je z raziskovalnim vrtanjem težko ugotoviti.

V takšnih razmerah so kljub intenzivnemu raziskovalnemu vrtanju možna presenečenja pri napredovanju čela.

Poudariti je treba, da v jami Trbovlje nismo imeli odprtih drugih polj, kjer bi lahko montirali podporje Becorit v boljših pogojih, pa tudi sicer lahko računamo na bistveno boljše pogoje od teh v Zg. VII. polju samo še v posameznih odsekih. V ostalih poljih pa v glavnem idealnih razmer ne moremo več pričakovati, zato je treba rešitve iskati v načinu odpiranja, predhodnem in nasprotnem odvodnjavanju, načinu odkopavanja, izpolnjevanju podporja ter prilagajanju v organizaciji dela.

Kljub navedenemu rezultati na čelu Becorit v prvem polletju 1980 niso bili slabi, saj smo v glavnem v vseh mesecih presegali storitve na klasičnem čelu, v aprilu pa smo s povprečnim dnevnim napredkom in odkopno storitvijo 18,27 t/moža celo prišli do optimalnih rezultatov, ki jih lahko v danih pogojih dosežemo is takšnega čela.

Sirokočelni odkop s samohodnim hidravličnim podporjem vrste Marrel Hydro na 7. obzoru jame Kotredež. (Foto: L. Vozelj)

la. V tem obdobju so pri vodenju čela sodelovali tudi nadzorniki razvojnega oddelka ZPT, delo pa je koordiniral in vodil rudarski inženir. S tem je bilo zagotovljeno doslednejše izvajanje predpisanih ukrepov in sprotno ukrepanje ob poslabšanju pogojev na čelu.

V drugi polovici leta smo prišli s čelom v kritični odsek, ki ga v dolžini 40 do 60 m sledimo že od etaže K. 312 navzdol. Ker nismo imeli potrebne opreme, nismo mogli čela razdelitvi v dve polovici po 30 m s transportom po obeh progah, tako da bi lažje obvladovali krajše odseke čela v kritičnem območju. Z zaključevanjem odkopavanja na k. 302 se je glavni dotok vode preusmeril na etažo k. 290.

Ob že tako težkih pogojih, ki nastopajo v tem kritičnem delu etaže (konvergenca, pritiski), se je pojavila v tleh talninskega plošča, pojav vložkov talnine v premogu ob prehodu med premogom in talnino je sicer v trboveljski jami pogost, vendar se primeri, da se ti vložki pojavljajo v obliki plošč praktično vzporednih s čelom redki. V tem primeru je plošča talnine obsegala velik del čela v tleh, vendar njena debelina ni bila tolikšna, da bi jo bilo mogoče ugotoviti pri sicer intenzivnem raziskovalnem vrtanju.

Podporje Becorit ima specifičen pritisk na tla 16,8 kp/cm² tako, da v premogu in talninskem premogu ni nevarnosti ugrezanja podporja. V primeru, ki je nastopil v etaži k. 290 pa je precejšen dotok vode popolnoma razmehčal talninsko ploščo v tleh, tako da je bila njena nosilnost praktično nična, s tem pa je jasno prišlo pri vpenjanju in premikih podporja do ugrezanja, ki lahko onemogoči napredovanje čela.

Podobni primeri so znani iz drugih premogovnikov, predvsem pri uporabi ščitnih tipov podporja, ki so v ne dovolj nosilnih tleh še bolj občutljivi od blok tipov podporja. Zgodilo se je celo, da so demontirali samo hidravlične dele podporja, mehanske pa pustili v jami, ker jih zaradi kritične situacije ni bilo mogoče demontirati.

Ob upoštevanju teh izkušenj in situacije na čelu Becorit je bila najprimernejša odločitev ustanovitev del na čelu in demontaža podporja ter preskok čela preko kritičnega področja.

Ob zaključku je treba poudariti, da je modernizacija jame in uvajanje novih metod pri odkopavanju edina alternativa, če hočemo v ZPT dosegati namene, ki jih imamo v slovenskem energetskem prostoru. Razvoj pa gre nujno preko poskusov nove opreme, ki ob

dobrih včasih nekoliko slabših rezultatih dajejo optimalne rešitve za delo v bodoče.

Vsak poizkus je povezan z določeno stopnjo tveganja, ki se pri premogovnikih z bistveno večjo proizvodnjo, kot je naša, manj odraža, medtem ko v ZPT bistveno manjša proizvodnja od planirane z enega čela, pri stalnem in rastočem pomankanju ljudi na čelu, že pomeni bistven izpad proizvodnje v

tisti jami in na celotnem ZPT.

Kompleksno mehanizirano čelo širine 60 m s hidravličnim podporjem lahko v normalnih pogojih daje tudi do 20 % dnevne proizvodnje ZPT, izpada takšnega čela pa jasno ni mogoče nadomestiti s klasičnih čel, razen z bistvenim povečanjem staleža v jami, kar pa v sedanji situaciji ni mogoče.

Ernest Ščukanec

Široko čelo v C-polju jame Hrastnik po vdoru blata zopet obratuje

Po odstranitvi in čiščenju vdornine (blata) s širokega čela v C-polju jame Hrastnik, kamor je dne 8. 11. 1980 vdorilo približno 150 m³ gostega blata, smo uspeli široko čelo z delno zamenjavo delov na dveh sekcijah do konca novembra usposobiti za nadaljnje obratovanje. V prvi polovici decembra pa je široko čelo v skladu s sklepi s posvetovanja o vzrokih tega vdora napredovalo 7 m brez pridobivanja nadkopnega dela, območje pri glavni vzvojni progi (mesto vdora blata smo s serijo raziskovalnih vrtin globoko v strop starega dela raziskali z ozirom na prisotnost blata. Sedem dokaj globokih vrtin je v pahljači in v višini od 30 do 70 m predrlo staro delo in na teh višinah zadelo v krovino. Iz vrtin je sicer pritekala čista voda, vendar pa že sama možnost vrtanja v take globine dovoljuje zaključke, da vrtine niso prevrtale blata oziroma razmočenih glinastih mas.

Pri napredovanju čela iz ogroženega območja ni bilo posebnih težav, če izvzamemo dodatna sanacijska dela pri trebljenju ogretega materiala v stropu pri ustju dostavne proge, kar je bila posledica mirovanja

čela zaradi očiščevalnih del po vdoru blata.

Tako stanje podporja in vseh ostalih vplivnih faktorjev na varnost odkopavanja v zvezi z vdori blata in vode dovoljuje nadaljnje odkopavanje z naslednjimi omejitvami:

— skrajni severni odsek čela od glavne proge v dolžini 10 m v steber napreduje do preklica brez pridobivanja nadkopnega premoga (odsek v območju vdora blata);

— steber južno od te meje v dolžini 10 m pridobivamo tudi nadkopno, vendar smemo po vizuelni oceni iz vsake pridobivalne odprtine v sekciji pridobiti iz nadkopnega dela le približno 4 vozičke (samo dejanski nadkopni del);

— preostali južni odsek čela do dostavne proge pridobivamo iz nadkopnega dela normalno;

— 10 m zapadno od zadnjega stojišča vrtanja v pahljači zavrtamo v strop novo serijo raziskovalnih vrtin.

Da ne bi bilo nepotrebnih presenečenj, naj se količine odvetega premoga iz nadkopnega dela omejujejo dosledno le na premog, ki pripada nadkopnemu delu odkopavane etaže.

SVD-ZTP

Zakaj primanjkuje jamskih vozičkov?

Rovni premog (komercialni in kotlovni) dovažamo od posameznih polnišč na separacijo v Trbovljah s trolley lokomotivami in jamskimi vozički. V zadnjem času se vedno bolj pogosto vprašujemo, zakaj napolnišči primanjkuje praznih vozičkov. Za boljše razumevanje posredujemo bralcem naslednjo obrazložitev:

Vozičke naložene z rovnim premogom v zvrčališčih A in C zvrčamo s pomočjo zvrčalcev. Kapaciteta zvrčanja je pet voz na minuto. Rovni premog iz podajalnega bunkerja pod zvrčalci doziramo z dozatorjem na gum transportni trak, ki transportira:

1. rovni premo iz območja Hrastnika v bunkerje za separiranje v TTS in deloma tudi iz območja Trbovelj (A, B polje) in

2. rovni-talninski premog iz območja Trbovelj na predklasirno sito v drobilnici kotlovnega premoga za potrebe Termoelektrarne Trbovlje.

Po inventurnem štetju jamskih vozičkov na dan 23. 12. 79 smo našli na področju Hrastnika in Trbovelj 1959 vozičkov, vendar ti podatki niso popolni, ker smo šteli tudi takšne vozičke, ki niso bili primerni za prevoz. V letu 1980 smo do vključno meseca oktobra izločili zaradi izrabljenosti 139 jamskih vozičkov, tako da jih je trenutno po štetju še 1820. Prav tako smo v tem času popravili 3670 vozičkov oziroma vsakega povprečno dvakrat, to pa kaže, da konstrukcija jamskega vozička ni najprimernejša in da niso najkvalitetnejše popravljani. Emisije oziroma nabave novih vozičkov pa od leta 1978 ni bilo. Če temu dodamo še poročilo o nahajanju in stanju jamskih voz z dne 2. 12. 1980, ko smo s pomočjo razvojnega oddelka opravili kontrolo o številu in naha-

janju vozičkov, smo ugotovili naslednje:

Ob 6. uri zjutraj je bilo na področju skupnega prevoza 1010 vozičkov. Od tega je bilo na savskem obzorju in pri pol-

nišjih naloženih s premogom 430 voz, 356 praznih in 224 voz jalovine. Izven prometa pa naslednje število vozičkov (praznih oz. polnih, naloženih z različnim materialom):

Področje	prazni	polni
Hrastnik		
zunaj	13	30
IV. obzorje	3	27
V. obzorje	7	
VII. obzorje	27	90 jalovine
Ojstro		
jašek in obzorje	41	99 jalovine + ostalo
Trbovlje		
RESD	—	70 razni material
jašek I	—	30 razni material
SIMD delavnica		38 material
RSC delavnica		37 material
jašek III	40	pokvarjeni
separacija zunaj	35	pokvarjeni

Skupno je bilo izločenih iz prometa 583 vozičkov. Ugotovili smo, da uporabljajo jamske vozičke za priročna skladišča, kar je vsekakor nesprejemljivo. Vozički (250 komadov), ki so bili v letošnjem letu naročeni, pa v popolnosti ne bodo izdobljeni, saj lahko pričakujemo le približno petdeset novih do konca leta 1980. Vse ostale pa v prvi polovici naslednjega leta, kar bo pokrilo primanjkljaj tistih voz, ki bodo v tem letu izločeni. Ko nadalje razglabljam, kako uporabljamo ostale vozičke, ki so trenutno na območju skupnega prevoza, smo ugotovili naslednje:

V kolikor bi bil rovní premog normalne kvalitete (suh), bi lahko v obeh zvrčališčih na separaciji normalno obratovali oz. zvrčali. Tako pa v A zvrčališču zvrčemo ca. 1100-1200 voz, medtem ko v zvrčališču C samo 300 voz ali pa še manj, predvsem zaradi izredno zablatenega premoga iz območja Trbovelj, kar pogojuje izredno veliko zastojev na transportni poti v termoelektrarno. Iz tega sledi, da lahko tokrat zvrčamo samo v A zvrčališču. Posledica je ta, da namesto 100 praznih voz vsakih 15-20 minut lahko dostavimo polniščem samo 50-55 vozičkov, pač toliko,

kolikor se lahko v enem zvrčališču zvrčemo, kar pa je absolutno premalo predvsem ob konicah, ko je na vseh polniščih dovolj premoga.

V kolikor pa omenjeni premog iz Trbovelj zvrčamo v bunkerje zvrčališča C, ko kotlovna stran ne obratuje, pa sta omenjena največkrat zamašena, tako da so zastoji še večji in je pomanjkanje praznih voz na vseh polniščih. Trenutno zvrčamo kotlovni — zablaten premog samo za potrebe TET, medtem ko komercialnega za široko potrošnjo v TTS.

Stanje kaže na to, da z enim zvrčalcem ob takšni kvaliteti

premeoga ne moremo redno zadovoljevati polnišč s praznimi vozički.

Če temu še dodamo, da se za investicije uporablja vse več vozičkov na celotnem področju in da je jalovine bistveno več kot v preteklosti, je situacija okrog vozičkov še toliko jasnejša. Nič boljše ni s trolley lokomotivami, saj največkrat ni vzcnih od skupno 17 niti 10 in odtočnimi kanali, saj so proge na posameznih odcepih zaradi nenormalnih dotokov vode popopolnoma poplavljen, kar bistveno otežkoča normalen prevoz vlakov k ali od polnišč.

V kolikor se kvaliteta premoga ne bo bistveno izboljšala oziroma poiskala drugačna rešitev za talninski premog iz Trbovelj, če ne bo pravočasnega vračanja vozičkov iz oddelkov rudnikov v promet, kvaliternih popravil in izdelave novih, ureditve odtočnih kanalov in režima črpanja ter zadostnega števila kvaliternih lokomotiv, toliko časa ni pričakovati bistvenega izboljšanja pri zadovoljevanju in dostavljanju vozičkov polniščem na območju Hrastnika in Trbovelj. Vse navedene ugotovitve pa lahko rešujemo samo s skupnimi močmi na nivoju ZTP, predvsem v cilju doseganja planskih obveznosti.

Jože Tomažin

Uspeh dogovora in skupne akcije

Izredno skromni napredki naših odkopov (širokih čel), ki so delno posledica neprimernih rudarskih pogojev pri sodobni tehnologiji odkopavanja (zelo drobljiva odkopna fronta), delno pa tudi rezultat naše počasne prilagodljivosti spremembam,

ki jih prinaša okolje in čas, nam povzročajo poleg težav, ki jih imamo s podporjem še resne skrbi in nevarnosti zaradi jamskih ognjev. Ogrevanja v stropih širokih čel, kjer uporabljamo hidravlično podporje predvsem ta z visoko nosilnostjo, so

že skoraj reden pojav, saj sta nadrobljen premog v stropu in zadostna količina zraka, ki prodira globoko v strop, najboljša pogoja za pričetek ogrevanja in nastanek kasnejšega ognja, če smo tema pogojema dodali tudi potreben čas (počasno napredovanje čela).

V nekoliko drugačni zvezi samega nastanka, vendar pa v zvezi s časom pri razvoju, smo imeli nevaren jamski ogenj na širokem čelu v Javor sloju na Koti 160 v jami Ojstro.

Koncem novembra smo pri pridobivanju nadkopnega dela v odseku stebra do ustja pri izvozni progi opazili ogret material. Po zaključku, da je to lokalni pojav manjšega obsega gornje etaže na Koti 170, smo se odločili, da ogreto mesto likvidiramo s trebljenjem. Intenziven odvzem je ponekod sicer znižal temperaturo na normalo, na nekaterih mestih pa je preko starega dela v odkop zdrsula visoka (laporasta) krovina, tako močno ogreta, da se je od nje naglo pričel vžigati tudi premog in so se že pojavile nevarne koncentracije ogljikovega monoksida.

Kratek posvet strokovnih delavcev prvega decembra letos je usmeril sanacijska dela v montažo separatne ventilacijske naprave po izvozni progi, s čemer naj bi se zmanjšala koncentracija nevarnih plinov (CO) in izolirala nevarna atmosfera.

Poleg tega naj čelo normalno napreduje, obenem pa se staro delo hladi z vodo, izmerijo plini na čelu in vzdolž glavne proge ter kontrolira zadelka pod nadkopom K. 170.

Rezultat meritev drugega decembra letos je bil zelo neugoden, saj je vsebnost monoksida na ustju čela pri glavni progi znašala 0,19 %, kar ni dovoljevalo nikakršnega dela v tem prostoru.

Naslednji dan smo poizkušali poboljšati separatno zračenje z vgraditvijo še drugega voda in dodatnih ventilatorjev, vendar se tudi sedaj stanje ni bistveno spremenilo. Na ustju čela pri

Ibro Kalender in Jože Čop iz TOZD Premogovnik Trbovlje.

Foto: A. Bregant

glavni progi je bila koncentracija CO še vedno 1 stotinka procenta, dočim koncentracija vzdolž vse izvozne proge ni padla izpod šest stotink procenta.

V taki situaciji smo se lahko odločili le za najhujše, to je na kompletno zapiranje čela, pri čemer bi pa morali žrtvovati tudi dobršen del opreme (hidravlično podporje Salzgitter).

Za to smo se odločili po pogovoru s celotnim tehničnim osebjem in domala vso posadko širokega čela Javor na dopoldanski izmeni dne 5. 12. 1980.

Nepričakovano in v veliko moralno oporo so takrat prisotni na čelu enotno predlagali hitro napredovanje čela in s hitrimi koraki pobegnili pred ognjem..

Moramo priznati, da je bila to le namera preizkusa, saj je žerjavica v starem delu na nekaterih mestih zavzemala že precejšnje razsežnosti in je stalno vbrizgavanje vode postajalo že neučinkovito.

Čelo smo dne 5. 12. 1980 forsirano obložili. Kljub dobremu varovanju in stalni kontroli plinov pa je žal na nočni izmeni prišlo do lažje zastrupitve s CO in iz varnostnih razlogov smo morali delo na odseku pri izvozni progi izvajati le z reševalci. Kljub napredovanju smo se pa še vedno pripravljali na naj-

hujše in smo zato istočasno likvidirali tudi oba slepa odseka čela in zato aktivirali tudi po eno ekipo iz Trbovelj in Zagorja.

Pri napredovanju čela smo za blokado ognja preizkusili termično pregrado iz tervola, ki smo ga v balah in v plasti debeline do 1 m vstavili vzdolž starega dela in nadkopni del s pomočjo posebnega podpiranja v odstavku 2,5 m porušili za plast vložnega tervola.

V dneh, ko smo se odmikali s čelom, in pri tem pač zaradi dela z dihalnimi aparati dosegali slabše učinke, nam je pošla zaloga KOH filtrov za dihalne aparate, ki danes iz uvoza niso dosegljivi. (od 700 naročenih kom v letošnjem letu smo jih prejeli le 200 kom.)

Iz teh razlogov smo morali delo z dihalnimi aparati dne 9. 12. ukiniti, zaradi česar bi sanacijo ognja morali nadaljevati le še z zapiranjem čela.

Ko je bila 9. 12. letos ponovno predložena edina možna varianta, to je zapiranje čela, so ljudje na Ojstrem še enkrat pokazali odnos do dela in odgovornost do zaupanih sredstev ter enotno sprejeli sklep, da čelo in sredstva kljub zelo neugodnim, skoraj nemogočim pogojem, še naprej skušamo rešiti iz ognja s hitrim napredovanjem. Tehnično vodstvo pa

naj ukrepa tako, da bodo na ustju čela taki pogoji, ki bodo dovoljevali delo brez izolacijskih dihalnih aparatov.

Trdna volja, ustrezen dogovor in enotnost akcije je končno rodila uspeh.

Z dodatno ventilacijsko pihalno napravo in z dobro izvedenim programiranim rušenjem nadkopnega dela v širini 2,5 m, s čimer smo uspeli obdržati vloženo izolacijsko plast tervola v željeni legi smo že na nočni izmenj istega dne zmanjšali ogljikov monoksid na eno tisočinko procenta (dovoljenih je pet tisočink) in izolirali ogenj (žerjavico) v globini treh metrov v starem delu.

Od tega dne nam tudi pomoč v moštvu iz premogovnika Trbovlje ni bila več potrebna. Reševalno moštvo je sicer še razporejeno po izmenah, ven-

dar dela brez izolacijskih dihalnih aparatov. S čelom sedaj napredujemo brez tezav približno 1 m dnevno in smo danes (17. 12. 1980) od prvotnega ogretega stanja oddaljeni približno 10 m. Sodeč po sedanjem stanju lahko pričakujemo, da bo jamski ogenj v čelu Javor na K. 160 uspešno saniran po programu krajem tega meseca.

Zahvaljujemo se reševalnemu moštvu in kolektivu TOZD Premogovnika Ojstro za tvorno sodelovanje pri odločanju in enotnem vztrajnem ukrepanju v reševalni akciji.

Prav tako se zahvaljujemo reševalnim ekipam premogovnikov Trbovelj in Zagorja za hitro in uspešno pomoč, kakor tudi REK-EK Velenje, ki nas je oskrbela s potrebno opremo.

SVD-ZPT

Kako napreduje izgradnja samskega doma v Trbovljah

Investicijski program za izgradnjo stanovanj predvideva v letu 1980 in 1981 tudi gradnjo dveh samskih domov, in sicer na področju Hrastnika in Trbovelj.

Če upoštevamo kasnitev postopka odobravanja investicijskega programa (ca. šest mesecev), predvidena dinamika gradnje samskih domov ne kasni. Pogodba za prenos pooblastila o investitorstvu je bila podpisana šele 12. oktobra 1979.

Za samski dom v Trbovljah je bilo predvidenih več lokacij, in sicer v Šuštarjevi koloniji (ob sedanjem samskem domu), na Ribniku na Tereziji, končno pa smo se odločili za lokacijo nad naseljem Žabjek, okoli 100 m pod platojem Gvido. Za vse navedene lokacije je bila aktivirana občinska lokacijska komisija in izvedeni lokacijski ogledi.

Lokacija v Šuštarjevi koloniji je bila nesprijemljiva zaradi

potrebnega rušenja stanovanjskega objekta z desetimi stanovanji, prav tako lokacija na Ribniku zaradi predvidenih ostankov premoga pod površino. Zemljišče na Tereziji je bilo v času komisijskega ogleda že oddano in je bilo zanj že izdano lokacijsko in gradbeno dovoljenje za obrtniški objekt. Ostala je torej le lokacija nad naseljem Žabjek, kjer je bil dne 29. januarja 1980 komisijski lokacijski ogled. Ker občinska komisija ni nasprotovala tej lokaciji, smo 14. februarja 1980 z IBT Trbovlje sklenili pogodbo za izdelavo lokacijske dokumentacije.

Zaradi nekaterih govoric, da gradnja samskega doma kasni, navajam kratek kronološki pregled pridobivanja dokumentacije:

14. 11. 1979 — vloga na SO Trbovlje za I. lokacijski ogled v Šuštarjevi koloniji;

21. 11. 1979 — vloga na SO za II. lokacijski ogled na Tereziji;

28. 12. 1979 — vloga na SO Trbovlje za III. lokacijski ogled na Ribniku;

22. 1. 1980 — vloga na SO Trbovlje za IV. lokacijski ogled nad naseljem Žabjek.

Vsi ti komisijski ogledi so bili opravljeni do 29. januarja 1980, ko je bila dokončno določena lokacija za gradnjo nad naseljem Žabjek.

31. 1. 1980 — naročilo pogodbe za lokacijsko dokumentacijo na IBT;

14. 2. 1980 — podpis pogodbe za izdelavo lokacijske dokumentacije z IBT;

25. 4. 1980 — komisijska izbira najugodnejšega ponudnika za izdelavo projekta;

10. 7. 1980 — izdelana lokacijska dokumentacija (IBT);

11. 7. 1980 — vloga za SO Trbovlje za lokacijsko dovoljenje;

17. 9. 1980 — izdelano lokacijsko dovoljenje;

16. 5. 1980 — podpis pogodbe za načrt (IBT). Rok za izdelavo kompletnega projekta z geomehanskimi raziskavami je 165 dni od datuma prijave na SDK;

27. 8. 1980 — pridobljena garancija LB;

5. 9. 1980 — prijava investicije na SDK.

Zaradi dvomljivega terena in nosilnosti tal smo izvršili geomehanske raziskave tal, in sicer so bile skopane štiri sondažne jame globoke ca. 4 m in izvrtane štiri vrtine globoke od 10 do 15 m. Geomehanske raziskave so pokazale, da je ta lokacija za gradnjo precej neprimerna zaradi neugodne geologije in nosilnosti tal. Vrtine so namreč pokazale, da je pod ca. 9 m nasipa 4 m debel sloj premoga, pod premogom pa talna glina. Gradnja na tej lokaciji bi bila možna, če bi se vsa masa nasutega materiala (ca. 9 m) odstranila, kar bi pa predstavljalo za 15 milijonov dodatnih stroškov. Gradnja je zaradi navedenih dejstev postala tudi na tej lokaciji nesprijemljiva in smo se zaradi tega odločili za novo (po številu že peto) lokacijo, in to med stanovanjsko - tr-

govskim objektom Žabjek št. 8 in obratnimi prostori TOZD Premogovnika Trbovlje. Loka- cijski ogled je bil 27. 11. 1980. Pogodbeni rok za izdelavo pro- jektov (165 dni) bo pričel veljati od datuma prijave investcije na SDK, to je 5. 9. 1980. Rok za izdelavo se bo torej iztekel v mesecu februarju 1981. Gradbe- ni del projekta je bil v času od- ločitve za zadnjo lokacijo že v zaključni fazi, zato smo se s projektanti na IBT dogovorili, da ne bo potreben nov, temveč bomo uporabili sedanji projekt.

Samski dom bo garsonjerske- ga tipa s kapaciteto okoli sto postelj. V vsaki garsonjeri bos- ta po dve postelji in sanitarije. Prostori v pritličju bodo služili razdeljevanju hrane (dostavlje- ne iz menze), jedilnico in za skladiščne prostore. Mansardni prostori pa skupnim potrebam (gledanje TV, igranje šaha itd.)

Z gradnjo bomo pričeli takoj, ko bodo izdelani projekti in pri- dobljeno gradbeno dovoljenje, to bo predvidoma v mesecu ap- rilu 1981.

Matija Ušeničnik

Odkopavanje premoga v preteklosti na dnevnih kopih v Trbovljah

Letos smo zopet pričeli s pridobi- vanjem premoga na dnevnih kopih Retje in Ojstro. Ob po- novni oživitvi odkopavanja na dnevnih kopih je zanimivo, ka- ko so premog pri nas na ta na- čin odkopavali v preteklosti.

Premogov sloj se v trbovelj- skem delu zasavskih revirjev dvigne najvišje k površini in najbolj razširi. Mestoma sega praktično do površine, kjer pa je zaradi samovžiga izgorel. Takšna območja najdemo pone- kod še danes, npr.: na Gaglu ob cesti z Ribnika proti Terezi- ji. V začetku pridobivanja pre- moga v Trbovljah od leta 1904 dalje so premog odkopavali v glavnem v jami s podkopnimi rovi. Že v petdesetih letih prejš- njega stoletja pa so se pričeli pojavljati tudi prvi dnevni ko- pi, in sicer dva pod Dobrno, ki sta bila last eraričnega rudnika in kasneje Vodenske premogo- kopne družbe ter Maurerjeva dnevna kopa, prvi nad Trbovelj- ščico pod vasjo Lakonca in drugi v Škrlovacu (danes Neža)

Ko je premogovnike v Tr- bovljah prevzela Trboveljska premogokopna družba (leta 1873), je v prvih dveh desetlet- jih lastništva proizvodnjo pre- usmerila predvsem na dnevne kope, z dobičkom, ki ga je ust-

varjala s tem cenenim načinom odkopavanja, pa je sistematično odpirala jamo. V tem času so bili izdelani rovi po osnovnih horizontih, ki jih poznamo še danes: Talni rov, Volbenk rov, Jožefov rov, Barbara, Terezija, Neža, Karolina rov in ostali.

Obratujoče dnevne kope je TPD poimenovala z rimskimi številkami, in sicer:

Dnevni kop I, ki je segal od današnjega spodnjega dela ob- jektov STT proti jugovzhodu v smeri proti Lakonci;

Dnevni kop II, ki je bil med današnjo Opekarno in Žabjo vasjo nad obratnimi prostori rudnika Trbovlje;

Dnevni kop III je bil na Gvi- du;

Dnevni kop IV pa na Škrlo- vacu, ki so ga zaključili, kot dnevni kop Neža, šele po drugi svetovni vojni.

Dnevne kope so odpirali tam, kjer krovne plasti niso prese- gale dva do trikratne debeline plasti premoga. TPD premoga ni odkrivala v lastni režiji, pač pa je za odkrivanje jalovine na- jela podjetnike, ki so delali z nekaj sto delavci. Poseben prob- lem je predstavljalo odlaganje jalovine predvsem na dnevnem kopu I zaradi plazov, tako da je bila ogrožena celo struga

Trboveljščice in vhod v Hopten rov.

Dnevni kopi so v tem obdobju dajali 75 do 80 % proizvo- dne, to je 225 000 do 240 000 ton, medtem ko je jama dajala le ostanek 45 000 do 60 000 ton.

Že koncem osemdesetih let prejšnjega stoletja so pričeli z masovnim razstreljevanjem na dnevnih kopih. Ta način raz- streljevanja so prikazali tudi cesarju Francu Jožefu, ki je leta 1883 obiskal Trbovlje. Ko so trikrat razstrelili v premog, talnino in krovino z velikimi količinami dinamita, je po silo- vitih eksplozijah presenečeni cesar vprašal: »Kje je premog?« Nato mu je nekdo od prisotnih odgovoril: »Veličanstvo, vse, kar je črno, je premog.« Tako je nastalo geslo, ki ga občasno slišimo še danes, čeprav pre- moga, kakršen je bil na dnev- nem kopu I, kjer so opravili to razstrelitev, nimamo več.

Dnevni kopi so polagoma cpešali, tako da so dnevni kop II izčrpali že leta 1875, dnevni kop III v začetku osemdesetih let in dnevni kop I leta 1892 s tem da so pustili nekaj stebrov premoga proti sosednjim jam- skim poljem, v mejo enega od teh stebrov smo verjetno prišli tudi pri sondažnem vrtanju za deponijo v Lakonci. Poleg tega pa je za dnevni kop I značilna še ena posebnost, namreč ta, da je bil premogov sloj deloma narinjen na osnovni sloj, tako da so prvotno izkoriščali le na- rinjeni sloj in šele nato, po de- tajlnih raziskavah, celoten pre- mog. Obe plasti premoga je ločila plast talninskega premoga, ki ga takrat še niso uporabljali.

Gorljivo črno krovino in kvaliteten talninski premog v tem obdobju niso uporabljali in so ga zvrčali v nasipe z ostalo jalovino, tako so halde gorele in nastale so značilne razno- barvne skale, ki jih še danes ponekod najdemo, npr.: pod Hohkravtovo kolonijo. Na po- dobni osnovi pa stojijo tudi obratni prostori Premogovnika

Trbovlje, bivši internat na Ribniku, del Šuštarjeve kolonije in naselje Nasipi.

Pri delu na dnevnih kopih so bile pogoste nesreče, tako pri samem odkopavanju jalovine oz. premoga kot tudi pri zvrščanju jalovine predvsem na območjih, kjer je le ta gorela in je voziček potegnil vozača za seboj v gorečo strmino.

Leta 1908 so pričeli z odpiranjem največjega dnevnega kopa v Trbovljah, to je bil dnevni kop Dobrna. Dela so opravljali z bagri, od katerih so bili trije parni in dva električna. Dnevni

kop Dobrna je dajal že med prvo svetovno vojno čez 30 % celotne proizvodnje v Trbovljah, po vojni pa je proizvodnja še naraščala in dosegla rekordno višino v letu 1929, ko je bila proizvodnja v Trbovljah 1 046 000 ton, od tega so vsaj štiri petine proizvodnje z dnevnega kopa.

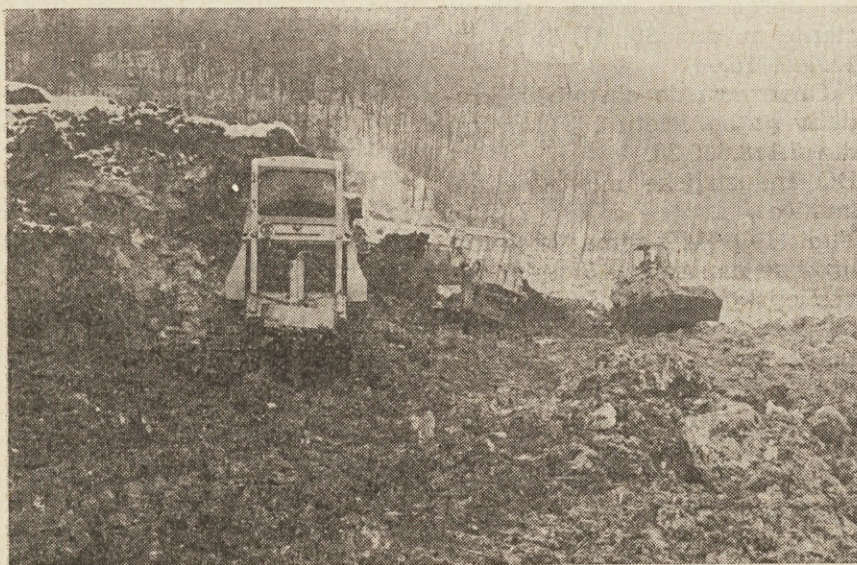
Tako so uporabili tudi sicer jalove plasti nad premogom.

Po vojni so najprej prenehali s pridobivanjem premoga na dnevnem kopu Neža, leta 1964 pa še na dnevnih kopih Retje in Dobrna.

Z odkopavanjem premoga na dnevnih kopih je povezana tudi postavitve cementarne v Trbovljah v letu 1876. Apnenec in krovni lapor, ki sta se odkrivala nad premogom, sta osnovni surovini za proizvodnjo cementa

Z odkopavanjem na dnevnem kopu je bila dokončno spremenjena pokrajina na vzhodnem delu Trboveljske doline, saj nasipi bivših dnevnih kopov segajo od Trboveljščice in Bukove gore do Žrebljevega hriba. Dokončno so izginile nekdanje vasi Lakonca, Limbarje in Dobrna, ki so bile že prej precej okrnjene zaradi jamskega odkopavanja. Nanje danes spominja le še poimenovanje posameznih delov površine nad jamo Trbovlje in nekaterih naselij, ki pa geografsko ne odgovarjajo popolnoma nekdanjim naseljem.

O starejših dnevnih kopih imamo premalo podatkov, da bi lahko sklepali o njihovem točnem obsegu. Za nas je važna predvsem debelina talninskega premoga v dnu nekdanjih dnevnih kopov, ki ga takrat niso odkopavali in bi ga bilo možno odkopati bodisi z jamskim odkopavanjem ali z dnevnim kopom. Izredno kvaliteten premog, ki smo ga z vrtinami potrdili pod Bukovo goro, daje v teh predvidevanjih precej optimizma.

Tudi na dnevnem kopu Ojstro 80 je angažirana pri pridobivanju premoga in odkrivanju težka mehanizacija: buldožerji, nakladalci, tovornjaki. (Foto: D. Bregant)

Pregled stanja investicijskih kreditov

Pregled stanja investicijskih kreditov na dan 30. 11. 1980 ter obveznosti do obstoječih kreditov v letu 1981

DO Zasavski premogovniki

DO Zasavski premogovniki je po letu 1970 pričela z večjimi investicijskimi vlaganji v jame na področju Hrastnika, Trbovelj in Zagorja z namenom, da doseže večjo proizvodnjo kot tudi humanizira delo rudarjev v jami. Tako smo je v letu 1972 pričeli z investicijskimi vlaganji v objekt »Modernizacija in

koncentracija proizvodnje premoga«. Objekt je bil v letu 1979 zaključen, istočasno pa smo pričeli izvajati investicije po programu »Odpiranje novih slojišč na področju Trbovelj in Hrastnika. Na področju Zagorja pa izvajamo investicijska vlaganja na osnovi programa »Odpiranje jame Kotredež med 6. in 9. obzorom«. Oba omenjena objekta se po predvideni strukturi financiranja poleg lastnih sredstev financirata še iz energetskih sredstev in blagovnih kreditov domačih in tujih proiz-

vajalcev. Višina teh sredstev bo znašala ob zaključku investicij za objekt »Odpiranje jame Kotredež med 6. in 9. obzorom« din 244.307.000,00 za »Odpiranje novih slojišč pa 20.083.783.000,00.

Poleg investicijskih vlaganj po omenjenih programih pa smo nabavljali tudi opremo na kredit domačih in tujih proizvajalcev (nevezana oprema).

Stanje kreditov za financiranje vlaganj po omenjenih programih je na dan 30. 11. 1980 sledeče:

Objekt	energ. sredstva	finančni in bl. krediti	Skupaj
Modernizacija in koncentracija pr. p.	97.077.125,05	22.481.223,65	119.558.348,70
Odp. novih slojišč	197.621.308,40	89.525.825,70	287.147.137,10
Odp. prem. v jami			
Kotredež	74.789.726,20	23.663.395,70	98.453.121,90
Nevezana oprema	—	56.533.686,70	56.533.086,70
	369.488.159,65	192.223.534,75	561.691.694,40

V pregledu so energetska sredstva (to so sredstva, združena po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 76—78 obravnavane kot kredit, ker pogoji vračanja teh sredstev še niso določeni.

Za prikazane kredite bo v letu 1981 znašala obveznost odplačila din 45.435.749,65. DO Rudarsko gradbena dejavnost

V DO Rudarske gradbene investicije krediti ne izvirajo iz financiranja določenih objektov razen pri TOZD Gramat, ki je za rekonstrukcijo opekarne prejela finančni kredit od LB Temeljna banka Zasavje Trbovlje in blagovni kredit inozemskega dobavitelja opreme. Oba kredita bosta odplačana v letu 1983;

DO	Stanje kreditov	Obveznosti v letu 1981
ZPT	561.691.694,40	45.435.749,65
RGD	19.393.400,15	7.118.606,25
IMD	1.644.952,50	548.317,00
Skupaj	582.730.047,05	53.102.672,90

na dan 30. 11. 1980 pa izkazuje stanje din 8.347.683,75 neodplačanega kredita.

Ostali krediti v DO so bili prejeti za financiranje nevezane opreme in znaša njihovo stanje na dan 30. 11. 1980 din 11.045.716,40.

Obveznost do obstoječih kreditov pa bo v letu 1981 znašala din 7.118.606,25.

DO Industrijske montažne delavnice

Tudi DO IMD nima kreditov, ki bi se nanašali na določen investicijski objekt. Izkazuje le obveznost po blagovnem kreditu, ki znaša v letu 1981 din 548.317,00. Stanje neplačanih kreditov na dan 30. 11. 1980 pa je din 1.664.952,50.

Pregled stanja kreditov za osnovna sredstva ter obveznosti do obstoječih kreditov v letu 1981 za vse tri DO:

ri ukrepi, zlasti pri izkoriščanju mehanizacije, kjer so uvedli štirizmensko delo, začeli s proizvodnjo na dnevnem kopu, izvedli nekatere tehnične in organizacijske spremembe, predvsem pa zaostri delovno disciplino.

Subjektivne slabosti so pripravljeni hitreje odpravljati s sprotnim in objektivnim obveščanjem vseh delavcev, z zaostreno odgovornostjo do dela, zlasti pa z doslenim nagrajevanjem po rezultatih dela. Vse pomanjkljivosti, ki so izvor notranjih slabosti in katere bi morali bolj odločno reševati, nekatere bi že morale biti rešene, so se v osnovnih organizacijah ZK TOZD in DS DO ZPT s področja v Trbovljah dogovorili za skupno reševanje odprtih vprašanj na problemski konferenci ZK, kamor naj se vključijo tudi osnovne organizacije delovnih skupnosti ASO in TSO.

Na tej problemski konferenci so bili izpostavljeni problemi in istočasno podana pobuda za rešitev, ki naj z odpravljanjem teh pripeljejo k boljšemu stanju v TOZD in delovnih skupnostih.

Najvidnejši problemi, ki so se pojavljali so: pravičnejše nagrajevanje rudarjev, izboljševanje družbenega standarda, socialnih razmer, pogojev dela v jami z uvajanjem mehanizacije, vzporedno z uveljavljanjem vsebine usmerjenega izobraževanja za usposabljanje rudarja za delo ob sodobnem pridobivanju premoga itd. Predvsem pa so poudarjali, da je potrebno storiti vse, da bo postal poklic rudarja zanimivejši, da je treba otroke že v osnovni šoli motivirati za ta poklic, še zlasti v naši republiki, predvsem pa v Zasavju, kjer je tradicija rudarstva zelo bogata.

Veliko so govorili tudi o neurejenih razmerah v samskih domovih. Celoviteje je treba oceniti stanje v teh domovih in s pomočjo odgovornih služb hitreje vključevati delavce iz teh domov v kulturno in rekreativno dejavnost. Zahtevajo takojšen pričetek gradnje novega samskega doma in zaostritev

Iz problemske knference ZKS

Zaostritev odgovornosti nagrajevanje po rezultatih dela, izboljšanje družbenega standarda
Že dalj časa se zlasti v TOZD Premogovnik Trbovlje ukvarjajo s problemom, kako doseči normalno plansko proizvodnjo premoga. Analize za nedoseganje planske proizvodnje so različne. Na eni strani so ugo-

tovljene težke montan-geološke prilike, pojav vode in blata, na drugi strani pa še: slaba organizacija dela, slaba delovna disciplina, prevelika fluktuacija, pomanjkanje delovne sile, neusposobljenost delavcev za delo na mehanizaciji itd.

Za boljšo proizvodnjo so bili sprejeti in že realizirani nekatere

odgovornosti do delavcev iz skupnih služb, ki so zadolženi za izpeljavo te investicije.

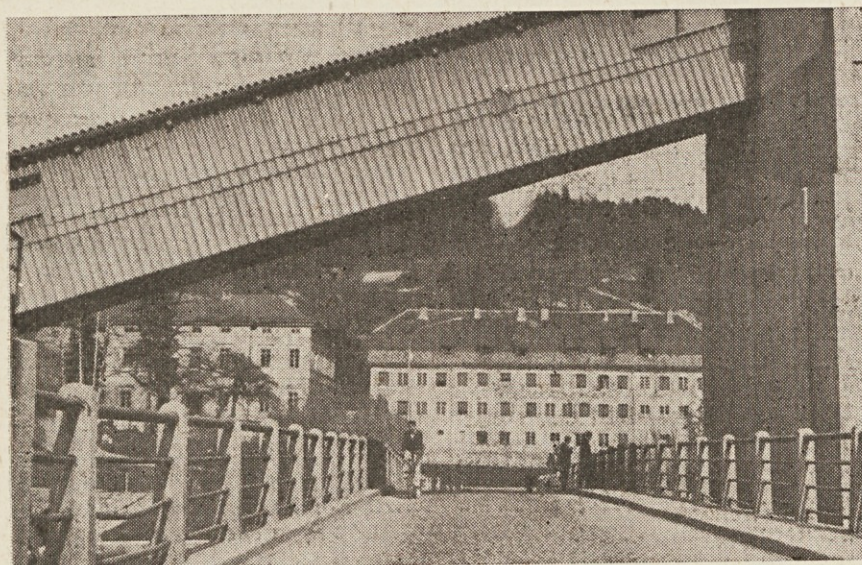
Tudi izvajanje nalog na področju stanovanjske izgradnje ne poteka dovolj intenzivno, zato se je treba dogovoriti s samoupravno stanovanjsko skupnostjo o izgradnji stanovanj v naslednjem srednjeročnem obdobju, o obnovi starega stanovanjskega fonda ter dopolnitvi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov s stanovanjskega področja z istočasno

premajhni usposobljenosti rudarjev za delo na novi mehanizaciji, slabih geoloških raziskavah, neustreznem vzdrževanju mehanizacije itd. Odgovorni strokovni delavci morajo vsekar odgovarjati za pravočasno usposabljanje vseh delovišč, vključno z usposabljanjem delavcev, pri čemer se je treba zavedati pomembne naloge, ki jo ima pri tem tudi nadzorni kader, zlasti v odnosu do rudarjev pri doseganju družbeno-ekonomskih in političnih ciljev

ni. npr.: pri otroškem varstvu, obnovi stanovanjskega fonda, problemih zaradi rudarjenja itd.

Sprejete naloge na problem-ski konferenci morajo obravnavati vse osnovne organizacije in sprejeti konkretne zadolžitve, kako pa jih bomo izvedli, bo podano na prihodnji seji konference, ki naj bi bila še v mesecu decembru.

J. O.

Motiv iz zagorske separacije.

(Foto: Jože Štraus)

zagotovitvijo finančnih sredstev.

Odgovornost do izpolnjevanja proizvodnih planov je potrebno zaostri pri vseh delavcih, posebno še pri organizatorjih proizvodnje in strokovnih ter vodilnih delavcih. Poseben pomen pri tem ima sistem nagrajevanja po rezultatih dela, ki mora zagotoviti plačilo po delu in diferenciacijo med dobrimi in slabimi delavci. Sistem nagrajevanja, ki se sedaj uveljavlja, je potrebno sprotno dograjevati in ne čakati, da se nepravilnosti kopičijo. Prav tako so poudarili, da je potrebno nadaljevati z mehanizacijo v jami. Da ni trenutnih pravih rezultatov iz obstoječe mehanizacije navajajo več vzrokov. Ti se odražajo zlasti pri težkih montažeoških razmerah v jami,

v TOZD in delovnih skupnostih. Dajejo pobudo samoupravnim organom, da se razširi reelekcije tudi na te delavce ter s tem zagotovi širši in stalni vpliv na izbiro teh kadrov. Že v tem mesecu so pričeli s seminarji idej-nopolitičnega usposabljanja za vse predelavce v okviru REK in v vseh TOZD, zlasti pa v TOZD proizvodnje premoga je treba zagotoviti popolno udeležbo na teh seminarjih.

Ob zaključku so bili sprejeti še nekateri sklepi, ki zavezujejo člane ZK za odpravljanje nepravilnosti, zlasti pri prepočasnem urejanju odnosov med TOZD in skupnimi službami, sprotnem in točnem obveščanju delavcev ter reševanju problemov v KS, kjer delavci uresničujejo svoje interese kot kraja-

Ob dnevu JLA

Letos 22. decembra praznujemo devetintrideseto obletnico ustanovitve JLA. Na ta dan so se v mestecu Rudo zbrali partizani prostovoljci, razporejeni v partizanske odrede in druge manjše partizanske formacije. Prišli so iz več republik in se zbrali v bližini tromeje sedanjih republik Bosne, Črne gore in Srbije. Ta kraj zbiranja ni bil slučajno določen, ampak skrbno in tajno vnaprej predviden. Namen srečanja partizanskih enot iz vseh republik je bil ustanoviti številčno veliko in močno vojaško enoto, katera bo sposobna samostojno opravljati večje vojaške naloge. To prvo večjo vojaško enoto so imenovali »Prva proletarska partizanska brigada«. Sestavljena je bila iz borcev vseh republik, v njenem sestavu je bil tudi vod Slovencev. Po formiranju »Prve proletarske partizanske brigade«, ki je štela pet bataljonov, so preverili pripravljenost in opremljenost brigade. Nato je 28-letni delavec iz bližine Petrinj, izkušen partizanski starešina, poveljeval brigadi: »Mirno!« Nato pa odkorakal pred tovariša Tita in mu reportiral o pripravljenosti novoustanovljene brigade.

Tovariš Tito je po pregledu enote med drugim poudaril, da je ta dogodek zgodovinskega pomena za razvoj našega narodnoosvobodilnega boja. Prva partizanska proletarska brigada bo, kot dobro organizirana enota, pod neposrednim poveljstvom Vrhovnega štaba.

Vojaške naloge ne bo izvrševala kot partizanski odredi na domačem ozemlju, ampak bo njeno bojišče cela Jugoslavija, kjerkoli se bo pokazala potreba. To se je kasneje tudi uresničilo, saj so brigade izvrševale vojaške naloge na pohodih iz republike v republiko.

Po ustanovitvi Prve proletarske partizanske brigade so se po

vsej Jugoslaviji formirale nove partizanske brigade. Tiste brigade, ki so se v bojih posebej izkazale, so dobile naziv »udarne« ali »proletarske«.

Ko danes proslavljamo dan JLA, mislimo na vse pripadnike oboroženih sil SFRJ. Predvsem mislimo na JLA, teritorialno obrambo, organe varnosti in narodno zaščito. Vsi skupaj predstavljamo nepremagljivo celoto SLO, ki dan JLA sprejema kot svoj praznik.

Pripadnikom vseh struktur naše splošne ljudske obrambe čestitamo ob dnevu JLA.

Franc Jan

Naša vojska je vse močnejša in vse bolj usposobljena za boj.

Svetlislav Nikolić

V Ljubljani so podelili zlate znake slovenskih sindikatov

Dne 11. decembra 1980 so v dvorani republiške skupščine v Ljubljani podelili letošnje zlate znake Zveze sindikatov Slovenije.

Ta znak je prejelo v letošnjem letu pet osnovnih organi-

zacij Zveze sindikatov in štiri-deset sindikalnih delavcev iz Slovenije. Med prejemniki tega najvišjega priznanja slovenskih sindikatov so bili tudi:

— Osnovna organizacija ZSS SOZD REK Edvarda Kardelja,

DO Zasavski premogovniki, TOZD Separacija premoga, Trbovlje,

— Janez Levičar iz Trbovelj,
— Ivan Rozina iz Trbovelj.

Priznanja je podelil po sklepu odbora RSZSS za sindikalna priznanja Vinko Hafner, predsednik Republiškega sveta ZSS, ob navzočnosti številnih javnih, sindikalnih in političnih delavcev. Prejeli so jih za zgledno, učinkovito in napredno politično delovanje pri uresničevanju neposrednih interesov članstva, upoštevanje skupne, dolgoročne in celovite interese delavskega razreda.

Zlati znak je prejel tudi Ivan Gorjup, prvoborec, po rodu Trboveljec, ki pa živi že nekaj let v Mariboru.

O bogati dejavnosti osnovne organizacije sindikata separacije premoga v Trbovljah objavljamo v tej številki poseben prispevek. Ne moremo pa mimo tega, da ne bi objavili nekaj najosnovnejših podatkov o ostalih dveh prejemnikih zlatega znaka.

Janez Levičar, rojen 1920, VK strojnik pri skupnem prevozu Separacija Trbovlje, je že upokojen. Leta 1935 se je zaposlil v Steklarni Hrastnik, leta 1939 pa se je zelo angažiral za izvolitev Alojza Hohkrauta za poslanca; sodeloval je v stavki rudarjev. Od leta 1941 do leta 1944 je bil aktivist na terenu, od l. 1944 pa aktivni borec NOV. Po osvoboditvi je opravljal številne sindikalne in samoupravne funkcije, sodeloval je v OF oz. SZDL, ZK, zvezi borcev NOV, bil pa je tudi eden ustanoviteljev DPD Svoboda Dobrna. S svojim delom na vseh področjih je dal svoj prispevek k oblikovanju zveze sindikatov in njeni vlogi v socialistični samoupravni družbi.

Ivan Rozina, rojen l. 1923, upokojeni strojni ključavničar iz DO TET, je bil najprej zaposlen pri rudniku, nato pa dolga leta v trboveljski Termoelektrarni. Že decembra 1945 je bil izvoljen na bivšem vzhodnem obratu rudnika Trbovlje

za mladinskega referenta v takratni sindikalni podružnici. Čez tri leta so ga v TET izvolili za predsednika mladine. Bil je tudi predsednik upravnega odbora TET in odbornik zbora proizvajalcev v občinski skupščini. Opravljal je vrsto sindikalnih mladinskih in samoupravnih dolžnosti tako v TET,

kakor tudi v Elektrogospodarstvu Slovenije na ravni občine in republike. Povsod je s svojim delom in zgledom krepil sindikalno organizacijo in delavsko samoupravljanje.

Vsem trem dobitnikom zlatega znaka Zveze sindikatov Slovenije naše tople čestitke! (tl)

Podelitev zlatega znaka ZSS OOPS TOZD Separacija premoga Trbovlje

Osnovna organizacija zveze sindikatov v TOZD Separacija premoga (255 članov v 9 sindikalnih skupinah) ima izredno bogato zgodovino, saj je zasnovana na bogatih predvojnih in medvojnih revolucionarnih tradicijah trboveljskega delavskega razreda. Po letu 1946 je bila med najuspešnejšimi podružnicami v premogovniku, za tako velja še danes. Takrat so se njeni člani izkazovali s svojimi udarniškimimi akcijami; po letu 1950 pa so se poglobljeno usmerili v usposabljanje svojih članov za delo v delavskem svetu, upravnem odboru itd. Nasploh so skrbeli za delovanje samouprave in v tem za uresničevanje interesov in pravic delavcev. Zato je osnovna organizacija zveze sindikatov v TOZD Separacija lahko odigrala tako pomembno vlogo pri oblikovanju internih aktov ter pri sprejemanju npr.: nove ustave, zakona o združenem delu itd. Na razprave o dokumentih so se temeljito pripravljali. Poleg oblikovanja resničnih samoupravnih odnosov v kolektivu in krajevni skupnosti se je osnovna organizacija zveze sindikatov vseskozi intenzivno ukvarjala s problemi storilnosti in produktivnosti, gospodarjenja in si s tem hkrati veliko prizadevala za izboljšanje ne samo družbenega, ampak tudi osebnega standarda svojih članov.

— Uveljavljala je delavca kot odločilnega činitelja v pridobivanju in razporejanju dohodka. Še posebno veliko je narejene ga za uveljavljanje načela delitve po delu itd.

Že leta 1974 je osnovna organizacija zveze sindikatov v TOZD Separacija začela s pobudami za stabilizacijsko ukrepanje — ukrepe so sproti dopolnjevali in jih iz leta v leto prilagajali danim razmeram.

Danes je delovanje te osnovne organizacije tako pestro, da pregled nad tem skoraj ni možen: bogata rekreacijska dejavnost, SLO in družbena samozашčita, skrb za otroke ponesrečenih rudarjev, preventivno zdravljenje in še in še. OOS TOZD Separacija je tvorno sodelovala pri oblikovanju nove samoupravne organiziranosti REK EK, tako v letu 1975 kot v letu 1978. Pri tem si je zlasti prizadevala, da delavci čimbolj neposredno odločajo o najvažnejših vprašanjih svojega življenja in dela, to je o gospodarjenju, o planiranju, o delitvi dohodka in osebnih dohodkov itd., in to vse skupaj predvsem s tem, da je nenehno krepila vlogo sindikalnih skupin. V tem je zajeto seveda tudi njeno redno sodelovanje z delegacijo za zbor združenega dela občinske skupščine in z delegacijami za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

Kot priznanje za večletno aktivno delovanje je osnovna organizacija zveze sindikatov v TOZD Separacija premoga že prejela srebrni znak sindikatov Slovenije.

Joža Pusovnik

Pozdravi in zahvala iz Kolubare

V začetku novembra tega leta so bili v gosteh pri mladini SOZD REK EK, ZRVS in Združenju borcev NOV v Trbovljah, člani teh organizacij in KUD Rudar iz SOZD REIK Kolubara, Lazarevac. Takoj po vrnitvi so nam poslali pismo z naslednjo vsebino:

Dragi tovariši!

V zvezi z našim bivanjem v vaših in naših Trbovljah se vam najtopleje zahvalujemo za vse, kar ste storili za našo delegacijo rezervnih vojaških starešin, borcev, mladine in članov KUD Rudar. Naše srečanje z vami, občani in delavci, nam bo

ostalo v nepozabnem spominu. Tisto, kar smo videli in doživeli ob tem srečanju, nam bo ostalo kot trajen spomin na prijetne ure, ki smo jih prebili v vaši sredi. Ne vemo, kaj bi lahko izločili v tem našem skupnem srečanju, od prvega srečanja pred upravno zgradbo REK EK pa preko vseh razgovorov do končnega slovesa na Trojanah. Vašo toplino in gostoljubnost smo čutili na vsakem koraku, posebno pa ob skupnih razgovorih in seznanjanju o delu naših organizacij v hotelu Rudar. Vse nas je ganilo in zapustilo najgloblji vtis. Smisel našega še boljšega seznanjanja in zblize-

vanja je napredek, poglobitev in nadaljnje utrjevanje bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Prosimo, da posredujete naše pozdrave kolektivu REK Edarda Kardelja. Še enkrat — velika hvala za izkazano gostoljubje v upanju, da vam bomo to prijaznost ob priliki lahko vrnili.

Za delegacije RVS,
borcev, mladine in KUD
Rudar Boško Dimitrije-
vič, s. r.

Druga konferenca slovenskih sindikatov

Dne 17. decembra 1980 je v Ljubljani potekala druga konferenca Zveze sindikatov Slovenije. Posvečena je bila uveljavljanju delitve dohodka po delu. Ob tej priliki so poudarili, da socialno stabilnost lahko uresničujemo le v takem obsegu in strukturi naložb, ki ne presegajo naših dohodkovnih možnosti in so v skladu z dogovorjenimi razvojnimi cilji. Pri delitvi osebnih dohodkov moramo odpraviti vse ostanke mezdnih odnosov, ki slabijo razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Uvodni referat je imel Martin Mlinar, podpredsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Na konferenci so sodelovali tudi delegati iz revirskih občin. Med njimi je bil tudi delegat iz REK EK, Franc Cvibovšek. Govoril je predvsem o nagrajevanju proizvodnega dela in opozoril, da bo treba v prihodnje bolj vzpodbujati mlade za delo v rudarstvu.

V svojem referatu je dejal med drugim tudi naslednje:

V Revirskih energetski kombinat Edvarda Kardelja so združene naslednje delovne organizacije: Zasavski premogovniki Trbovlje, Termoelektrarna Trbovlje, delovna organizacija Rudarsko gradbena dejavnost in Industrijske montažne delavnice. V skladu z zakonom o združenem delu smo doslej zastavljene cilje na področju samouprave organiziranosti globalno v celoti dosegli in tako ustvarili tudi pogoje za nadaljnji razvoj energetskih in drugih spremljajočih dejavnosti v revirjih. Pri iskanju oblik združevanja temeljnih organizacij v delovne organizacije

smo se odločili za proizvodni in tehnološki princip proizvodnje, kar velja predvsem za Zasavske premogovnike, ki s svojimi temeljnimi organizacijami pokrivajo vse tri revirske občine. Na ta način je z združitvijo v sestavljeno organizacijo in s prenosom razvojnih ciljev in nalog v SOZD ustvarila pogoje za uspešen razvoj energetike kot dejavnosti posebnega pomena za celotni slovenski prostor.

Energetska dejavnost v revirjih je dosegla v sedanjem obdobju pomembne premike v njeni razvojni politiki. Tako ugotavljamo, da so že danes, predvsem pa za naslednje srednjeročno obdobje, zagotovljeni materialni razvojni pogoji, ki naj bi v globalu spremenili do nedavnega prisotni odnos vseh družbenih dejavnikov do lastnih energetskih virov in premogovništva nasploh. V revirjih ugotavljamo, da smo doslej problematiko razvoja in enostavno reprodukcijo reševali s kratkoročnimi ukrepi. Takšna politika je sicer reševala stalno prisotne večletne probleme izgub v poslovanju, imela pa je negativne učinke pri razvoju in utrjevanju miselnosti boljšega gospodarjenja in optimalnega izkoriščanja razpoložljivih proizvodnih kapacitet. Končno pa je ob tem sledilo upadanje zaposlenosti z odhodom delavcev in tudi strokovnjakov v druge bolj privlačne panoge gospodarstva, pa tudi gospodarstva, ki so jim lahko nudile ob lažjih delovnih naporih primerne osebne prejemke in boljši splošni družbeni standard.

Z razvojnimi konceptom kombinata, ki temelji na dolgoročnih ciljnih naložb v proizvodnjo premoga in skladno s tem tudi električne energije, bo treba hkrati zagotoviti tudi primeren družbeni standard zaposlenih delavcev, to pa pomeni intenzivna vlaganja v gradnjo stanovanj in drugih objektov družbenega standarda. Poleg tega pa upravičeno pričakujemo tudi dolgoročne rešitve in korenite spremembe ekonomsko socialnega stanja predvsem delavcev zaposlenih v rudarskem poklicu. Kolikor tega ne bomo pravočasno storili in motivirali predvsem mlade za zaposlovanje v rudarstvu, potem ne moremo pričakovati rezultatov dela, ki smo jih sprejeli kot obvezo v temeljih srednjeročnih planov.

Zato veliko pričakujemo od usmerjenega izobraževanja in vzporedno s tem tudi od ukrepov ekonomskega in drugega značaja. To pa pomeni v okviru splošnih družbenih kriterijev pravilno ovrednotenje rudarskega dela, tako denarno, kakor tudi v obliki splošnih družbenih priznanj. Osnovne organizacije Zveze sindikatov v REK EK bodo v prihodnje dajale večji poudarek moralnemu vrednotenju rudarskega dela. Izvršni odbori

bodo najmanj enkrat letno proučevali možnosti predlaganja delavcev, ki dosegajo nadpovprečne rezultate za ustrezna državna in druga delovna odlikovanja.

V letošnjem stabilizacijskem letu pri iskanju in aktiviranju notranjih rezerv, dosegamo na nekaterih področjih pozitivne dosežke. Tako ugotavljamo zmanjšanje odsočnosti z dela zaradi bolezni in tudi neopravičenih izostankov. Slednji so rezultati naših prizadevanj na področju preventivnega varstva delavcev in ustanovitve prednostnih ambulanc na področju vseh treh revirskih občin. Z zagotovitvijo ustreznih življenjskih pogojev delavcem bi po vsej verjetnosti v veliki meri odpravili sedanje negativne pojave na področju delovne discipline, ki tarejo predvsem Zasavske premogovnike.

Pomembno mesto pri razreševanju notranje problematike ima nesporno sistem nagrajevanja po delu. Dasiravno imamo na vseh področjih dela izdelane pravilnike o stimulativnem nagrajevanju, pomembnih rezultatov pri tem ne beležimo. Menimo, da je eden izmed problemov, ki zavirajo našo uspešnost na področju nagrajevanja tudi v številnih stalnih dodatkih, ki predstavljajo pomemben del osebnega dohodka, ki ga delavci pridobivajo zgolj na osnovi prisotnosti na delu. Družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo nam daje dobro podlago za to, da pogoje dela ustrezno ovrednotimo pri ocenjevanju del in nalog. Ob tem pa moramo še zlasti izpostaviti potrebo po uvajanju ustrezne mehanizacije in s tem prispevali k postopnemu odpravljanju težkih pogojev dela, ki danes delavce odvračajo od poklica rudarja. Skratka pogojev, da bi dosegli drugačen odnos do rudarskega dela, da bi uspeli napraviti poklic rudarja bolj zanimiv, je prav gotovo veliko. Ob pripravah na to konferenco je pri nas prevladovalo prepričanje, da sedanji sistem benifikacije delovne dobe rudarjev na neposredni proizvodnji premoga 12 mesecev dela za 16 mesecev pokojninske dobe ustreza, zato smo se v okviru REK-a poenotili, da bomo deficitarni poklic rudarja napravili bolj zanimiv z ustreznostnim stimulativnim nagrajevanjem, izboljšanjem družbenega standarda, uvajanjem sodobne mehanizacije in s tem odpravljanje težkih pogojev dela, z utrjevanjem občutja delavca kot gospodarja in z ustreznim moralnim vrednotenjem delavcev na direktni proizvodnji premoga.

Če konkretnije spregovorim o našem nagrajevanju, potem velja ocena sprejeta ob pripravah na to konferenco, da v mesecu oktobru sprejeti stimulativni sistemi nagrajevanja po delu in rezultatih dela

v osnovi pomenijo korak naprej k pravičnejšemu oblikovanju osebnih dohodkov delavcem v neposredni proizvodnji. Onemogočiti pa bomo morali težnje po linearnem navezovanju osebnih dohodkov delavcev v spremljevalnih dejavnostih in vztrajati, da se nagrajevanje teh delavcev dosledno izpelje preko svobodne menjave dela.

Poleg tega naj omenim stalno prisotnost izgub v poslovanju, ki je posledica nedorečenih pogojev za pridobivanje dohodka, administrativnih ukrepov na področju cen in prisotnih slabosti v nedoseganju fizičnega obsega proizvodnje, zaradi česar delavec izgublja občutek gospodarja nad pogoji pridobivanja dohodka in pri delitvi rezultatov dela.

Večkrat se bomo morali vprašati, koliko smo sposobni uveljaviti pri rudarju in pri vseh drugih delavcih večje spoznanje, da ni mezdni delavec, ampak da je predvsem gospodar oziroma postaja gospodar. Skratka, da ne gospodarimo samo s svojim osebnim dohodkom, da vlagamo napore zato, da nakoplje planirane tone premoga in proizvede električno energijo, ampak da je tudi gospodar. Ta element za občutje delavca, za njegov odnos do dela še vse premalo postavljamo v ospredje.

Pri dosednji praksi se med letom in ob zaključku leta doseženi prihodek razporeja med TOZD tako, da je vsem enakopravno pokrita izguba in zagotovljen sklad skupne porabe po enotnih kriterijih. Z vidika solidarnosti med delavci posameznih TOZD je takšno obnašanje pozitivno, ima pa negativne učinke pri prizadevanjih za boljše gospodarjenje in poslovanje na sploh. Zato upravičeno zahtevamo, da enkrat dokončno prekinemo z dosednjo prakso, ki destimulativno vpliva na poslovno obnašanje in že v začetku leta skozi politiko uveljavljanja cen priznamo dogovorjene pogoje za pridobivanje dohodka.

Rešitve za normalizacijo stanja in odpravo dosedanjih pomanjklivosti na področju dohodkovnih odnosov vidimo le v tem, da prenehamo z dosednjo prakso pokrivanja izgub pred zaključkom poslovnega leta in že v začetku leta priznamo pogoje za pridobivanje dohodka, ki zagotavljajo normalno poslovanje. Pri zagotavljanju normalnih pogojev poslovanja, ki morajo biti dogovorjeni na daljši rok, bomo lahko bolj uspešno dograjevali obstoječe sisteme dohodkovnih odnosov, saj je s tem dana pobuda za boljše stabilizacijske rezultate in gospodarjenje, ki se naj v končnem odraža v sistemu delitve ustvarjenega dohodka po doseženih rezultatih dela. V obstoječe sporazume o skupnem prihodu moramo vgraditi elemente enakopravnosti, ker ugotavljamo, da obstoječi sistemi tega ne zagotavljajo in riziko po-

slovanja v sistemu elektrogospodarstva nosijo v večji meri premovalniki in termoelektrarne. To pa zaradi tega, ker je njihova struktura stroškov in dohodka podvržena v večji meri inflacijskim gibanjem. Pod tem razumemo tudi to, da je v sistemu elektrogospodarstva končno potrebno rešiti tudi problem zaloga premoga na deponijah termoelektrarn, kajti doslej so in še rešujejo to problematiko termoelektrarne same bolj ali manj uspešno.

Na konferenci so sprejeli sklepne ugotovitve o vlogi in nalogah Zveze sindikatov pri uveljavljanju načela delitve po delu in rezultatih dela, ki jih je pripravila komisija za sklepe.

»... Vse naše izkušnje in spoznanja utrujejo nas v prepričanju, da je razvoj samoupravljanja edino mogoča pot za afirmacijo socializma.

Pretrpeli so poraz vsi poizkusi, da se onemogoči ali zaustavi samoupravni-demokratski razvoj naše države. To dokazuje tudi Četrta seja CK ZKJ, katere rezultati so dokaza-

li in še naprej potrjujejo o vse večji demokratičnosti družbenih odnosov.

V vsaki zapleteni družbeni situaciji in v vsakem sporu z nasprotniki socializma in samoupravljanja se krepi družbena zavest o neobhodnosti razvoja samoupravljanja...«

»... Z družbeno in gospodarsko reformo je odprta pot dolgoročnega, globokega preoblikovanja našega gospodarstva in družbe za zgraditev razvitega in modernega gospodarstva in družbenega dviga na načelih samoupravljanja. Reforma pomeni neprestano dviganje produktivnosti in efikasnosti na vseh področjih družbenega dela s ciljem, da se zagotovi kar najbolj hitro večji življenjski standard delovnih ljudi, večjo zaposlitev in tak razvoj, kateri bo s povečanjem materialne osnove družbe dajal boljše pogoje za vseh ranski napredek znanosti, izobrazbe, kulture, zdravstva in socialne zaščite.

SMERNICE O NAJPOMEMBNEJŠIH NALOGAH ZVEZE KOMUNISTOV V RAZVIJANJU SISTEMA DRUŽBENO EKONOMSKIH IN POLITIČNIH ODNOSOV, 1968 leta.

Pred podpisom samoupravnega sporazuma

O temeljih plana 1981-1985 posebne izobraževalne skupnosti za rudarstvo in geologijo

Kmalu bodo pretekla tri leta, ko je vseh osem takratnih TOZD REK Zasavje podpisalo samoupravni sporazum o ustanovitvi posebne izobraževalne skupnosti za rudarstvo in geologijo. Poleg njih je podpisalo ta sporazum še 50 drugih TOZD in OZD s področja rudarstva, geologije in drugih zainteresiranih OZD, za katere veljajo predpisi republiškega zakona o rudarstvu. Med uporabniki je tudi vseh pet vzgojnoizobraževalnih organizacij, ki predstavljajo izvajalce vzgojnoizobraževalnih programov.

V teh treh letih je bila dejavnost PIS RG zelo bogata. Na vse načine si je poizkušala iz-

boriti enakopravno mesto med drugimi večjimi PIS, ki so v preteklosti prevzeli v svoje okrilje tudi nekatere povsem rudarske dejavnosti (gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala — kamnolome, glinokope in peskokope, kemijo — proizvodnjo nafte in plina). Izobraževanje kadrov za te dejavnosti namreč poteka v naših šolah, proizvajalci pa svoje prispevke združijo v drugih PIS. Stalno je bilo prisotno pomanjkanje učencev od vpisanih v 1. letnik srednjih šol do diplomantov visokih šol. Na PIS RG smo se lotevali najrazličnejših akcij za povečanje števila učencev. Tu so seveda najtežje delo

opravljali izvajalci. Jasno je, da je bistveni premik v zanimanju za rudarski oz. geološki poklic možno doseči le koordinirano s perspektivo in splošnim ter družbenim vrednotenjem te panoge. To stanje je ob sedanjih energetskih in drugih surovin-
skih zagatah dalo poudarek ek-
strativni industriji, in kot vi-
dimo zanimanje rase. Na fakul-
teti že dolgo ni bilo tolikšnega
vpisa kot letos, tudi za srednje-
šolski kader ni bojazni.

Kljub temu smo vsi skupaj
pred velikim preobratom, pred
začetkom usmerjenega izobra-
ževanja. Le-to daje osnovo in
vsebino samoupravnemu spora-
zumu o temeljih plana PIS RG
za obdobje 1981—1985. Zaradi
preteklih slabih vpisov na šole
rudarske oz. geološke usmerit-
ve uporabniki seveda ne more-
mo pričakovati večjega priliva
izobraženih po programih us-
merjenega izobraževanja prej
kot ob koncu srednjeročnega
obdobja, sicer pa tudi samo us-
merjeno izobraževanje ne bo
dalo prvih kvalificiranih kadrov
prej kot leta 1984. Torej je pr-
vo srednjeročno obdobje us-
merjenega izobraževanja še po-
vsem prehodno obdobje.

Po mnogih zapletih zaradi zu-
nanjih odločujočih dejavnikov
so se v naši branži opredelili
za naslednje poklice in se bodo
izobraževali v krajih, ki jih na-
vajam.

— Za pomočnika rudarja in
pomočnika vrtalca bo potekalo
izobraževanje v skrajšanih dvo-
letnih programih; sem se lahko
vpišejo predvsem učenci z ne-
dokončano osemletko, a z do-
končano osnovnošolsko obvez-
nostjo. Izobraževali se bodo v
Velenju, Zagorju oz. Hrastniku,
Mežici in Ljubljani.

— Za rudarja in rudarskega
tehnika, za bogatilca in tehnika
za bogatenje in za geološkega
tehnika po srednjih programih,
bo izobraževanje v Velenju,
Zagorju oz. Hrastniku, Mežici
in Ljubljani.

— Za rudarskega inženirja in
za inženirja geologije bo izobra-
ževanje v Ljubljani in v Ve-
lenju.

— Za dipl. rudarskega inže-
nirja, za dipl. inženirja geologi-
je, za magistra in doktorja ru-
darske in geološke znanosti pa
v Ljubljani. Za Zasavje poteka
izobraževanje v šoli v Zagorju,
ko pa bo zgrajen dom učencev
v Hrastniku, bo po zagotovitvi
Hrastničanov izobraževanje pri
njih. Srednje in skrajšano iz-
obraževanje vrtalcev v Ljublja-
ni bo dislocirana enota matične
velenjske šole. Višje izobraže-
vanje za rudarske inženirje v
Velenju pa bo pod okriljem
matične šole VTO Montanistika
iz Ljubljane.

Seveda je za TOZD iz vrst
uporabnikov zelo zanimiva pri-
spevna stopnja. Ta je za rudar-
stvo in geologijo v višini 1,75 %
od dohodka TOZD in DS nekeje
v sredini prispevnih stopenj
drugih PIS. Vsekakor je ta pri-
spevna stopnja rezultat potreb,
ki jih uporabniki oblikujemo za
naslednje srednjeročno obdobje,
kakor tudi rezultat predvidene-
ga števila podpisnikov PIS RG
ter njihove akumulativnosti. Iz
prispevne stopnje se mora nam-
reč pokrivati skupaj 324.822.000
din oz. po nalogah za:

— skupno vrednost izobraže-
valnih programov šol in domov
(predvidoma 276.704.000 din za
vseh pet let po cenah iz leta
1980);

— izboljšanje materialnih po-
gojev izobraževanja in bivanja
učencev, za investicije (skupaj
81—85 po cenah iz leta 1980
20.900.000 din; tu je tudi
4.000.000 din za adaptacijo in
preureditev stavbe in ureditev
delavnic za praktični pouk in
opremo v Zagorju);

— izvedbo skupnih nalog po-
membnih za razvoj rudarsko-
geološke usmeritve, to je pripra-
va programov, strokovno delo,
skupščine, regresiranje učbeni-
kov z nizko naklado idr. (po-
trebna sredstva od 81 do 85 so
5.900.000 din);

— izvedbo nalog, ki so skup-
nega pomena za usmerjeno iz-
obraževanje v celoti kot na pri-
mer: gimnazije do leta 1984 (iz-
obraževanje letos zadnjič vpi-
sanih), programi naravoslovnih
usmeritev, računalniški center,

amortizacija študentskih domov,
centri za obrambno usposablja-
nje, razvoj univerze, marksistič-
no in družbenopolitično izobra-
ževanje (potrebna sredstva 81—
85 za te naloge so 21.318.000
din).

Omenjena prispevna stopnja
1,75 % je določena za leto 1981,
kasneje se lahko spremeni gle-
de na letni plan uresničevanja
tega sporazuma. Bistveno dolo-
čilo je tudi možnost prelivanja
zbranih sredstev med različni-
mi PIS glede akumulativnosti
njihovih podpisnikov. Ker bo
združevanje sredstev uporabni-
kov v vseh PIS za 40 % vred-
nosti obsega vseh programov
usmerjenega izobraževanja po
enotni prispevni stopnji, se bo-
do tako viški sredstev iz bolj
akumulativnih PIS prelivali k
manj akumulativnim. Sem spa-
damo tudi mi v rudarstvu in
geologiji. Tako bo PIS RG v le-
tu 1981 prejela od drugih PIS
2.762.000 din.

Na zadnji skupščini PIS RG,
ki je bila 9. 4. 1980 v Ljubljani,
so delegati potrdili predlog tega
samoupravnega sporazuma,
predlagali pa so nekaj dopolni-
tev, ki naj jih vsebuje končni
samoupravni sporazum. Za nas
je pomembna specializacija ru-
darjev za rudarske gradnje, ki
bo kot posebna smer potekala
že v 3. letniku izobraževanja in
ne bo treba dodatnega izobra-
ževanja po končani srednji šoli.

Enako smo delegati iz Zasav-
ja predlagali tudi za smer ru-
darskega tehnika — jamomerca,
že v okviru rednega izobraže-
vanja za rudarskega tehnika.

Vsekakor je samoupravni spo-
razum o temeljih plana PIS RG
pomemben dokument, ki bo za-
vezoval tako uporabnike kot iz-
vajalce za obdobje petih let.

Matjaž Hočevnar

Sprejemanje temeljnih planov SIS

V zadnjih dneh decembra tega leta je bilo v organizacijah združenega dela, v drugih organizacijah, v občinskih skupščinah in interesnih skupnostih izredno živahno. Šlo je za sprejemanje predlogov samoupravnih sporazumov o temeljnih planov SIS za srednjeročno obdobje 1981—1985, za družbene dejavnosti, pa tudi SIS materialne proizvodnje. Sprejemali pa smo tudi prispevne stopnje SIS za leto 1981.

Časa za vnovično obravnavanje predlogov teh sporazumov je bilo sorazmerno zelo malo, čeravno smo v osnutkih teh sporazumov razpravljali že pred tedni. Naglica je bila zelo velika, če upoštevamo dejstvo, da so delavci v TOZD in DS pre-

jeli tiskane predloge (v Trbovljah) 15. decembra, nato se je bilo potrebno osebno izjavljati o njih sprejemanju, v času od 22. do 29. decembra pa so potekale skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, ki so med drugim sprejemale ugotovitvene sklepe o sprejetih samoupravnih sporazumih o temeljnih planov SIS za leto 1981—1985 in prispevnih stopnjah SIS za leto 1981. Samoupravni sporazumi, ki so bili predmet sprejemanja, stopajo namreč v veljavo že 1. januarja 1981.

Zaželeno je, da bi imeli v prihodnje za sprejemanje tako pomembnih samoupravno splošnih aktov na razpolago več časa tako za obravnavo, kakor tudi za sprejemanje.

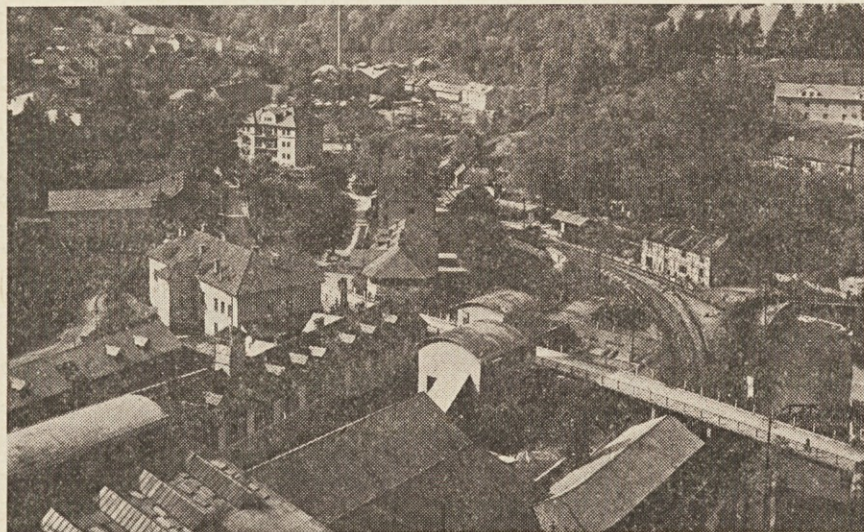
uvedli na najodgovornejših družbenih mestih kolektivno vodstvo. Vsi trije zbori slovenske skupščine so 22. oktobra sprejeli sklep, s katerim so določili osnutek spremembe ustave naše republike z besedilom, ki ga je predložila skupščini posebna komisija, hkrati pa je sklenil, da ga daje v javno razpravo, ki traja do 31. januarja 1981.

Akcijo za spremembo oz. dopolnitev naših ustavnih določil je sprožil tovariš Tito na 8. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije, ko je poudaril, da morajo organizirane socialistične sile posvetiti večjo pozornost delovanju delegatskega sistema, v katerem morajo delavci in vsi delovni ljudje odločati o celotni politiki naše družbe, posebno pa še o politiki razširjene reprodukcije.

Na tej podlagi je predsedstvo SFRJ oktobra 1979 predložilo zvezni skupščini predlog, da se prične postopek za spremembo ustave. Procedura je potekala preko ustavnih komisij v posameznih republikah, obeh pokrajinah in v federaciji. Sklep o začetku postopka za spremembo ustave SRS je bil sprejet 30. januarja 1978.

Komisija za spremembo ustave pri skupščini SRS je pripravila pet amandmajev k naši republiški ustavi. V prvem amandmaju gre za podrobnejšo razčlenitev načel o kolektivnem delu, odločanju in odgovornosti. Drugi amandma temelji na treh osnovnih določbah, in to da traja mandatna doba funkcionarjev do štirih let, da so lahko le-ti izvoljeni za isto funkcijo največ dvakrat zaporedoma in da v okviru teh omejitev dolžino trajanja mandatne dobe in možnost ponovne izvolitve za posamezne funkcionarje določajo ustava SRS, statut, zakon ali poslovnik skupščine družbenopolitične skupnosti v skladu z ustavo.

S tretjim amandmajem je drugače urejena mandatna doba in način izvolitve predsednika predsedstva SRS. Ta naj bi bil odslej voljen v skupščini SRS in ne v občinskih skupščinah in skupščinah posebnih družbeno-

Toplice v Zagorju leta 1945 po osvoboditvi. (Foto: Jože Štraus)

V javni razpravi je osnutek sprememb ustave

Že dalj časa je v naši širši družbeni skupnosti v teku razprava o spremembi ustave SR Slove-

nije in ustave SFR Jugoslavije. S spremembo oz. dopolnitvijo naših ustavnih določil bomo

političnih skupnosti. Volili bi ga za dobo enega leta vsi zbori republiške skupščine izmed sedmih, v občinskih skupščinah in skupščinah posebnih družbeno-litičnih skupnosti, poprej izvoljenih članov predsedstva SRS. Za predsednika predsedstva SRS je lahko ista oseba izvoljena največ dvakrat zaporedoma.

S četrtem amandmajem se zaostčuje omejitev možnosti ponovne izvolitve za predsednika in člane izvršnega sveta SRS. Sprememba tega določila ustave naj bi ob doslednem uresničevanju obstoječih ustavnih določil pomenila dodatno spodbudo za uresničevanje kolektivnega dela v izvršnem svetu SRS ter za omejevanje nevarnosti po preseganju ustavnih pooblastil, pravic in odgovornosti izvršnega sveta kot izvršilnega organa republiške skupščine ter težnje po neenakopravnih odnosih znotraj izvršnega sveta, karierizma in drugih nevarnosti.

Peti amandma predvideva, da bi sodniki ustavnega sodišča

SRS zadržali osemletno mandatno dobo brez možnosti ponovne izvolitve, medtem ko bi se predsedniku ustavnega sodišča mandatna doba skrajšala iz osmih na eno leto z možnostjo enkratne ponovne izvolitve. Takšna rešitev je predlagana zaradi posebnega položaja, ki ga ima ustavno sodišče kot samostojen organ republike.

Ustava SFRJ pa predvideva sedem amandmajev, ki se v bistvu prav tako nanašajo na kolektivno delo in reelekcijo posameznih organov.

Čim bo razprava končana, bodo zbrane vse pripombe, ki jih bodo vnovič pretresli in ugotovili, če je možno vsebino predvidenih amandmajev dopolniti ali spremeniti ali pa jih obdržati in izglasovati v predlagani obliki.

Podobne spremembe bodo predvidoma sprejele tudi razne republiške in občinske institucije v svojih samoupravnih splošnih aktih, statutih in podobno.

(tl)

Decembrska aktivnost mladine v Revirjih

Mladinski klub Sonce iz Trbovelj je v petek, 5. decembra, priredil v Delavskem domu Trbovlje zanimiv koncert rock skupine Trans iz Preddvora. Sicer pa je bila maloštevilna publika mladih veliko glasnejša kot sama skupina. Vmes je bilo slišati še opazke, kar v trboveljskem žargonu, kar je pokazalo kulturni nivo mladega rodu.

Na zadnjem posvetu s predsedniki OO ZSMS so v trboveljski občini obravnavali zanimivo temo pod naslovom: »Subjektivne sile in vodilna vloga ZK v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja.«

10. decembra se je sestalo predsedstvo OK ZSMS Hrastnik. Na seji so se dogovorili, da bodo 20. tega meseca organizirali seminar za vodstva OO ZSMS. Nadalje so še razpravljali o odličju 22. december ter podali oceno občinskega mladinskega kviza »Mladost v pesmi, besedi in spretnosti«. Pogovarjali so se še o ustavnih amandmajih in kot vedno so na seji obravnavali

li še eno OO ZSMS, in to je bila tokrat OO ZSMS Center II.

V soboto, 6. decembra, je OK ZSMS Zagorje oziroma njena komisija za klubske dejavnosti organizirala mladinski ples v stekleni dvorani Delavskega doma Zagorje. Ples bi se moral pričeti ob 17.30, vendar je zaradi nastalih snežnih razmer članstvo ansambla prispelo uro kasneje. Posledica neresnosti tako komisije za klubske dejavnosti kot tudi članov ansambla Mediteran iz okolice Ljubljane, je bila osem mladih, ki so plesali v prazni dvorani, v začetku še kar brez ansambla in glasbe, morda tudi od jeze in mraza, ki se je te dni kar krepko zajedal v naše kosti.

8. decembra jutraj so se sestali člani Medobčinskega sveta ZSMS revirskih OK ZSMS v sejni sobi DPO Trbovlje. Spregovorili so o štipendiranju. Zadal so si nalogo, da bodo s pomočjo občinskih sindikalnih svetov vodili enotno akcijo za ustanavljanje aktivov štipendistov v deavnih organizacijah ter

o problemski konferenci o družbenoekonomskem položaju mlade generacije.

OO ZSMS Franc Farčnik v KS Selo je v soboto, 6. decembra, pripravila zanimiv kulturni program z recitacijami za strokovnjake. V omenjeni KS so ustanovili tudi otroški zbor, ki ga vodi mladinka iz te OO ZSMS.

Predsedstvo KMKS pri OK ZSMS Zagorje je na posvetu s predsedniki OO ZSMS v KS razpravljalo o programu KMKS za leto 1981, o vključevanju v planske dokumente v KS ter o ustavnih amandmajih.

Člani COP pri predsedstvu OK ZSMS Zagorje pa so razpravljali o novinarskih krožkih na osnovnih šolah, ki še niso v popolni meri zaživi ter o akciji Najboljše srednješolsko glasilo. Pripravili so se še na izdajo dvojne novoletne številke Klicaja — informativno političnega glasila OK ZSMS Zagorje. Člani COP so se na zaključku seje zadalžili za posamezne OO ZSMS, kjer bodo sprejemali problematiko informiranja.

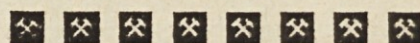
OO ZSMS Kisovec-Loke je organizirala v kino dvorani Kisovec kviz »Mladost '80«, kjer je v programu sodeloval Tomaž Trček, ansambel Črni bliski in mladi talenti. Med sabo so se pomerile ekipe OO ZSMS iz zagorske občine. Drugi polfinale pa se je odvijal 12. decembra. Na prireditvi so sodelovali: gledališki igralec Dare Ulaga in ansambel Črni bliski.

COP pri OK ZSMS Zagorje je v začetku meseca izdal informativni politični bilten OK ZSMS Klicajev klica, kjer mladi pišejo o aktualnih dogodkih v mesecu novembru. In naša pripomba: Tehnična plat je tokrat malce zašepala, upamo, da bo novoletna številka v tem boljša. Informativni bilten je izšel v nakladi 250 izvodov.

OO ZSMS RŠC iz Kisovca je imela v tem mesecu II. konferenco O OZSMS. Mladi v tej sredini so med drugimi organizirali tudi proslavo in razstavo ob dnevu republike. Na zadnji mladinski uri pa so spregovorili o pravicah in dolžnostih pri obrambi domovine. Poleg ostalih vsakodnevnih problemov se ukvarjajo trenutno še z izdajo glasila Domski informator.

OO ZSMS na osnovni šoli Ivana Skvarča iz Zagorja je izdala glasilo Mlada pota v počastitev 29. novembra — dneva republike, ki so ga opremili z literarnimi in likovnimi prispevki osnovnošolcev.

Drago Jamnik

Premog iz Ugljevika separirali v Zagorju

Slovenija si že dalj časa prizadeva, tako elektrogospodarstvo, kakor tudi industrija in trgovina, da bi dobila iz bosansko-hercegovskih premogovnikov še več premoga kot doslej. Sklenjenih je bilo že več dogovorov, katerih pa iz raznih vzrokov ni bilo mogoče v celoti takoj realizirati. Pri razširitvi njihovih zmogljivosti sodelujejo kupci premoga. Tako je npr. TP Smreka iz Maribora poizkusno nabavilo v premo-

govniku Ugljevik 447 ton rovnega premoga in ga prepeljal na separacijo premoga v Zagorje. Tu so premog seeparirali in ga nato 306 ton separiranega dobavili kupcem preko trgovskega podjetja Smreka, ki je nosilec posla. Separiranje in ugotavljanje kvalitete premoga iz Ugljevika je dalo razmeroma dobre rezultate. Kako se bo kupec odločil za nadaljnje separiranje tegea premoga pa nam še ni znano.

t.l., je poraba električne energije v SFRJ izredno hitro naraščala in je bila nad planirano za 7 do 8 %.

Večina slovenskih elektrarn je normalno obratovala, razen agregat 2 na HE Fala, agregat 2 na HE Mariborski otok in agregat 3 v HE Doblar, in to zaradi rednih letnih remontov. V remontu pa je bil tudi plinski blok 2 v TET, v hladni rezervi pa plinski blok 1 v TET in dva plinska bloka v Brestanici. Skupno je bilo v pogonu 820 MW v TE in 470 MW v HE v Sloveniji.

Ob omenjenem razpadu ob 16.03 sta obratovali le dve HE — Moste in Medvode. Termoelektrarna Trbovlje je bila v pogonu z blokom 125 MW ob 17.35, s plinskim blokom pa ob 18.08.. Postopoma so se vklapljale v sistem tudi ostale TE in HE.

V času izpada električnega toka je nastala velika škoda v vseh pogledih in povsod, od železarn, transporta pa do težav v bolnišnicah. Delavci v TE, HE, v transformatorskih postajah in v distribuciji, so vložili ogromno truda, da so zbrano reševali težave, ki so se nako- pičile ob vzpostavljanju ponovnega rednega obratovanja.

Strokovna komisija JUGEL, ki je ugotavljala vzroke razpada sistema, je ugotovila, da je največ težav povzročil nenaden izpad toplotnih elektrarn Obrenovac in Kostolac, s skupno 550 MW, pa tudi posedanje terena pod elektrarno, kar je povzročil izpad TE na Kosovu s močjo 500 MW. Ta ugotovitev pomeni, da je v Srbiji nastal velik primanjkljaj električne energije in električni tok se je usmeril iz zahodnih proti vzhodnim delom države, čeprav običajno potuje prav v smeri proti Hrvaški in Sloveniji.

Upajmo, da se kaj podobnega ne bo več pripetilo. K temu pa moramo vsi nekaj prispevati, z najracionalnejšo rabo električne energije doma in na delu.

Jugoslovanski premogovniki od januarja do novembra

Jugoslovanski premogovniki so v času od januarja do novembra t. l. nakopali skupno 42.961.000 ton premoga vseh vrst. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta so nakopali za 4.500.000 ton premoga ali 11,7 % več (v kalorijah to znaša 10 %).

Od gornje količine so pridobili največ lignita, in to 33.554.000 ton. Svoj načrt so rudniki lignita v tem času presegli za 13,7 %. Rudniki rjavega premoga pa so v 11 mesecih letcs nakopali skupno 9.051.000 ton premoga, kar pomeni le ma-

lenkostno zvišanje napram istem obdobju lani. Črnega premoga pa so nakopali v tem obdobju 356.000 ton.

Iz zgornjih podatkov lahko sklepamo, da bo letošnja proizvodnja vseh vrst premoga znašala skupno nekaj čez 47 milijonov ton. Težave so nastopile v zimskem obdobju pri površinskem pridobivanju premoga zaradi velikih količin snega in pa zaradi zmrznjenih transportnih trakov. Zato v decembru najbrž ne bo tolikšnega uspeha.

Črni 8. december za elektroenergetski sistem

Domnevali smo, da se v naši državi ne more dogoditi kaj podobnega, kot se je to dogodilo leta 1965 v ZDA. Takrat so namreč v New Yorku bili dolge ure v temi.

Vendar se je tudi pri nas dogodilo, kar ni nihče pričakoval. Dne 8. decembra je prišlo do

prve »teme« po vsej državi. Kaj in kdo je povzročil popolno razsulo elektroenergetskega sistema, še danes ugotavljajo.

V naši informaciji se bomo omejili le na to, kako je bilo z našo DO TET in njenimi turbini v času razpada sistema. Zaradi hladnih dni v decembru

Podpisan je dogovor o oblikovanju družbenih svetov

Vsi trije zbori Skupščine občine Trbovlje so 2. decembra tega leta sprejeli odlok o družbenih svetih občine Trbovlje. Na temelju sprejetega odloka in dogovora o oblikovanju družbenih svetov v Trbovljah je bil 22. decembra tega leta podpisan v občini Trbovlje dogovor o oblikovanju teh svetov.

V skladu z določili zakona o družbenih svetih in statuta občine Trbovlje so bili s tem odlokom ustanovljeni naslednji družbeni sveti:

— družbeni svet za razvoj političnega sistema;

— družbeni svet za vprašanja družbenoekonomskih odnosov in družbenega planiranja;

— družbeni svet za vprašanja prostora, varstva okolja in zraka;

— in družbeni svet za usklajevanje politike na področju davkov (za upravno področje dela).

V družbenem svetu bodo delovali delegati raznih institucij, to je delegati občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij, medobčinske gospodarske zbornice, skupnosti krajevnih skupnosti itd.

V družbenem svetu za vprašanje prostora, varstva okolja in zraka, bo imel tudi naš kombinat eno delegatsko mesto.

Iz dogovora o oblikovanju teh svetov lahko poudarimo, da se družbeni sveti ustanavljajo kot oblika organizirane demokratične izmenjave in usklajevanja mnenj, medsebojnega sodelovanja in posvetovanja o bistvenih vprašanjih pri oblikovanju in izvajanju politike ter razvoju socialističnih samoupravnih odnosov in tudi kot oblika demokratičnega družbenega vpliva v pripravi in sprejemanju odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov ter določanju in sprejemanju politike občinske skupščine, ki ima pomen za po-

litično, gospodarsko socialno in kulturno življenje in družbeni razvoj v občini.

Družbeni sveti bodo predvsem omogočali demokratično izmenjavo mnenj, njih usklajevanje pri oblikovanju in uresničevanju politike, pripravo in izvrševanje odlokov in drugih predpisov ter samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov. Nadalje bodo dajali pobude za preučitev posameznih pomembnejših vprašanj pri izvajanju politike ter sprejemanju odlokov in drugih predpi-

sov, samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter obnavljali načelna vprašanja, pomembna za zagotavljanje in razvoj socialističnih samoupravnih in družbenopolitičnih odnosov v občini.

Ti sveti pa bodo omogočali tudi demokratični družbeni vpliv vseh ustvarjalnih družbenih dejavnikov na delo organov občinske skupščine ter samoupravnih organizacij in skupnosti v občini. Dajali bodo mnenja in predloge o posameznih vprašanjih glede na pristojnost družbenega sveta. Družbeni svet sestavljajo delegati, ki jih delegirajo posamezni udeleženci v delu sveta.

Petnajst let Radia Trbovlje

Skupščina občine Trbovlje je 3. avgusta 1965 sprejela sklep o ustanovitvi Radia Trbovlje. Z oddajami je pričel 10. oktobra istega leta. Tako je do 6. decembra 1980, ko je proslavil svoj 15-letni jubilej v gledališki dvorani Delavskega doma v Trbovljah, emitiral 3333 oddaj. V začetku je oddajal le dvakrat tedensko, kasneje se je število oddaj povečalo tako, da sedaj oddaja šestkrat tedensko. V vsem času svojega obstoja se je boril z vrsto težav tehničnega, programskega, kadrovskega in predvsem finančnega značaja, vendar, klonil ni. Na javni radijski oddaji so na kratko opisali razvoj, jubilej pa so povezali z raznimi zabavno-glasbenimi točkami — humoristi, kvizom, ansamblom Revirčani iz Zagorja in drugimi točkami. Trem dolgoletnim sodelavcem so izročili v spomin in zahvalo za dolgoletno delo Kopitarjeve grafike.

In zakaj so v letu 1965 ustanovili Radio Trbovlje?

Sredi leta 1965 je prenehalo »biti srce« prikljubljenega Zavskega tednika zaradi finanč-

nih težav. Nekatere revirske občine namreč niso zmogle takrat pokriti svojih obveznosti do tega lista, zato je prenehal izhajati. Da pa občani ne bi ostali brez informacij, je občina Trbovlje ustanovila Lokalno radijsko postajo. Kasneje se je preimenovala v Radio Trbovlje, ustanoviteljske pravice pa so prevzele občinske konference SZDL Trbovlje, Hrastnik in Zagorje.

Ves čas svojega delovanja ima trboveljski radio svoje prostore v Delavskem domu. V njegovih oddajah bi radi vsakokrat čutili utrip naših domačih krajev, ljudi, življenja in dela. Upamo, da se ne bo izneveril tudi tonu, ki ga naj daje temu osrednjemu revirskemu informativnemu mediju, to je rudarstvu in energetiki. Njegove oddaje naj v vsebinskem pogledu tudi v bodoče ustrezajo vsakokratni uvodni glasbi: »Mi smo pa od tam doma...«

Radiu Trbovlje želimo dolgo in uspešno delo, kolektivu pa srečno roko pri pripravljanju in posredovanju oddaj! (tl)

Stanovanj še vedno premalo

Mnogo stanovanj smo zgradili v povojnem času tudi v revirskih občinah. Vendar vse kaže, da še vedno premalo. Tudi pri nas v teh dneh potekajo širše javne razprave o načrtih ncovgradenj v naslednjem srednjeročnem obdobju. Radi bi zgradili čimveč stanovanj, da bi lahko zadostili potrebam številnih novih delavcev, delovnih ljudi in drugih občanov iz generacije, ki prihaja. V teku je tudi razprava o novih stanovanjski zakonodaji, ki naj bi rešila tudi doslej nekatera odprta vprašanja. V predlogu zakona o stanovanjskem gospodarstvu so obravnavali novi družbenekonomske odnosi na stanovanjskem področju ter celotno stanovanjsko gospodarstvo — od graditve stanovanj, gospodarjenja s stanovanjskimi hišami in stanovanji v družbeni lastnini do solidarnosti in vzajemnosti pri oblikovanju in uporabi stanovanj ter varstva stanovanjskega in bivalnega okolja. Predlog vsebuje tudi poglavje o samoupravnih organiziranosti, ugotavljanju vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj, revalorizaciji in amortizaciji, pa tudi stanovanjskih zadrugah. Ta zakon bo nadomestil po sprejetju osem doslej veljavnih zakonov s področja stanovanjskega gospodarstva. Za nas so zanimivi podatki, ki se nanašajo na število stanovanj v revirskih občinah Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Navedli jih bomo nekaj za lažje razumevanje, pa tudi obravnavanje in sklepanje o tovrstni problematiki.

Podatki o tem so bili objavljeni v raznih publikacijah Zavoda SRS za statistiko. Seveda bi bilo možno k navedenim številkam objaviti tudi krajše ali širše komentarje o možnostih in nemcznostih pospešene stanovanjske gradnje. S temi analizami pa razpolagajo somoupravne stanovanjske skupnosti posame-

	OBČINA			
	Hrastnik	Trbovlje	Zagorje	Slovenija
A) Število stanovanj ob zadnjem popisu prebivalstva in stanovanj				
— število stanovanj 31. 3. 1971	3.249	5.867	4.377	471.076
— delež občin v %, 31. 3. 1971:				
a) v skupnem številu stan. v Sloveniji	0,69	1,25	0,93	100,00
b) v številu prebivalstva v Sloveniji	0,64	1,07	0,91	100,00
B) Dokončana stan. v obd. 1976-1980				
— 1. 1976	83	228	175	14.465
— 1. 1977	93	121	167	14.975
— 1. 1978	67	163	138	14.014
— 1. 1979	9	145	31	13.820
— I. polletje 1980	33	59	15	3.938
C) Dokončana stan. v obd. 1971-1979				
— dokončana stan. 1976-1979	252	657	511	57.274
— delež občine v dokončanih stan. 76-79 v Sloveniji	0,44	1,15	0,89	100,00
— dokončana stan. v prmerjavi s št. stan. 31. 3. 1971	7,8	11,2	11,7	12,2

znih občin, ki jih občasno posredujejo delegatom oziroma delegacijam svojih skupščin.

V Sloveniji smo za sedanje srednjeročno obdobje, ki se leto izteka, načrtovali zgraditev 65 000 stanovanj. Na podlagi doslej zbranih podatkov lahko trdimo, da bo ta plan dosežen ali celo presežen. Načrt stanovanjske graditve v posameznih občinah pa bo uresničen zelo različno — tudi v revirskih občinah.

Najtesneje gre med našimi občinam v tem pogledu v Hrast-

niku. Sedanja gradiva in razprave o razvoju stanovanjskega gospodarstva v naslednjem petletnem obdobju, pa vnovič dokazujejo velike potrebe in možnosti, da bomo leta 1985 bogatejši za tisoče novih stanovanj.

O naših potrebah in možnostih stanovanjske gradnje smo v našem glasilu že poročali. Gre za obsežno gradnjo novih stanovanj, kar je povezano z nadaljnjim razvojem našega kombinata v naslednjih letih.

(TL)

LJUBLJANSKI REVIRCI MIHI MARINKU

V Ljubljani živi stalno ali začasno veliko število Trboveljčanov, Hrastničanov in Zagorjanov. Zaposleni so na najrazličnejših delih in nalogah in v najrazličnejših organizacijah združenega dela. Nekateri so zaposleni tudi na najodgovornejših mestih. Vendar svojega porekla nikoli ne zataje. Tudi zbirajo se občasno, in to v gostilni »Ob Ljubljani«, Velika čolnarska 17, vsak prvi torek v mesecu. Začeli so Trboveljčani, pridružili so se sosede. Tako so 2. decembra 1980 vsi skupaj proslavili 80-letnico svojega rojaka Mihe Marinka in mu izročili v spomin majhno, simbolično darilo. Razumljivo — bilo je tudi veselo.

POTRES V ITALIJI — ZBIRANJE POMOČI

Potres v Italiji, na ožjem in širšem področju Neaplja, je koncem novembra tega leta izredno prizadel takmkajšnje prebivalstvo. Številne hiše so porušene do tal, uničene komunikacije, mrtvih je bilo preko 3000 in ranjenih na tisoče ljudi, skratka ta del Italije je doživel pravo katastrofo. Prebivalstvo se je znašlo v izredno težkem položaju. Po vsem svetu so stekle akcije zbiranja pomoči. Tako je tudi Jugoslavija takoj priskočila na pomoč. Temu pa se pridružujejo tudi občinske konference SZDL, občinski sveti Zveze sindikatov in občinski odbori Rdečega križa revirskih občin. Akcija teče na dano pobudo tudi v našem kombinatu. Zbrana sredstva se zbirajo na posebnih žiro računih — skladih za elementarne nesreče in občinskih odborih Rdečega križa.

Doslej smo vselej pokazali našo pripravljenost, da pomagamo ljudem v nesreči, storimo to tudi ob tej priliki s prostovoljnimi prispevki.

Vsak dan

Moj očka je rudar,
on koplje pod zemljo
to dragoceno črno zlato.

Vsak dan že ob šestih zatuli sirena,
ko v jašek spusti se prva izmena.

V jami ni sonca in svežega zraka
rudar pa se muči od zore do mraka.

Na rokah ima žulje, s čela mu teče,
a vendar se svojemu delu ne odreče.

Mateja Gajšek, 8. a
OŠ Trbovlje

Pregled DRUŽBENOPOLITIČNIH IN DRUGIH DELAVCEV V REVIRSKIH OBČINAH

V letošnjem letu je prišlo v družbenopolitičnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah v revirskih občinah — Hrastnik, Trbovlje in Zagorje, pri vodstvenih funkcijah do večjih kadrovskih sprememb. Ker je marsikdo iz vrst članov kolektiva želel, da bi ob priliki objavili v našem glasilu pregled zasedenosti posameznih odgovornih mest, smo se odločili, da to opravimo v zadnji številki. Pregled prikazuje stanje v decembru 1980.

OBČINA HRASTNIK

Skupščina občine

- predsednik skupščine Franjo Krsnik
- podpredsednik skupščine Janez Venko
- sekretar skupščine in IS Mija Štepec
- predsednik izvršnega sveta Jože Žibret
- podpredsednik izvr. sveta Mirko Štromajer
- podpredsednik izvr. sveta Franc Martinšek

Občinska konferenca ZKS

- predsednik Brane Kušar
- sekretar komiteja

- Marjan Pergar
- izvršni sekretarji Jože Zorčič
- Milan Simerl
- Matija Koritnik
- Božo Cigelnak (poklicno)

Občinska konferenca SZDL

- predsednik Vladimir Sihur
- sekretar Marjana Tovornik

Občinski svet zveze sindikatov

- predsednik Stane Laznik
- podpredsednik Janez Cigler
- sekretar Adalbert Zaletel

Občinska konferenca ZSMS

- predsednik Borut Slanšek
- sekretar Jože Gole

Združenje borcev NOV

- predsednik Maks Jakopič
- sekretar Tone Prosenc

OBČINA TRBOVLJE

Skupščina občine

- predsednik skupščine Henrik Pušnik

- podpredsednik skupščine
Slava Pirnar
- podpredsednik skupščine
Mirko Pirnaver
- sekretar skupščine
Ciril Urek
- predsednik izvršnega sveta
Slavko Pavlič
- podpredsednik izvr. sveta
Jože Bertole
- podpredsednik izvr. sveta
Zvone Hribar
- sekretar izvršnega sveta
Franjo Salamon

Občinska konferenca ZKS

- predsednik
Franja Šprogar
- sekretar komiteja
Karel Vukovič
- izvršni sekretarji
Janez Levičar (poklicno)
Jože Ostanek
Rajko Stradar
Simon Radulovič

Občinska konferenca SZDL

- predsednik
Jože Koncilja
- sekretar
Viktor Marolt

Občinski svet zveze sindikatov

- predsednik
Ivan Maleš
- podpredsednik
Alojz Vrbnjak
- sekretar
Ivan Holešek

Združenje borcev NOV

- predsednik
Miha Ferme
- sekretar
Milko Mraz

OBČINA ZAGORJE**Skupščina občine**

- predsednik skupščine
Metod Malovrh
- podpredsednik skupščine
Franc Omahne
- sekretar skupščine in IS
Ljubomir Vutkovič
- predsednik izvršnega sveta
Franc Kovač
- podpredsednik izvr. sveta
Davorin Slapar

Občinska konferenca ZKS

- predsednik
Rudi Prašnikar

- sekretar komiteja
Anton Poznič
- izvršni sekretarji
Janez Drnovšek
Irena Drenik
Hinko Rus
Pavle Kovač

Občinska konferenca SZDL

- predsednik
Vladimir Kojnik
- podpredsednik
Zora Abram
- sekretar
Andrej Kos

Občinski svet zveze sindikatov

- predsednik
Mirko Govejšek
- podpredsednik
Miroslav Baloh
- sekretar
Drago Butja

Občinska konferenca ZSMS

- predsednik
Marina Baloh
- sekretar
Marija Troha

Združenje borcev NOV

- predsednik
Jože Ocepek
- sekretar
Franc Božič

**REVIRSKE —
MEDOBČINSKE
ORGANIZACIJE****Skupnost revirskih občin**

- predsednik skupščine
Janez Ocepek
- podpredsednik skupščine
Anton Greben
- sekretar
Marjan Kovač

Revirski komite ZKS

- sekretar
Franc Grešak
- namestnik sekretarja
Milan Vidic

Medobčinska konferenca SZDL

- predsednik
Drago Sotlar

**Medobčinski svet zveze
sindikatov**

- predsednik
Miro Štrajhar
- podpredsednik
Ivan Maleš

Medobčinska konferenca ZSMS

- predsednik
Slavko Stošicki
- sekretar
Jože Gole

**Medobčinsko združenje borcev
NOV**

- predsednik
Avgust Povše

**Medobčinska gospodarska
zbornica**

- predsednik
Jože Zorčič
- sekretar
Rudi Kavčič

STROKOVNA**POSVETOVANJA,**

Simpoziji

V dneh 8. in 9. januarja 1981 bo v kongresnem centru Sava v Beogradu simpozij na temo »Tehnologija premoga«. Organizira ga Rudarski inštitut Beograd skupno s firmo Krupp Koppers GmbH iz ZRN. Na simpoziju bodo obravnavali številne teme s področja energije, premoga, zemeljskega in premogovega plina, kakovosti naših lignitov in njihovi uporabnosti za proizvodnjo plina, komercialni uporabi postopkov uplinjevanja premoga, perspektivah uplinjevanja premoga v BiH, tehniki koksanja v današnjih dneh in o drugih temah. Iz tega je razvidno, da bodo poudarki na tem simpoziju na uplinjevanju premoga, transportu plina in pa koksanju.

V Idriji se pripravljajo na obnovitev proizvodnje živega srebra

Zaradi znanih razlogov je bila leta 1977 ustavljena proizvodnja živega srebra v idrijski jami, kjer so pred tem pridobivali to strateško važno kovino celih 485 let. Jasno je, da so v rudniku odkopani bogatejši predeli tako, da vsebnost metala v idrijskih rudnikih zaostaja za vsebnostjo metala v mnogih drugih rudnikih, kljub temu so pa geološke rezerve živosrebrne rude v idrijski jami še vedno med najvišjimi v primerjavi z drugimi rudniki na svetu.

Tako znašajo rudne zaloge metala 10 % vseh znanih zalog. Značilno za te rezerve v idrijski jami pa je, da so porazdeljene po celem rudišču in ne dovoljujejo koncentracije proizvodnje, kar močno vpliva na podražitev pridobivanja rude. V zadnjih letih so podrobno analizirali geološke rudne rezerve in ugotovili, da je za obnovo proizvodnje zanimiv zgornji del jame med površino in 4. obzorjem, to je področje karbonskega skrilavca s samorodnim živim srebrom. Tu se nahajajo rudni stebri z nadpovprečno vsebnostjo rude. Teh nahajališč živega srebra so se ves čas eksploatacije v rudniku Idrija izogibali, ker so izredno neugodna tako v pogledu geomehanskih lastnosti, kakor tudi zaščite delavcev proti zastrupitvam z živim srebrom.

Dne 9. decembra je zveza rudarskih geoloških in metalurških inženirjev in tehnikov SR Slovenije organizirala posvet za okroglo mizo slovenskih strokovnjakov s področja montanistike, ki naj bi pripomogel k razreševanju dilem in odprtih vprašanj, kako ohraniti rudno bogastvo ali kako obnoviti proizvodnjo živega srebra.

Na tem posvetu sva sodelovala kot predstavnika REK EK Tr-

bovlje z dipl. ing. Dragotom Boriškom. V uvodnem delu so bili podani referati sestavljalcev investicijskega programa »Obnova proizvodnje živega srebra v rudniku idrija«. Po tem programu bi bilo pridobivanje živega srebra iz karbonskih skrilavcev možno tako z jamskim, kot delno tudi površinskim odkopavanjem. Površinsko odkopavanja ruda bo imela nekoliko nižjo vsebnost živega srebra (pod 0,2 %) in zadošča za odkopavanje pet let. Podzemno pridobivanja rude s povprečno vsebnostjo nad 0,25 % Hg pa pri sedaj znanih zalogah A, B in C omogoča skupaj s površinskim odkopavanjem letno proizvodnjo 8700 jeklenk živega srebra najmanj dvanajst let. S prekatégorizacijo rudnih rezerv vzporedno s proizvodnjo pa se bo življenjsko delo rudnika podaljšalo še za nadaljnjih petnajst do dvajset let.

Površinsko pridobivanje skrilavca je predvideno v 20 m etažah od zgoraj navzdol z ripanjem. Tako odkrivko, kakor rudo, bodo prevažali kamioni na odlagališča oz. do jaška Delo. Nadaljnji transport rude s površine bo skupaj z v jami pridobljeno rudo po obstoječi žičnici do klasirnice in drobilnice.

Jamsko pridobivanje temelji na tehnologiji, ki je našim rudarjem še precej nova, in sicer na izdelavi armirano betnoskega umetnega stropa, ki ga vgrajujejo kot betonsko ploščo na tleh zgoraj ležeče etaže. Pridobivanje bo potekalo od zgoraj navzdol po prečni odkopni metodi z breztično nakladalno mehanizacijo (za manjše površine rudnih stebrov) oz. po metodi strojnega pridobivanja s kontinuirnim transportom na etaži (za večje rudne stebre). Prazen prostor po odkopavanju rude in po vgraditvi betonske plošče debe-

line 0,65 m pa zapolniti z žgalnimi odpadki s pomočjo pihane ga zasipa.

Rudo bodo presipavali navzdol po slepih jaških tesarjenih s hrastovim lesom v jamske vozičke, ki jih bo do jaška Delo prevažala akulokomotiva. Za odkopavanje vseh predvidenih rudnih stebrov bo potrebno izdelati preko 3000 m obzornih prog in jaškov.

Veliko pozornost so sestavljalci investicijskega programa posvetili varstvu okolja in ljudi. Tako predvidevajo pokrivanje vseh odprtih površin na površinskem kopu s PVC folijo s ciljem, da se prepreči možnost onesnaževanja zraka v mestu Idrija z živosrebrnimi hlapi. V jami predvidevajo zelo intenzivno zračenje, pri čemer se zrak tudi kemično obdeluje s kalcijevim polisulfidom. Posebna novost za zaposlene bo uporaba posebne čelade angleške firme, ki majo ugrajen filter za Hg pare in ki s posebnim vgrajenim ventilatročkom omogoča dihanje brez dodatnega napora za uporabnika. Rudarjem bo zagotovljen skrajšan delavnik, dnevna zaposlitev na Hg — deloviščih bo le 4,3 ure, obvezni bodo redni zdravniški pregledi in točno bodo vodili evidenco ekspozicijske dobe za vsakega posameznika.

Rudnik živega srebra Idrija se podobno kot pred tremi leti Rudnik kaolina Črna, odloča, da s potrošniki živega srebra v Jugoslaviji sklene samoupravni sporazum za sofinanciranje naložbe za obnovitev proizvodnje v rudniku Idrija. Ker pa bodo večino proizvodnje še vedno prodali izven Jugoslavije, istočasno pripravljajo tudi sporazum z uporabniki, ki bi jih rudnik dobil s to prodajo. Na ta način bi zbrana sredstva, ob sicer skromni lastni udeležbi ter z

dokajšnjimi krediti, omogočala v treh letih uresničiti investicijo, pri čemer pa bi prve tone prodali že v prihodnjem letu.

Pri razpravi so bile omenjene tudi druge variante, in sicer:

— Proizvodnja živega srebra samo iz površinskega kopa ima predvsem to negativno stran, da je življenjska doba rudnika samo 5 let, dokler se pač lahko površinsko odkopava. Tudi stroški proizvodnje in predelave so za tak čas eksploatacije tolikšni, da bi bilo poslovanje negativno.

— Prenehanje dela v rudniku, vendar še nadaljevanje črpanja vode, kar naj prepreči vdore vode in zalitje jame. Ta bojazen ima predvsem dva vzroka, to je preprečitev deformacij na površini (jama je pod samim mestom Idrija) ter možnost dostopa do rudnih teles pri morebitnem ponovnem odpiranju jame. Zanimiva je pri tej varianti ocena letnih stroškov črpanja vode, ki je po ocenah iz leta 1979 povsem enaka oceni letnih stroškov črpanja vode iz jame Loke.

— Zapiranje rudnika z zalitjem jame je strokovno zahtevno delo in je zaradi potrebe po zasipavanju še odprtih jamskih hodnikov zelo draga varianta. Ocenjena je na 25 % stroškov pri odpiranju novega rudnika. Končno je ta varianta po oceni vseh strokovnjakov kakor tudi Komiteja za energetiko nedopustna, ker si z njo za vedno zapremo vrata za ponovno eksploatacijo živega srebra.

Sprejeta je bila odločitev, da se še nadalje raziskuje rudišče, dopolnjuje investicijski program, zbira sredstva in pristopi k vsem potrebnim dejavnostim za ponovno proizvodnjo živega srebra v Idriji, s tem pa se prevzame tudi odgovornost, da ta proizvodnja ne bo kvarno vplivala na ljudi, Idrijo in njeno okolje. Ta problem je v potankosti obdelala skupina za ekološke posege v okolje na Inštitutu Jožefa Štefana.

Matjaž Hočevar

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

VSE VEČ JEDRSKIH CENTRAL V DRŽAVAH EGS

Razvoj atomskih energetskih programov v državah SEV vedno intenzivnejši. Sedaj obratuje v vseh vzhodnoevropskih državah 41 reaktorjev s skupno kapaciteto 15.600 MW. Nadaljnjih 32 jedrskih central s kapaciteto 21.000 MW naj bi bilo zgrajenih do leta 1990. Vse bolj pa se v teh državah zavzemajo tudi za vse večjo varnost. V ta namen so bili sprejeti novi odloki in direktive, ki naj bi varnostni rizik skrčili na minimum.

RAZVOJ JEDRSKE INDUSTRIJE V SVETU

Jedrske energije očitno ni moč več zadržati. To postane očitno predvsem tedaj, če primerjamo po svetu že obratujoče jedrske centrale z onimi, ki so naročene oziroma v gradnji. Program izgradnje v večini vodilnih držav namreč večkratno presega sedanje stanje. To velja kljub Harrisburgu tudi za vodilno svetovno silo na tem področju, za ZDA. Ko bodo namreč vse obstoječe in načrtovane jedrske centrale izgotovljene, bodo proizvajale 5-krat toliko energije, kot jo npr. porabi letno ZRN. Od sedanjih 52,5 GW se bo kapaciteta dvignila v 10 letih na 193,4 GW. V primerjavi s tem zavzema druga največja jedrska država, Francija, precej skromno mesto. V resnici pa je francoski program izgradnje še bolj ambiciozen. Do leta 1990 bodo črpali približno 70 % francoskega električnega toka iz jedrske energije, ki bo takrat dosegla kapaciteto 52,6 GW proti sedanjim 11 GW. Tudi SZ se kljub ogromnim zalogam zemeljskega plina, premoga in nafte, ne misli odpovedati pospešeni izgradnji lastnih jedrskih central, katerih kapacitete bodo porasle

od 14,2 na 40,5 GW. Po prepričljivem začetku je ZRN precej zaostala, čeprav je tudi tu več načrtov in gradenj kot gotovih central. V 10 letih naj bi se kapacitete zvišale od sedanjih 8,6 GW na 25,1 GW. Tudi Velika Britanija, ki je eden pionirjev miroljubnega koriščenja jedrske energije, je močno zaostala, in bo svoje kapacitete povečala od 8,1 na 15,5 GW, k čemur so prav gotovo prispevala bogata nahajališča v Severnem morju. Poleg 10 največjih pa je še 25 drugih držav, med njimi 14 DVR, ki so se odločile za jedrsko energijo.

VELIK PREMOGOVNIŠKI PROJEKT V KOLUMBIJI

Finansiranje največjega razvojnega projekta Kolumbije, ki obsega izkoriščanje pomembnih nahajališč premoga na polotoku Guajira, je zagotovila državna družba Carbocol, ki je prevzela tudi izvedbo. Pogajanja s Svetovno banko in ameriškim koncernom Exxon so se doslej odvijala zadovoljivo. Kritje celotnih stroškov v višini 1,25 mlrd. dol. bo zagotovljeno s kreditom Svetovne banke za dobo 17 let. Projekt vključuje tudi gradnjo železniške proge in pristanišča. Pozneje namerava Carbocol zgraditi še obrat za izdelavo sintetičnega bencina iz premoga.

XI. SVETOVNI RUDARSKI KONGRES BO V BEOGRADU

V Beogradu bo od 31. maja do 3. junija 1982 XI. svetovni rudarski kongres. Predvidevajo, da se ga bo udeležilo okoli 3.000 udeležencev iz skoraj vseh držav sveta. Potekal bo v kongresnem centru Sava. Organizator kongresa je Zveza inženirjev in tehnikov rudarske, geološke in metalurške stroke Jugoslavije.

Glavna tema kongresa bodo mineralne surovine kot faktor v svetovnem gospodarstvu. Razpravljali bodo o možnostih pridobivanja mineralnih surovin, eksploataciji in raziskavah novih ležišč, novih dosežkih v tehnologiji podzemelske in površinske rudarske eksploatacije ter o pogojih dela v rudnikih, pri čemer bodo obravnavali tudi vpliv človekovega okolja in njegove zaščite. Hkrati bo organizirana mednarodna razstava rudarstva, ki pa bo pripravljena na zagrebškem velesejmu 4. julija 1982.

PORTUGALSKE INVESTICIJE IN RAZVOJ ENERGIJE

Portugalska bo v naslednjih 20 letih, to je do leta 2000 investirala 40 milijard dolarjev v izgradnjo svojih energetskih virov. Zaradi večjega gospodarskega in socialnega napredka dežele se nameravajo do konca tega stoletja približati povprečni porabi prebivalstva v Evropski gospodarski skupnosti. Imajo pa malo lastnih energetskih virov. Nafta in zemeljskega plina zaenkrat še niso odkrili. Doslej krije ta država 83 % energetskih potreb z uvoženo nafto, 5 % pa z uvoženim premogom. Največ imajo na razpolago hidroenergije. Usmerili se bodo po vsej verjetnosti v izgradnjo jedrskih elektrarn, saj imajo na voljo nekaj uranove rude.

SKOK ČEZ KOŽO BO MARCA 1981 V LJUBLJANI

Študentje VTO Montanistika, Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani, bodo koncem marca 1981 priredili tradicionalno rudarsko prireditve imenovano »Skok čez kožo«. To bo že 27. prireditve po vrsti, odkar so jo prvokrat izvedli na ljubljanski univerzi leta 1923. Prireditve predstavlja simboličen sprejem absolventov montanistike v rudarski, geološki in metalurški stan. Organizator te prireditve je OO ZSMS na VTO Montanistika.

ALBANIJA GRADI NOVO HIDROELEKTRARNO

Albanija, naša južna sosedica, ima razmeroma majhne rezerve energije. Med najpomembnejšimi viri je hidroenergija, ki je na prvem mestu. V letu 1965 so zgradili prvo hidroelektrarno v Vua i Dejes z letno proizvodnjo 1 milijardo kWh. Leta 1978 je pričela obratovati druga nova HE v Fierzi z letno proizvodnjo 1,8 milijard kWh. Letna proizvodnja električne energije znaša sedaj 4,5 milijard kWh. V načrtu imajo zgraditev dveh novih HE in to HE Koman z zmogljivostjo 60.000 KW in letno proizvodnjo 2 milijardi kWh ter Bushat z zmogljivostjo 100.000 KW.

ZENICA — NOVE REZERVE PREMOMA

V vasi Moščanica blizu Zenice dokončujejo raziskovalna dela pri ugotavljanju novih ležišč premoga. Doslej so ugotovili, da na tem območju leži okoli 60 milj. ton premoga. Konfiguracija zemljišča omogoča uporabo sodobne tehnologije, premogovi sloji pa so debeli od 5—7 m. Ugotovili so, da je ta premog doslej najkvalitetnejši v Bosni in Hercegovini. Ima namreč okoli 6000 Kcal. Razmišljajo o možnosti predelave tega premoga v še kvalitetnejše gorivo. Premog na tem območju bo eksploatiral zeniški premogovnik. Pripravljajo dokumentacijo s proizvodnjo pa naj bi pričeli 1984. leta. Letna proizvodnja naj bi znašala okoli pol milijona ton premoga.

PREMOGOVNICI V TIMOŠKI KRAJINI SE ZDRUŽUJEJO

Pred nedavnim je bila dana pobuda, da bi se štirje premogovniki iz Timoške Krajine združili v eno delovno organizacijo. Zdrružujejo se: rudnik antracita Vrška Čuka ter rudniki Lubnica, Bogovina in Soko.

Nova delovna organizacija se bo obogatila tako kadrovske, kakor tudi s sredstvi. Bolj se bo lahko posvetila povečanju proizvodnje premoga, produk-

tivnosti dela in izboljšanju pogojev dela rudarjev. Intenzivneje pa se bodo bavili tudi z bodočim razvojem, predvsem z ugotavljanjem novih nahajališč premoga in njihovo eksploatacijo. Združitev vseh štirih premogovnikov narekuje predvsem pomanjkanje finančnih sredstev, pomanjkanje rudarjev, združitve strokovnih kadrov, boljše organizacijo dela in podobno. Proizvodnja v zadnjih mesecih, pa tudi zadnjih letih je stagnirala in ne napreduje. Pobuda za združitev vseh štirih premogovnikov je dobila vso podporo rudarjev in družbenopolitičnih skupnosti.

PREMOG KOT NADOMESTILO ZA NAFTO

Pred nedavnim je ameriški tehnološki institut MIT izdelal študijo iz katere je razvidno, da se bo morala svetovna proizvodnja premoga povečati od sedanjih 2,8 milijard ton na okoli 7 milijard ton v letu 2000. Zavoljo tega bo treba zgraditi nove železnice, pristanišča in posebne ladje za prevoz premoga. Dvanajst največjih industrijskih držav bo moralo za vse potrebne objekte investirati v naslednjih 20 letih 400 milijard DM. V ZR Nemčiji so tehnološke postopke že dognali; trenutno obratujeta že dva objekta. V izgradnji pa je nadaljnjih 14 objektov. Za realizacijo enega projekta je potrebno približno 7 let. Proizvodna cena bencina, pridobljenega iz premoga, pa znaša po tej tehnologiji od 0,5 do 0,6 DM oz. od 7,50 do 8,00 din za liter.

ITALIJANSKI ENERGETSKI PROGRAM

Italijansko ministrstvo za industrijo je seznanilo javnost, da so pripravili nov energetski program, po katerem predvidevajo zmanjšanje porabe nafte in izkoriščanje drugih virov energije. V investicijskih programih bo nafta imela še vedno prednost. V raziskave nafte bodo v naslednjih treh letih investirali blizu 8 bilijonov lir. Investicije v nuklearno energijo bodo v naslednjih 5 letih znašale 2,5

bilijonov lir, v premogovno industrijo pa 1,58 bilijonov lir.

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO SE BLIŽA FINALU

Več let že pričakujemo, da bo pričela normalno obratovati nuklearna oz. jedrska elektrarna v Krškem, ki jo gradimo skupno s SR Hrvatsko. V novembru oz. v začetku decembra tega leta pa so opravili prvi preizkus turbine in generatorja novozgrajene elektrarne, ko so se leti prvič zavrteli z lastno paro. Predvideno je, da bi po končanih preizkušnjah in dopolnitvah pričeli redno obratovati 1. oktobra 1981. Opravili so torej »toplo« testiranje vseh naprav, ki pa je bilo seveda izvedeno brez nuklearnega goriva v reaktorju. Preizkušnja je dobro uspela, prav tako so bili dobri tudi rezultati. V teku so preverjanja ostalih naprav predno bodo vložili jedrsko gorivo. Polnjenje reaktorja je predvideno za marec 1981. V juliju prihodnjega leta pa bi pričeli s sinhronizacijo na prenosnem omrežju. Če bo novozgrajena nuklearna elektrarna normalno obratovala, bo proizvedla letno 4,4 milijarde KWh električne energije po 1,57 din/KWh. v prvih petih letih obratovanja. V naslednjih 25 letih eksploatacije pa se bo cena zniževala, tako da bo znašala po sedanjih cenah povprečna cena KWh 1,29 din. Če primerjamo to ceno s ceno KWh iz Termoelektrarne Sisak katere cena je danes 1,61 din za KWh ali iz HE Čakovec, ko bo znašala cena 1,31 din/KWh bo cena KWh iz Krškega nizka. Končni stroški za zgraditev NE Krško bodo znašali 20,8 milijard din. Polovico od tega bo zagotovila SR Slovenija, polovico pa SR Hrvatska, medtem ko je 515 milj. din inozemskih kreditov. Kredite bodo pričeli odplačevati koncem leta 1982.

HIDROELEKTRARNA ĐERDAP JE ZABELEŽILA NOV REKORD

Hidroelektrarna Đerdap je že v prvi polovici oktobra izpolnila

Montaža transportne mehanizacije v jami Kotredež. Dela izvajajo člani kolektiva TOZD RESD Zagorje. (Foto: L. Vozelj)

svoj letošnji proizvodni načrt. Za letošnji dan republike pa so dosegli nov rekord, saj so proizvedli že blizu 6,5 milijard kWh električne energije. Napram letošnjemu načrtu je bil njihov proizvodni načrt presežen v 11 mesecih za 19 odstotkov, kar je edinstven primer v elektrogospodarstvu Jugoslavije. Vse kaže, da bo letošnji načrt proizvodnje energije v tej hidroelektrarni presežen za 30 %. To je najcenejša električna energija pri nas. Rezultat je bil dosežen predvsem zaradi prizadevanja kolektiva, povoljne hidrologije in pa zvišanja kote vzpona oz. dviga derdapskega jezera za 1,5 m.

RUDNIK MOSTAR IZPOLNIL SVOJ LETNI NAČRT

Rudnik rjavega premoga Mostar, ki deluje v sestavi SOZD Titovi rudniki premoga, je izpolnil svoj letošnji proizvodni načrt 70 dni pred rokom. Sedaj že obratujejo za naslednje leto. Do konca leta bodo pridobili skupno 270 tisoč ton premoga in tako prekoračili svoj letni načrt za 25 %. Takšne vesti so zelo razveseljive, posebno glede na zimski čas in pa splošno energetske situacijo doma in v svetu. Vemo, da je nafta čedalje dražja in čedalje manj je je, zato je vsaka tona pridobljene-

ga premoga v domačih rudnikih toliko več vredna. Rudnik Mostar spada med tiste jugoslovanske kolektive, ki so med prvimi izvolili svoj delavski svet. Letos proslavlja 62-letnico svojega obstoja. Od leta 1974 dalje mostarski kolektiv beleži pozitivno bilanco v svojem poslovanju, precejšnja sredstva pa namenja za sklade. Največ tega premoga porabi mostarska tovarna glinice, pa tudi drugi uporabniki v BiH in Dalmaciji. Življenjski standard rudarjev pa se je tudi zelo povečal. Letošnji povprečni osebni dohodki 8.300,00 din na mesec na zaposlenega spadajo med najvišje na področju rudarstva v BiH. Rezerve premoga na sedanji lokaciji so v glavnem izčrpane, zato se pospešeno pripravljajo na odpiranje novega premogovnika. Geološke rezerve premoga v Bijelem polju nedaleč od Mostarja so ocenjene na okoli 100 milijonov ton. Dokazati pa morajo še tehnološko, ekonomsko in ekološko upravičenost eksploatacije. Že prihodnje leto naj bi pričeli z deli na odpiranju novega premogovnika.

RUDNIK KAKANJ V NASLEDNJEM OBDOBJU

Načrt rudarjev rudnika Kakanj je za naslednje srednjeročno obdobje precej ambiciozen. Želijo, da bi dosegli letno proizvodnjo

2,3 milj. ton premoga. Gre za pomembno povečanje proizvodnje premoga. Osnove tega načrta so za povečano proizvodnjo premoga tako v jamah, kakor tudi na površinskih kopih, že osvojili na referendumu. Veliko povečanje proizvodnje premoga temelji na pomembnejših vlaganjih v modernizacijo za obstoječe in uvajanje nove tehnologije v proces proizvodnje, temelje pa tudi na bogatih nahajališčih premoga na sedanjih in novih področjih. Predvidena je tudi izgradnja termoelektrarne Kakanj V, ki bo sama letno porabila okoli 1,1 milj. ton premoga. Svojo perspektivo vidijo kakanjski rudarji na površinskih kopih. Računajo, da bo dal površinski kop Karavla, katerega so letos odprli, 300 tisoč ton, že v letu 1984 pa predvidevajo, da bodo pričeli pridobivati premog na novem površinskem kopu Vrtljište. Na tem dnevnem kopu so ugotovili rezerve premoga v višini okoli 100 milj. ton. Računajo, da bi samo ta površinski kop lahko dal letno okoli 2 milj. ton v naslednjih petdesetih letih.

STOP ZA ELEKTRARNE NA MAZUT

Republike in obe pokrajini so se pri izdelavi osnutka dogovora o usklajevanju in usmerjanju tokov družbene reprodukcije v srednjeročnem obdobju 1981—85 odločile, da v prihodnje ne bodo zgradile nobene termoelektrarne in toplarne na mazut. Sedanje termoelektrarne in toplarne na mazut, ki že stoje, ali jih morda še grade, bodo uporabljali le tedaj, ko z drugimi viri ne bo mogoče pokriti potreb pe električni energiji.

Republike in pokrajini bodo s posebnimi ukrepi zagotovile pogoje za povečanje proizvodnje hidroelektrarn in termoelektrarn na premog. Proizvodnjo električne energije naj bi v bodoče dvignili od sedanjih 59 milijard na okoli 81 milijard kWh v letu 1985. Premog ima torej prednost, enako pa tudi termoelektrarne — toplarne na premog.

TE KAKANJ IZPOLNILA LETNI NAČRT

Dne 9. decembra t.l. je četrti blok TE Kakanj izpolnil svoj letni načrt. Z instalirano močjo 100 MW je četrti blok začel obratovati leta 1977. Letošnji načrt je določal 600 milijonov kWh je električne energije. Do konca leta bo obratoval 7000 ur. Svojevrsten rekord.

MODERNIZACIJA REMBASA

Premogovnik Rembas iz Resavice bo v naslednjih petih letih investiral okoli 2 milijardi din v modernizacijo proizvodnje, rudarske opreme in za izboljšanje družbenega standarda. Tretjina vsega denarja bo namenjena za zgraditev novih stanovanj oz. dvig osebnega standarda zaposlenih. Prihodnje leto, tj. leto 1981, bodo nakopali 570.000 ton, v letu 1983 pa že okoli 700.000 ton premoga.

TITOVİ RUDNIKI PREMOGA — KAKO DOSEČI VEČJO PROIZVODNJO?

Sedanja proizvodnja premogovnikov v SR BiH, ki so združeni v SOZ Titovi rudniki premoga, znaša okoli 13 milijonov ton premoga. Po njihovem srednjeročnem načrtu za razdobje 1981—85 pa naj bi proizvedli letno 19,2 milijonov ton premoga. To svojo odločitev so podprli s tem, da imajo premoga dovolj (v ležišču), da imajo tehnologijo dognano, da obstoje načrti, prav tako pa imajo kadre, čeravno ni dovolj rudarjev. V Tuzli so mnenja, da bodoča načrtovana proizvodnja premoga sloni ne toliko na rudarjevih rokah, pač pa na posodobljenih strojih oz. modernizaciji pridobivalnih strojev in naprav, transporta itd. Potrebovali pa bodo zato toliko več specialistov za upravljanje z moderno opremo. Za zamenjavo obstoječih zmogljivosti pa tudi za novo, dodatno proizvodnjo premoga pa bo treba zagotoviti okoli 27 milijard din, kar pomeni za vsako novo tono premoga 2.500.00 din vloženih investicijskih sred-

stev. Sami bodo zagotovili okoli 20 % lastne udeležbe, 40 % bodo znašali domači in inozemski krediti, prav toliko pa naj bi zagotovili kupci premoga, ki računajo na njihov premog. S porabniki oz. kupci premoga že potekajo razgovori glede njihove udeležbe v financiranju velikega investicijskega projekta. Če sredstev ne bo dovolj in če ta ne bodo zagotovljena pravočasno, dela ne bodo mogla biti končana do roka. Pravočasno je namreč treba izdelati projektno dokumentacijo, zagotoviti sredstva, naročiti stroje in naprave pri inozemskih in domačih dobaviteljih in vse ostalo, kar sodi zraven. Že dolgo je znano, da je potrebna za odpiranje nekega kopa premoga vsaj triletna doba priprav. Ob tej priliki opozarjajo, da premogovniki sami niso v situaciji, da bi v celoti prevzeli na svoje breme celotno substitucijo, ker je 70 % vseh sredstev za delo že odpisanih, po drugi strani pa je le 50 % rudarskih del mehaniziranih. Pridobivanje premoga v jami pa je vse težje in dražje. Že v tem srednjeročnem obdobju je bilo predvideno, da bo v razvoj in modernizacijo njihovih rudnikov vloženih 35 milijard din, dejansko pa so jih lahko vložili le 2,7 milijarde. Od celokupne proizvodnje premoga v letu 1985 bo 14,5 milj. ton premoga namenjenih za termoelektrarne in industrijo, kupcem izven BiH pa bi lahko zagotovili okoli 4 milj. ton lignita in rjavega premoga. (tl)

V nekaj vrstah...

UPOKOJENCI DOBE NOVA STANOVANJA

Društvo upokojencev Trbovlje je koncem tega leta pričelo z akcijo, da bi v Koloniji 1. maja v Trbovljah zgradili tretjo fazo stanovanjskega naselja za upokojence. Kot vemo, so pred leti končali 1. fazo, ki zajema stanovanje za upokojence, deloma pa tudi za borce NOV in da je bila druga faza, socialni dom oz. Dom upokojencev Franca Salamona, zgrajena preteklo leto. Sedaj pa prehajajo na priprave za zgraditev tretje faze. Z novim zakonom o stanovanjskem gospodarstvu bodo obračunavali 4 % stanovanjske prispevke za izgradnjo stanovanj upokojencev v srednjeročnem obdobju 1981-1985. Sredstva bodo pritekala na solidarnostni sklad samoupravne stanovanjske skupnosti občine Trbovlje in se jih bo zbralo predvidoma 50 milijonov din. S temi sredstvi in pa s sredstvi združenja borcev NOB, ki se oblikujejo iz anuitet za prejšnja posojila in sproščenih kreditov, pa tudi iz solidarnostnega sklada, bi zgradili od 70 do 80 novih stanovanj. Stanovanja bi imela okoli 35 m² in bi bila namenjena v prehodnem obdobju za upokojence na območju občine Trbovlje, dokler ne rešijo stanovanjskega problema delavcev, ki gredo v pokoj iz posameznih organizacij združenega dela.

Da bi lahko pričeli z izgradnjo tretje faze upokojenskega naselja, bi bilo treba porušiti dve stanovanjski hiši v Koloniji 1. maja s številkama 15 in 17. V ta namen so se že obrnili na pristojne organe tudi v našem kombinatu, da bi soglašali s poružitvijo omenjenih objektov, kakor tudi s preselitvijo stanovalcev iz teh dveh hiš. Z deli naj bi pričeli v drugi polovici leta 1981.

KRAJANI KALA BI RADI NOVO CESTO

Krajevna skupnost Kal je pričela z akcijo za zgraditev nove ceste Čeče-Kal. Obstoječo cesto na tej relaciji sicer dobro vzdržujejo, vendar je pogosto, posebno v zimskem času, neprevozna. Zaradi slabe cestne povezave mladi kmetje zapuščajo svoje domačije in se naseljujejo v dolini. Ker krajevna skupnost, kakor tudi občinska skupščina Hrastnik, ne morejo zagotoviti potrebnih sredstev, iščejo pomoč pri Gozdnem gospodarstvu Ljubljana, pa tudi drugih organizacijah združenega dela. Tudi iz našega kombinata stane na območju Kala trinajst delavcev, ki hodijo oz. se vozijo na delo in z dela vsak dan v glavnem v Hrastnik, deloma pa tudi v Trbovlje. Projekt za novo traso bo gotov februarja 1981, kmalu za tem pa bi radi pričeli z delom, čim bo to dopuščalo vreme in zbrana sredstva. Nova cesta bo imela največji vzpon med 8 in 10°, speljana pa bo sončnem delu Jelenice in Malega Kala.

REFERENDUM V KRAJEVNI SKUPNOSTI KISOVEC — LOKE

Dne 14. decembra 1980 so imeli v krajevni skupnosti Kisovec-Loke v Zagorju referendum. Na njem so se krajani odločili za uvedbo samoprispevka za sofinanciranje gradenj družbenih objektov, ki bodo v krajevni skupnosti predvidoma zgrajena v naslednjem srednjeročnem obdobju. Gre za sofinanciranje nove otroške varstvene ustanove v Kisovcu s predračunsko vrednostjo 64 milijonov din, nadalje za sofinanciranje asfaltiranja ceste Zagorje-Čolnise-Senožeti s predračunsko vrednostjo 29 milijonov din, za sofinanciranje gradnje športnega

doma v Kisovcu s predračunsko vrednostjo 15 milijonov din in za sofinanciranje in asfaltiranje cest v krajevni skupnosti Kisovec-Loke s predračunsko vrednostjo 15 milijonov din. Samoprispevek naj bi krajani plačevali 5 let, in to v času od 1. 1. 1981 do 31. 12. 1985. Prispevek bo znašal 1,5 % od neto OD zaposlenih, po ustreznih stopnjah pa ostali delovni ljudje; upokojenci npr. po 0,7 % od pokojnin. Nekateri krajani bodo samoprispevka oproščeni. Referendum je v celoti uspel.

DRUŠTVO ZA VARSTVO IN VZGOJO PTIC — VELIK USPEH

Potem ko je pripravilo prizadevno Društvo za varstvo in vzgojo ptic Trbovlje od 15. do 23. novembra tega leta tradicionalno društveno razstavo ptic pevk in papig — vseh je bilo okoli 250, v avli delavskega doma v Trbovljah, so se udeleženci v dneh od 28. do 30. novembra tega leta v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču udeležili republiškega in državnega tekmovanja ter razstave.

Na obeh tekmovanjih so trboveljski gojitelji ptic imeli doslej svoj največji uspeh. Na republiškem tekmovanju so dossegli naslednja mesta:

- v skupini nemška čopa, kolekcija (4 ptiči)
 1. mesto Ivan Alauf
- v skupini Closter Consort, kolekcija
 1. mesto Anton Cesar
- v skupini satine, kolekcija
 2. mesto Jože Kolander
 3. mesto Jože Kolander
- v skupini oblika, posamezno
 1. mesto Ivan Alauf
- v skupini Closter Consort, posamezno
 1. mesto Ernest Babič
- v skupini križanci, posamezno

2. mesto Marko Prašnikar
— papige, opalni zeleni, kolekcija,

1. mesto Anton Cesar
— papige, cimeta, posamezno
1. mesto Anton Cesar
2. mesto Anton Cesar

Na državnem prvenstvu pa so trboveljski ptičarji dosegli naslednje rezultate:

— v skupini nemška čopa, kolekcija

1. mesto Ivan Alauf
— v skupini Closter Consort, kolekcija

1. mesto Anton Cesar
— v skupini satine, kolekcija
2. mesto Jože Kolander

— v skupini Closter Consort, posamezno

2. mesto Ernest Babič
— v skupini oblika, posamezno
3. mesto Ivan Alauf

— papiga, opalni zeleni, kolekcija

1. mesto Anton Cesar
— papige, cimete, posamezno
2. mesto Anton Cesar
3. mesto Anton Cesar

Ivan Alauf bi se s svojo kolekcijo lahko udeležil svetovnega prvenstva, vendar mu je po prvenstvu čez noč nekdo »prevzel« najboljšo ptico iz kolekcije nemška čopa. Žal pa svetovna afirmacija našega vzgojitelja Alaufa tako odpade.

Precejšnje uspehe so dosegli tudi vzgojitelji ptic in papig iz sosednjih revirskih občin. Mnogi vzgojitelji ptic in dobitniki priznanj so člani kolektiva našega kombinata, zato smo na dosežene uspehe še toliko bolj ponosni. Čestitamo.

V HRASTNIKU NOV PRAVILNIK O PITNI VODI

V Hrastniku so že leta 1960 izdelali in uveljavili pravilnik o oskrbovanju s pitno vodo. Ta pravilnik pa je bilo v sedanjem času potrebno izpopolniti z nekaterimi drugimi določbami. Gre predvsem za določbe o prednostni uporabi vode, vzdrževanju podjetij in omrežja, financiranju priključkov, higieni ipd. Izpolnjen pravilnik je pripravilo Komunalno obrtno podjetje Hrastnik.

NOV REŽIM ZA OBISK SPOMINSKEGA PARKA V BEOGRADU

Glede na to, da je obisk spominskega parka v Beogradu, ki zajema Hišo cvetja z grobom predsednika Tita, muzej 25. maj in druge objekte, izredno velik, prihaja včasih do manjših zastojev. Zavaljo tega je bil sprejet medrepubliški dogovor, po katerem bodo obiskovalci iz Slovenije lahko obiskali Hišo cvetja vsak dan, razen ponedeljka od 9. do 9.30. V tem času bo lahko obiskalo Hišo cvetja okoli 600 obiskovalcev.

KRAJANI NA DOBOVCU DOBILI GLASILO

Krajevna skupnost Dobovec je v začetku decembra t.l. izdala v 150 izvodih svoje krajevno glasilo. V njem so objavljeni prispevki o družbeni samozaščiti, čistejšem zraku, možnostih bodočih gradenj na njihovem območju in ostali zanimivi prispevki.

PRESKRBA V REVIRJIH BO ZAGOTOVLJENA

Dne 4. decembra t.l. so se v Žalcu sestali predstavniki vseh treh revirskih občin in občine Žalec. Navzoči so bili predsedniki izvršnih svetov, predsednik medobčinske zbornice, predsednik LB Temeljne banke Zasavje, Kmetijske zadruge Zasavje in drugi. Ugotovili so, da je bilo doslej malo medsebojnega sodelovanja, čeprav imamo dovolj stičnih točk: skupne občinske meje, urejanje prostora, izkoriščanje gozdne mase, turizem, planinstvo ipd. Opuščeno je bilo svoječasno skupno praznovanje delavskega praznika 1. maja na Mrzlici, premalo je sodelovanja na kulturnem in prosvetnem področju itd. Do srede januarja 1981 bo pripravljen družbeni dogovor o skupnih interesih vseh štirih občin, nato pa predložen v sprejem. Kažejo se nove možnosti za skupno sodelovanje, predvsem na področju preskr-

be v revirjih. V Žalcu imajo obširne programe v zvezi s proizvodnjo mleka, mesa, zelenjave in drugih živil. Potrebno bo združevati sredstva za izvedbo projektov — skladišč, prodajal, proizvodnih objektov itd. Vse kaže, da bo treba ustanoviti samoupravno interesno skupnost za preskrbo v revirjih. V začetku kažejo najmanj zanimanja prav OZD s tega področja. Morda se niso dovolj poglobili, morda jih motijo pomisleki v zvezi z združevanjem sredstev, ali tega niso vzeli dovolj resno. Gledati moramo naprej; nujna pa je tudi dohodkovna povezanost.

CENTER ZA USPOSABLJANJE PRIZADETIH OSEB

Že nekaj časa je v teku akcija Samoupravne interesne skupnosti za socialno varstvo v Trbovljah, da bi ustanovili posebne delavnice Centra za usposabljanje prizadetih oseb. Predvideno je, da bo taka enota ustanovljena v januarju 1981. V tem okviru bodo v TOZD TIKA adaptirali poseben prostor za zaposlitev prizadetih oseb. Sedaj že imajo zaposlenih 14 invalidov. V drugi fazi pa bi zaposlovali mladino, prizadeto v razvoju. Po programu naj bi center v naslednjih letih zaposloval tudi do sto invalidov in prizadetih oseb.

ŠOLSKI CENTER — SAMOPRISPEVEK

Poročali smo že, da je v načrtu graditev dodatnega objekta pri sedanji gimnaziji v Trbovljah za potrebe usmerjenega izobraževanja. Že v decembru t.l. naj bi izvedli referendum v vseh treh občinah. Akcijo vodi medobčinska konferenca SZDL revirskih občin. V Trbovljah dela najbolj napredujejo, v Hrastniku in Zagorju pa se je akcija nekoliko upočasnila. Trenutno izdelujejo programe za samoprisevek in ko bo pripravljen, bo iniciativni odbor nadaljeval z delom.

VLAK BRATSTVA IN ENOTNOSTI V LETU 1981

Dne 21. novembra t.l. se je sestel v Celju medobčinski koordinacijski odbor slovenskih občin, ki sodelujejo v pripravah na vlak bratstva in enotnosti. Sprejel je pobudo koordinacijskega odbora SR Srbije, da bi vlak organizirali tudi v jubilejnem letu 1981. Vlak štejemo med najmnogičnejše manifestacije bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti. Z vlakom v l. 1981 bi hkrati počastili 40-letnico revolucije, 40-letnico prvih transportov slovenskih pregnancev v Srbijo in 20-letnico prvega vlaka bratstva in enotnosti.

JOŽE ŠTOK — KOROTAN, ODLIKOVAN

Dan pred dnevom republike so na občini Trbovlje izročili Jožetu Štoku — Korotanu visoko državno odlikovanje — red dela z rdečo zastavo, s katerim ga je odlikovalo predsedstvo SFRJ. Tovariš Korotan je dobil to veliko priznanje za izredne zasluge na področju političnega, vojaškega in družbenega delovanja. Poznamo ga predvsem tudi po njegovi knjigi iz bojev v NOB, ki v številnih poglavjih opisuje boje v naših revirskih krajih.

NOVO OB DNEVU REPUBLIKE

Za letošnji dan republike so odprli v revirjih tudi nekaj novih objektov oziroma obratov.

V Hrastniku so na Dolu odprli nov centralni obrat SGP Hrastnik.

V Zagorju razstavljajo inovatorji v avli Delavskega doma. Prikazali so pregled nad tehničnimi izboljšavami, ki so bile sprejete v zagorskem združenem delu. Na Izlakah pa otvorili nov dom za starejše občane. (tl)

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE OB DNEVU REPUBLIKE

NAVPIČNO:

RU, OMSK TOP, NAZIV, LATEN, MARUŠA, IRUN, VEKA, EP, ABOTA, OL, KI STE MI GA DANES PODELILI, OT, KLAS, LINA, NOE, BN, ME ZADOLŽUJE DA BOM STORIL, ZETA, ARAL, NO, TIRANA, UDAV, AK, BAL, PEHAR, OS, SAMOKOLNICA, GI, VSE KAR JE V MOJI MOČI IN DA BOM, RELIKT, KNA, BN, KF, REN, RA, V RESNICI UPRAVIČIL, REAL, TAL, EK, ANA, KALCINACIJA, UFFIZI, NT, AR, I, AMARENA, AORTA, LARS, KNAP, ET, KONTRAST, EN, IDOL, KRAJNIK, OK, RISTO, ZS, VAŠE ZAUPANJE, RUKAVINA, AREA, OPART, MLINARICA, SMUK, KI STE MI GA IZKAZALI, KRAT, ČLEN MOLJ, AVA, EKLIPTIKA, OČIM, LEA, EIR, ENEJ, NA JURIS, ROG, LEK, RAJA.

VODORAVNO:

VRV, LIV, SERENADA, ELEKTROŠOK, ZU, KIS, SLEPIČ, NIKOMED, AKNA, ZASLON, RARITETA, RTINA, KRATEČA, UZUS, ZAVOJ, CAR, RUTENIJ, INTKA, SEKI, KAP, M, MU, V, ELDA, VNUKINJA, IM, R-MAOR, MAPA, ANN, GOLI, VISLA, SO, RL, PIJ, ALEŠ, OLEG, ŽL, AJ, ACA, KEMIJA, MAKALU, AMI, VIME, LZ, STADIJ, KOMBINATORKA, KE, ANE, KONČAR, KUNAVER, NENAD, BOC, ICEK, KAZALO, PE, ANIL, LINO, ARA, AG, S, BOLNIK, JAN, VILE, APNŌ, INFRA, TRICKEL, BOOM, CD, E, RLNA, LIE, MODEST, AARAU, ASA, KIRK, TATE, TIP, BEL, FAST, SRP, ORAL, OREGON, FOTOAMATER, PU, IBRAHIM, TIR, RUTINA, ŠOLNINA, RAZTEZEK, KEJ, ALI LAR, ALIANSA, AJA.

ŽREB JE ODLOČIL

Uredništvo našega glasila je prejelo do vključno 8. decembra 1980 na objavljeno nagradno križanko ob dnevni republike v številki 11/80 skupno 44 rešitev.

Med reševalce, ki so križanko pravilno rešili, podeljuje uredništvo tri knjižne nagrade, ki jih prejmejo:

1. nagrada

Natalija UMEK
Polje 29
61 410 Zagorje ob Savi

2. nagrada

Vida BOČKO
Opekarna 17
61 420 TRBOVLJE

3. nagrada

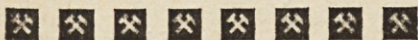
Darja KUKAVICA
Okrogarjeva 9
61 420 Zagorje ob Savi

Vsem trem nagrajenkam toplo čestitamo!

Knjižne nagrade bomo poslali po pošti.

Vsem članom kolektiva Revirskega energetskega kombinata Edvarda Kardelja in njihovim družinam, poslovnim prijateljem, občanom in krajanom srečno in uspešno novo leto 1891!

samoupravni organi,
druženopolitične organizacije in poslovodni organi SOZD, DO, TOZD in DS

Kadrovske vesti za čas od 1. XI. do 30. XI. 1980

DO ZPT — prihod

TOZD PT: Potočnik Franc — vozač, Jonaškovič Krsta — vozač, Bendra Anton — kopač, Brtan Jože — vozač, Kalender Ahmet — vozač, Kosec Edi — vozač, Koprivnjak Josip — vozač, Kosi Franc — vozač, Kramar Jože — vozač, Hodžič Irfan — kopač, Isenaj Feris — vozač, Dervišić Atif — kop. pom.; Iveljič Dragoljub — kopač, Kuzman Cvijan — kopač.

TOZD RESD Trbovlje: Cerar David — električar, Ajdišek Martin — električar.

TOZD Pred. jam. 1.: Smrgut Jože — lesni delavec.

TOZD sep. Trb.: Kasumović Ferid — sep. del., Mujkanović Mesud — sep. del., Janković Živorad — sep. del.

TOZD PH: Jančič Franc — učnik, Planko Zvonko — učnik, Potočin Franc — učnik, Vuković Salih — kopač, Pikel Andrej — učnik, Javornik Drago — vozač, Tratnik Ludvik — vozač.

TOZD P Ojstro: Romšak Milan — učnik, Dežan Bojan — pom. zun. del. Tomaš Peter — učnik, Gabrič Teodor — učnik, Glavaš Juro — učnik, Vodišek Franc — učnik, Paveljšek Igor — učnik.

TOZD RESD Hr.: Potočan Stanislav — ključavničar, Prah Rudi — stroj. tehnik, Orožen Borut — el. tehnik, del. mesto električar, Grebenc Anton — kovinar, Zupančič Egon — električar, Kožar Stanislav — ključavničar.

TOZD P Ko: Lavrič Edi — učnik, Mešič Mustafa — učnik, Tomaš Niko — učnik, Osmanović Ševked — učnik, Mujič Hazin — kopač, Burzič Suljo — učnik.

TOZD RESD Zag.: Bunderla Cvetko — kovinar.

TOZD sep. Zag.: Majstorović Boško — sep. del.

DS SS ZPT: Cerovšek Darko — ekonom. tehnik.

DO RGD

TOZD RIG: Bubič Muharem — učnik, Čepin Maksimilijan — vozač, Bojkič Senad — vozač, Žerak Jože — kopač, Renko Franc — vozač.

TOZD ESMD: Petrovič Dušan — varilec, Hiršelj Franc — ključavničar, Jelenc Gregor — električar, Bidjovič Danijel — ključavničar.

TOZD Avtoprevoz: Strnišnik Valentin — šofer, Suša Stanislav — šofer.

DO IMD

TOZD SIMD: Veble Jurij — pom. del., Mesojedec Zoran — pom. del., Grbec Branko — pom. ključav.

DS SS IMD: Vozelj Branko — elektrotehnik.

DS TSO: Bizjak Alojz — inž. org. dela, Koritnik Srečko — dipl. gradb. inženir.

ODHOD

DO ZPT

TOZD PT: Todorovič Dragomir kopač — pren. v posk. dobi s star. DO; Džanković Omer, vozač — disc. odpust; Ejupović Hikmed, vozač — pren. v posk. dobi s str. DO; Jerše Ivan, kopač — pren. v posk. dobi s str. DO; Vovk Marjan, vozač — umrl; Pavlič Gvido, vozač — pren. v posk. dobi s str. delavca; Kiker Marjan, vozač — disc. odpust; Avreljo Boris, vozač — pren. v posk. dobi s str. DO; Kos Jože II, kopač — invalid. upok.; Mašič Nuriya, vozač — disc. odpust; Šerement Tomo, kopač — inv. upokojen; Pirc Boris, vozač — pren. v posk. dobi s str. delavca; Lebar Andrej, vozač, — spor. prek.

TOZD RESD Tr.: Golkonda Emil, ključavničar — inv. upokojen; Gostečnik Ervin, pom. del. — disc. odpust; Zorič Drago, priuč. ključ. — disc. odpust. TOZD sep. Tr.: Ljubič Marija, sep. del. — inv. upokojena; Kancič Šefik, sep. del. — spor. prek.

TOZD PH: Smolič Alojz, vozač — pren. v posk. dobi s str. del. PH; Budeš Jako, učnik — pren. v posk. dobi s str. DO.

TOZD P Ojstro: Kovač Vladimir, učnik — samov. prek.; Čosič Mehmed, učnik — izključen.

TOZD P Ko: Lipovac Radenko, kop. pom. — samov. prek.; Matič Milan, kop. pom. — samov. prek.; Žbanič Idriz, učnik — samov. prek.; Knez Marjan, učnik — samov. prek.; Knez Marjan, učnik — samov. prek.; Trentelj Ignac, kop. pom. — upokojen.

TOZD RESD Zagorje: Prelogar Vinko, kovinar — spor. prek.

DO RGD

TOZD RIG: Leskovšek Ivan, učnik — samov. prek.; Jarkovič Martin, vozač — samov. prek.; Hasanbegović Rizalija, vozač — samov. prek.; Ilič Dragoslav, vozač — samov. prek.

TOZD GRAMAT: Zemljarič Vlado, vrtalec — samov. prek.; Kreže Stojan, pom. del. — samov. prek.

TOZD ESMD: Zupančič Egon, el. mehanik — spor. prek.

DO TET

TOZD PEE N: Medvešek Anton, del. — spor. prek.; Strgaršek Janez, tesar — upokojen.

TOZD P 2: Žuraj Franc, del. — disc. odpust.

PREMESTITVE

Medved Ivan, orodjar — DO TET — PN + TOZD Vzdr.; Glavaš Ivo II, kopač — TOZD PH + DS OD Hr.; Pungaršek Milan, rud. tehnik — TOZD PH + TOZD P Ojstro; Špoljar Drago, rud. nadzornik — TOZD PT + DS SS ZPT; Rozman Alojz, opravila figuranta II — DS SS ZPT + TOZD PH; Selič Roman, opravila figuranta II — TOZD PH + DS SS ZPT; Šalamon Ivan, vozač — TOZD PT + DS PD Trb.; Veteršek Vinko, vozač — TOZD PT + DS PD Trbovlje.

Ljuba Poznič

novoletna križanka nagradna

Clues:

- 1. FIGA
- 2. KRALJ ŽIVALI
- 3. MOHRJAV
- 4. VELIK NEUSPEH
- 5. RAJTE-LEŠE-VALEC
- 6. LETOŠ UMRILI SLOV. PI-SATELJ
- 7. PRISPO-DOBA
- 8. SESTAVIL V.KOVAŽ
- 9. EGIPŠ. SONČNI BOG
- 10. ERZIŠ-NIK
- 11. SVIC. PISATELJ (ARIANA)
- 12. AFR. DE-ZELA OB ATLANTI-KU
- 13. NAGLEEN ODŠIKO-VODIK
- 14. JOVAN DUČIČ
- 15. IME VEČ PAPE-ŽEV
- 16. POGAN VREDIVA-LEC DOLM-SKE ŽEŽAVE
- 17. SKOPJE AMER. OKRAJ TILJ OPI-VA PROTI PASALZI
- 18. TOVARNJA ZA PROJEVAJ. ZASOPISOV ANICA FERNE
- 19. JANEZ ALBREHT
- 20. TEMNI DEL DNEVA
- 21. NIPIC
- 22. PRINOR-SKA JED
- 23. STARO-EGIPT. KLADAR
- 24. ORIENTAL POKLIVALO SVOJE GENE DIREKTOR UNESA NIKO VOSTI
- 25. OLOF RUBBECK ANTON BREČELJ
- 26. TROJAN-SKI DUNAK AZIJSKI VELETOK
- 27. BOVAR ADIJA VAMPIR
- 28. NAG NAI-VEČJI OTOK
- 29. ITAL. RADIO TELEVIZIJA NAN NOČ
- 30. RIMSKAH CILINDER
- 31. PTICA UJEDA
- 32. PRITISK
- 33. MAX JACOB
- 34. VAŽNA ZAEJMB
- 35. ŽENSKO IME
- 36. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 37. SKICA
- 38. KRAJ NAD REKO
- 39. Cif
- 40. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 41. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 42. DERU-ZALEH ITALIJA
- 43. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 44. RIMSKAH CILINDER
- 45. PTICA UJEDA
- 46. PRITISK
- 47. MAX JACOB
- 48. VAŽNA ZAEJMB
- 49. ŽENSKO IME
- 50. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 51. SKICA
- 52. KRAJ NAD REKO
- 53. Cif
- 54. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 55. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 56. DERU-ZALEH ITALIJA
- 57. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 58. RIMSKAH CILINDER
- 59. PTICA UJEDA
- 60. PRITISK
- 61. MAX JACOB
- 62. VAŽNA ZAEJMB
- 63. ŽENSKO IME
- 64. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 65. SKICA
- 66. KRAJ NAD REKO
- 67. Cif
- 68. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 69. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 70. DERU-ZALEH ITALIJA
- 71. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 72. RIMSKAH CILINDER
- 73. PTICA UJEDA
- 74. PRITISK
- 75. MAX JACOB
- 76. VAŽNA ZAEJMB
- 77. ŽENSKO IME
- 78. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 79. SKICA
- 80. KRAJ NAD REKO
- 81. Cif
- 82. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 83. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 84. DERU-ZALEH ITALIJA
- 85. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 86. RIMSKAH CILINDER
- 87. PTICA UJEDA
- 88. PRITISK
- 89. MAX JACOB
- 90. VAŽNA ZAEJMB
- 91. ŽENSKO IME
- 92. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 93. SKICA
- 94. KRAJ NAD REKO
- 95. Cif
- 96. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 97. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 98. DERU-ZALEH ITALIJA
- 99. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 100. RIMSKAH CILINDER
- 101. PTICA UJEDA
- 102. PRITISK
- 103. MAX JACOB
- 104. VAŽNA ZAEJMB
- 105. ŽENSKO IME
- 106. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 107. SKICA
- 108. KRAJ NAD REKO
- 109. Cif
- 110. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 111. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 112. DERU-ZALEH ITALIJA
- 113. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 114. RIMSKAH CILINDER
- 115. PTICA UJEDA
- 116. PRITISK
- 117. MAX JACOB
- 118. VAŽNA ZAEJMB
- 119. ŽENSKO IME
- 120. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 121. SKICA
- 122. KRAJ NAD REKO
- 123. Cif
- 124. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 125. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 126. DERU-ZALEH ITALIJA
- 127. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 128. RIMSKAH CILINDER
- 129. PTICA UJEDA
- 130. PRITISK
- 131. MAX JACOB
- 132. VAŽNA ZAEJMB
- 133. ŽENSKO IME
- 134. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 135. SKICA
- 136. KRAJ NAD REKO
- 137. Cif
- 138. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 139. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 140. DERU-ZALEH ITALIJA
- 141. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 142. RIMSKAH CILINDER
- 143. PTICA UJEDA
- 144. PRITISK
- 145. MAX JACOB
- 146. VAŽNA ZAEJMB
- 147. ŽENSKO IME
- 148. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 149. SKICA
- 150. KRAJ NAD REKO
- 151. Cif
- 152. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 153. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 154. DERU-ZALEH ITALIJA
- 155. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 156. RIMSKAH CILINDER
- 157. PTICA UJEDA
- 158. PRITISK
- 159. MAX JACOB
- 160. VAŽNA ZAEJMB
- 161. ŽENSKO IME
- 162. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 163. SKICA
- 164. KRAJ NAD REKO
- 165. Cif
- 166. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 167. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 168. DERU-ZALEH ITALIJA
- 169. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 170. RIMSKAH CILINDER
- 171. PTICA UJEDA
- 172. PRITISK
- 173. MAX JACOB
- 174. VAŽNA ZAEJMB
- 175. ŽENSKO IME
- 176. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 177. SKICA
- 178. KRAJ NAD REKO
- 179. Cif
- 180. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 181. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 182. DERU-ZALEH ITALIJA
- 183. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 184. RIMSKAH CILINDER
- 185. PTICA UJEDA
- 186. PRITISK
- 187. MAX JACOB
- 188. VAŽNA ZAEJMB
- 189. ŽENSKO IME
- 190. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 191. SKICA
- 192. KRAJ NAD REKO
- 193. Cif
- 194. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 195. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 196. DERU-ZALEH ITALIJA
- 197. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 198. RIMSKAH CILINDER
- 199. PTICA UJEDA
- 200. PRITISK
- 201. MAX JACOB
- 202. VAŽNA ZAEJMB
- 203. ŽENSKO IME
- 204. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 205. SKICA
- 206. KRAJ NAD REKO
- 207. Cif
- 208. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 209. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 210. DERU-ZALEH ITALIJA
- 211. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 212. RIMSKAH CILINDER
- 213. PTICA UJEDA
- 214. PRITISK
- 215. MAX JACOB
- 216. VAŽNA ZAEJMB
- 217. ŽENSKO IME
- 218. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 219. SKICA
- 220. KRAJ NAD REKO
- 221. Cif
- 222. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 223. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 224. DERU-ZALEH ITALIJA
- 225. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 226. RIMSKAH CILINDER
- 227. PTICA UJEDA
- 228. PRITISK
- 229. MAX JACOB
- 230. VAŽNA ZAEJMB
- 231. ŽENSKO IME
- 232. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 233. SKICA
- 234. KRAJ NAD REKO
- 235. Cif
- 236. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 237. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 238. DERU-ZALEH ITALIJA
- 239. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 240. RIMSKAH CILINDER
- 241. PTICA UJEDA
- 242. PRITISK
- 243. MAX JACOB
- 244. VAŽNA ZAEJMB
- 245. ŽENSKO IME
- 246. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 247. SKICA
- 248. KRAJ NAD REKO
- 249. Cif
- 250. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 251. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 252. DERU-ZALEH ITALIJA
- 253. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 254. RIMSKAH CILINDER
- 255. PTICA UJEDA
- 256. PRITISK
- 257. MAX JACOB
- 258. VAŽNA ZAEJMB
- 259. ŽENSKO IME
- 260. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 261. SKICA
- 262. KRAJ NAD REKO
- 263. Cif
- 264. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 265. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 266. DERU-ZALEH ITALIJA
- 267. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 268. RIMSKAH CILINDER
- 269. PTICA UJEDA
- 270. PRITISK
- 271. MAX JACOB
- 272. VAŽNA ZAEJMB
- 273. ŽENSKO IME
- 274. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 275. SKICA
- 276. KRAJ NAD REKO
- 277. Cif
- 278. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 279. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 280. DERU-ZALEH ITALIJA
- 281. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 282. RIMSKAH CILINDER
- 283. PTICA UJEDA
- 284. PRITISK
- 285. MAX JACOB
- 286. VAŽNA ZAEJMB
- 287. ŽENSKO IME
- 288. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 289. SKICA
- 290. KRAJ NAD REKO
- 291. Cif
- 292. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 293. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 294. DERU-ZALEH ITALIJA
- 295. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 296. RIMSKAH CILINDER
- 297. PTICA UJEDA
- 298. PRITISK
- 299. MAX JACOB
- 300. VAŽNA ZAEJMB
- 301. ŽENSKO IME
- 302. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 303. SKICA
- 304. KRAJ NAD REKO
- 305. Cif
- 306. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 307. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 308. DERU-ZALEH ITALIJA
- 309. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 310. RIMSKAH CILINDER
- 311. PTICA UJEDA
- 312. PRITISK
- 313. MAX JACOB
- 314. VAŽNA ZAEJMB
- 315. ŽENSKO IME
- 316. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 317. SKICA
- 318. KRAJ NAD REKO
- 319. Cif
- 320. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 321. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 322. DERU-ZALEH ITALIJA
- 323. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 324. RIMSKAH CILINDER
- 325. PTICA UJEDA
- 326. PRITISK
- 327. MAX JACOB
- 328. VAŽNA ZAEJMB
- 329. ŽENSKO IME
- 330. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 331. SKICA
- 332. KRAJ NAD REKO
- 333. Cif
- 334. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 335. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 336. DERU-ZALEH ITALIJA
- 337. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 338. RIMSKAH CILINDER
- 339. PTICA UJEDA
- 340. PRITISK
- 341. MAX JACOB
- 342. VAŽNA ZAEJMB
- 343. ŽENSKO IME
- 344. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 345. SKICA
- 346. KRAJ NAD REKO
- 347. Cif
- 348. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 349. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 350. DERU-ZALEH ITALIJA
- 351. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 352. RIMSKAH CILINDER
- 353. PTICA UJEDA
- 354. PRITISK
- 355. MAX JACOB
- 356. VAŽNA ZAEJMB
- 357. ŽENSKO IME
- 358. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 359. SKICA
- 360. KRAJ NAD REKO
- 361. Cif
- 362. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 363. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 364. DERU-ZALEH ITALIJA
- 365. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 366. RIMSKAH CILINDER
- 367. PTICA UJEDA
- 368. PRITISK
- 369. MAX JACOB
- 370. VAŽNA ZAEJMB
- 371. ŽENSKO IME
- 372. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 373. SKICA
- 374. KRAJ NAD REKO
- 375. Cif
- 376. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 377. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 378. DERU-ZALEH ITALIJA
- 379. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 380. RIMSKAH CILINDER
- 381. PTICA UJEDA
- 382. PRITISK
- 383. MAX JACOB
- 384. VAŽNA ZAEJMB
- 385. ŽENSKO IME
- 386. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 387. SKICA
- 388. KRAJ NAD REKO
- 389. Cif
- 390. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 391. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 392. DERU-ZALEH ITALIJA
- 393. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 394. RIMSKAH CILINDER
- 395. PTICA UJEDA
- 396. PRITISK
- 397. MAX JACOB
- 398. VAŽNA ZAEJMB
- 399. ŽENSKO IME
- 400. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 401. SKICA
- 402. KRAJ NAD REKO
- 403. Cif
- 404. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 405. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 406. DERU-ZALEH ITALIJA
- 407. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 408. RIMSKAH CILINDER
- 409. PTICA UJEDA
- 410. PRITISK
- 411. MAX JACOB
- 412. VAŽNA ZAEJMB
- 413. ŽENSKO IME
- 414. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 415. SKICA
- 416. KRAJ NAD REKO
- 417. Cif
- 418. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 419. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 420. DERU-ZALEH ITALIJA
- 421. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 422. RIMSKAH CILINDER
- 423. PTICA UJEDA
- 424. PRITISK
- 425. MAX JACOB
- 426. VAŽNA ZAEJMB
- 427. ŽENSKO IME
- 428. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 429. SKICA
- 430. KRAJ NAD REKO
- 431. Cif
- 432. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 433. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 434. DERU-ZALEH ITALIJA
- 435. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 436. RIMSKAH CILINDER
- 437. PTICA UJEDA
- 438. PRITISK
- 439. MAX JACOB
- 440. VAŽNA ZAEJMB
- 441. ŽENSKO IME
- 442. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 443. SKICA
- 444. KRAJ NAD REKO
- 445. Cif
- 446. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 447. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 448. DERU-ZALEH ITALIJA
- 449. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 450. RIMSKAH CILINDER
- 451. PTICA UJEDA
- 452. PRITISK
- 453. MAX JACOB
- 454. VAŽNA ZAEJMB
- 455. ŽENSKO IME
- 456. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 457. SKICA
- 458. KRAJ NAD REKO
- 459. Cif
- 460. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 461. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 462. DERU-ZALEH ITALIJA
- 463. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 464. RIMSKAH CILINDER
- 465. PTICA UJEDA
- 466. PRITISK
- 467. MAX JACOB
- 468. VAŽNA ZAEJMB
- 469. ŽENSKO IME
- 470. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 471. SKICA
- 472. KRAJ NAD REKO
- 473. Cif
- 474. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 475. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 476. DERU-ZALEH ITALIJA
- 477. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 478. RIMSKAH CILINDER
- 479. PTICA UJEDA
- 480. PRITISK
- 481. MAX JACOB
- 482. VAŽNA ZAEJMB
- 483. ŽENSKO IME
- 484. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 485. SKICA
- 486. KRAJ NAD REKO
- 487. Cif
- 488. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 489. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 490. DERU-ZALEH ITALIJA
- 491. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 492. RIMSKAH CILINDER
- 493. PTICA UJEDA
- 494. PRITISK
- 495. MAX JACOB
- 496. VAŽNA ZAEJMB
- 497. ŽENSKO IME
- 498. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 499. SKICA
- 500. KRAJ NAD REKO
- 501. Cif
- 502. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 503. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 504. DERU-ZALEH ITALIJA
- 505. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 506. RIMSKAH CILINDER
- 507. PTICA UJEDA
- 508. PRITISK
- 509. MAX JACOB
- 510. VAŽNA ZAEJMB
- 511. ŽENSKO IME
- 512. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 513. SKICA
- 514. KRAJ NAD REKO
- 515. Cif
- 516. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 517. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 518. DERU-ZALEH ITALIJA
- 519. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 520. RIMSKAH CILINDER
- 521. PTICA UJEDA
- 522. PRITISK
- 523. MAX JACOB
- 524. VAŽNA ZAEJMB
- 525. ŽENSKO IME
- 526. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 527. SKICA
- 528. KRAJ NAD REKO
- 529. Cif
- 530. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 531. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 532. DERU-ZALEH ITALIJA
- 533. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 534. RIMSKAH CILINDER
- 535. PTICA UJEDA
- 536. PRITISK
- 537. MAX JACOB
- 538. VAŽNA ZAEJMB
- 539. ŽENSKO IME
- 540. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 541. SKICA
- 542. KRAJ NAD REKO
- 543. Cif
- 544. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 545. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 546. DERU-ZALEH ITALIJA
- 547. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 548. RIMSKAH CILINDER
- 549. PTICA UJEDA
- 550. PRITISK
- 551. MAX JACOB
- 552. VAŽNA ZAEJMB
- 553. ŽENSKO IME
- 554. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 555. SKICA
- 556. KRAJ NAD REKO
- 557. Cif
- 558. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 559. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 560. DERU-ZALEH ITALIJA
- 561. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 562. RIMSKAH CILINDER
- 563. PTICA UJEDA
- 564. PRITISK
- 565. MAX JACOB
- 566. VAŽNA ZAEJMB
- 567. ŽENSKO IME
- 568. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 569. SKICA
- 570. KRAJ NAD REKO
- 571. Cif
- 572. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 573. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 574. DERU-ZALEH ITALIJA
- 575. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 576. RIMSKAH CILINDER
- 577. PTICA UJEDA
- 578. PRITISK
- 579. MAX JACOB
- 580. VAŽNA ZAEJMB
- 581. ŽENSKO IME
- 582. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 583. SKICA
- 584. KRAJ NAD REKO
- 585. Cif
- 586. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 587. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 588. DERU-ZALEH ITALIJA
- 589. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 590. RIMSKAH CILINDER
- 591. PTICA UJEDA
- 592. PRITISK
- 593. MAX JACOB
- 594. VAŽNA ZAEJMB
- 595. ŽENSKO IME
- 596. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 597. SKICA
- 598. KRAJ NAD REKO
- 599. Cif
- 600. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 601. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 602. DERU-ZALEH ITALIJA
- 603. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 604. RIMSKAH CILINDER
- 605. PTICA UJEDA
- 606. PRITISK
- 607. MAX JACOB
- 608. VAŽNA ZAEJMB
- 609. ŽENSKO IME
- 610. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 611. SKICA
- 612. KRAJ NAD REKO
- 613. Cif
- 614. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 615. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 616. DERU-ZALEH ITALIJA
- 617. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 618. RIMSKAH CILINDER
- 619. PTICA UJEDA
- 620. PRITISK
- 621. MAX JACOB
- 622. VAŽNA ZAEJMB
- 623. ŽENSKO IME
- 624. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 625. SKICA
- 626. KRAJ NAD REKO
- 627. Cif
- 628. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 629. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 630. DERU-ZALEH ITALIJA
- 631. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 632. RIMSKAH CILINDER
- 633. PTICA UJEDA
- 634. PRITISK
- 635. MAX JACOB
- 636. VAŽNA ZAEJMB
- 637. ŽENSKO IME
- 638. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 639. SKICA
- 640. KRAJ NAD REKO
- 641. Cif
- 642. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 643. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 644. DERU-ZALEH ITALIJA
- 645. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 646. RIMSKAH CILINDER
- 647. PTICA UJEDA
- 648. PRITISK
- 649. MAX JACOB
- 650. VAŽNA ZAEJMB
- 651. ŽENSKO IME
- 652. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 653. SKICA
- 654. KRAJ NAD REKO
- 655. Cif
- 656. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 657. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 658. DERU-ZALEH ITALIJA
- 659. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 660. RIMSKAH CILINDER
- 661. PTICA UJEDA
- 662. PRITISK
- 663. MAX JACOB
- 664. VAŽNA ZAEJMB
- 665. ŽENSKO IME
- 666. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 667. SKICA
- 668. KRAJ NAD REKO
- 669. Cif
- 670. LAHKO-VERNOST PRVA VLA-DAR NASLOV
- 671. STALNO PREBRANILBA NO TILJŠE ZA VEDNI-PATREJE
- 672. DERU-ZALEH ITALIJA
- 673. PETER LORODA ISEKOVNA DRAMA
- 674. RIMSKAH CILINDER
- 675. PTICA UJEDA
- 676. PRITISK
- 677. MAX JACOB
- 678. VAŽNA ZAEJMB
- 679. ŽENSKO IME
- 680. RIBIŠKI PRIPOMOČEK
- 681. SKICA
- 682. K

FUMOR

Peter kliče mamo in pravi, da se z brisačo ne more več brisati, ker je čisto mokra. »Poglej ga, mulca, kako je izbirčen! Oče se je brisal z njo, ded, babica, dve sestri in jaz, pa nihče ni jamral, da je mokra!«

□ □ □

»Oh, Silva, moj Jaka je z dneva v dan bolj tečen.« To še kar gre. Moj pa ne more biti več slabši.«

□ □ □

»Oh, Anka, pokimaj s svojo lepo glavico, da prideš zvečer sedet na klopec k občini. Samo pokimaj, pa če te tudi ne bo, mi bo ob čakanju lepo.« »Kaj pa danes teden?« »Zakaj šele danes teden?« reče Alojz. »Da ti bo dalj časa lepo in prijetno,« odgovori Anka.

□ □ □

Vodja TOZD reče novemu knjigovodju: »Upam, da se dobro zavedate, kaj knjiženje pomeni.« Kaj se ne bi, tovariš vodja, saj sem celo leto zaradi tega sedel v zaporu.«

Marinka Strniša

□ □ □

Pisalni stroj je res strašna iznajdba. Zakaj? Ker vsi slišijo, kadar nič ne delaš.

□ □ □

»Pomisli, kaj mi je včeraj rekel moj mož,« je rekla sosedica. »Ubil te bom, če mi boš le enkrat nezvesta.« Sosedica se je posmejala. »Čudno, da še živiš.«

□ □ □

Na mejni prehod je prišel mož s polnim nahrbtnikom. »Oče, kaj imate za cariniti?« je vprašal carinik. »Za vas nič, imam vse za svojo družino.«

Med knapi:

»Kako veljavo ima danes hudič?« »Kako to misliš?« »Včeraj si rekel kameradu, da nisem niti pol hudiča vreden.«

□ □ □

Mačka je prišla v gostilno in izpila pet dvojnih viskijev. »Zakaj pa toliko pijete,« jo je vprašal natakar. Veste,« je dejala mačka, »tudi jaz bi enkrat rada dobila enega v redu mačka.«

□ □ □

Ko boste za Novo leto gledali televizijo, imejte pri sebi marelo, kajti iz nje se vidi tudi drugi program. Imejte tudi dober kramp, da boste iskali kanale, ter dober nož, da boste naredili ostro sliko.

To vam priporoča in želi srečno 1981 vaš vrtnar Milan Kovač.

□ □ □

Starejši tat je krepko pretepel svojega sina. »Ali veš, zakaj sem te?« — je vprašal — »Uhu«, je zajokal mali »zato, ker sem v kleti ukradel marmelado.« — Ne zato«, je dejal oče, ampak zato, ker si pustil prstne odtise.«

□ □ □

»Zlati moj mož, voščil si mi za rojstni dan. Kje pa imaš šopek?« »Šopek bova popoldne nabrala na travniku, zdaj pa vprašujem, kje je kosilo.« »Konzerve so v hladilniku, zlati moj mož.«

□ □ □

»Kaj bo pa za večerjo?« — je vprašal Janez ženo, ki je sedela na štedilniku, ko je prišel s popoldanskega šihata. »Ja, saj vidiš, da jo že grejem,« je dejala žena.

□ □ □

Zadnjič sem stopil v bife. — »Samo eno informacijo prosim,« »Oh«, je zažgoleda natakarica, »teh pa nimamo, pojdite v hotel, tam jih mogoče imajo.«

□ □ □

»Ali veste ob čem se najbolj postaraš?« — »Če vložiš prošnjo za lokacijsko in gradbeno dovoljenje.«

Milan Kovač

Narodni dohodek v revirskih občinah

Pristojne republiške statistične službe so tudi letos ugotavljale narodni dohodek na prebivalca v Sloveniji, za vsako občino posebej. Od 60 slovenskih občin je bila občina Trbovlje v letu 1979 na 5. mestu s 116.730 din narodnega dohodka na prebivalca (v l. 1978 na 7. mestu).

Občina Hrastnik je bila na 33. mestu s 76.632,00 din narodnega dohodka na prebivalca (v l. 1978 na 29. mestu).

Občina Zagorje je bila v letu 1979 na 47. mestu s 58.614,00 din (v letu 1978 prav tako na 47. mestu).

Na prvem mestu je bila v Sloveniji v preteklem letu občina Ljubljana - Center s din 349.740,00 din narodnega dohodka na prebivalca, na zadnjem, to je šestdesetem mestu, pa je bila občina Lenart s 30.076,00 din narodnega dohodka na prebivalca.

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže. Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cеровac, Ivan Grobinko, Dragica Bregant, Janez Oberžan (predsednik odbora), Emil Kohne (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik). Naklada 3.200 izvodov.

Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tisk KTL — TOZD TIKA Trbovlje.